

Rådmandsmøder 2022-2025 (Rådmandsmøde)

09-01-2023 11:00 - 13:00

Jægergården, Vibeke Jensens kontor - lokale 5589

Information: Jacob tager referat

Indhold

Kategori - Til godkendelse

Punkt 1: Dagsorden.....	1
Punkt 2: Referat	1
Punkt 3: Rådmandsmøder 2023.....	2
Punkt 4: Udkast til Byrådsindstilling om Godkendelse af Rammeaftale 2023-24.....	3
Punkt 4: Udkast til Byrådsindstilling om Godkendelse af Rammeaftale 2023-24.....	3
Punkt 5: Evaluering af Psykiatriens Hus.....	4

Kategori - Drøftelse

Punkt 6: Initiativ – Private donationer til kommunale tilbud og afdelinger.....	5
---	---

Kategori - Til orientering

Punkt 7: Orientering fra Magistraten.....	6
Punkt 7: Orientering om udvalgsmødet.....	6
Punkt 9: Bordrunde.....	7
Referat	8
Overblik: Noter.....	10
Overblik: Delte kommentarer.....	11

Punkt 1: Dagsorden

.

Punkt 2: Referat

.

Rådmandsmøder 2022-2025 (Rådmandsmøde)

19-12-2022 11:00 - 11:30

Rådmandens kontor, vær. 436

Information: Steffen tager referat
Julie deltager på den første del af mødet via Teams

Indhold

Kategori - Til godkendelse

Punkt 1: Dagsorden.....	1
Beslutning for Punkt 1: Dagsorden.....	1
Punkt 2: Referat.....	1
Beslutning for Punkt 2: Referat.....	1
Punkt 3: Ansøgning til puljen bedre retssikkerhed og tillid på handicapområdet.....	2
Beslutning for Punkt 3: Ansøgning til puljen bedre retssikkerhed og tillid på handicapområdet.....	2

Kategori - Til orientering

Punkt 4: Analyse af fuld tid i Voksen, Job og Handicap.....	3
Beslutning for Punkt 4: Analyse af fuld tid i Voksen, Job og Handicap.....	3
Punkt 5: Status på Ukrainesituationen.....	4
Beslutning for Punkt 5: Status på Ukrainesituationen.....	4
Punkt 6: Orientering fra Magistraten.....	5
Beslutning for Punkt 6: Orientering fra Magistraten.....	5
Punkt 7: Orientering om udvalgmødet.....	5
Beslutning for Punkt 7: Orientering om udvalgmødet.....	5
Punkt 8: Bordrunde.....	6

Punkt 1: Dagsorden

.

Beslutning for Punkt 1: Dagsorden

Godkendt.

Punkt 2: Referat

.

Beslutning for Punkt 2: Referat

Godkendt.

Rådmandsmøder 2022-2025 (Rådmandsmøde)

12-12-2022 11:00 - 13:00

Rådmandens kontor, vær. 436

Information: Jacob tager referat.

Indhold

Kategori - Godkendelse af dagsorden og referat

Punkt 1: Dagsorden.....	1
Punkt 2: Referat.....	1

Kategori - Til orientering

Punkt 3: Ny benchmarkingopgørelse fra BM.....	1
Punkt 4: Orientering fra Magistraten.....	1
Punkt 5: Orientering om udvalgmødet.....	1
Punkt 6: Bordrunde.....	1

Punkt 3: Ansøgning til puljen bedre retssikkerhed og tillid på handicapområdet

Beslutning for Punkt 3: Ansøgning til puljen bedre retssikkerhed og tillid på handicapområdet

At 1) Rådmandskredsen godkendte, at det bevilligede tilskud hentes hjem med de betingelser, der er anført i tilskudsbrevet af 9. december 2022 bilag 1. Rådmanden ønsker at sende en mail fra rådmandspostkassen til Marianne Banner med en orientering om, at vi har fået pengene og gerne vil inddrage dem i processen. OL følger op med et bud på en mail, som rådmanden kan sende.

Indstilling

Til Rådmandsmødet
Fra Fagligt Sekretariat
Dato 15. december 2022

Godkendelse af hjemtagning af tilskud til Projekt BiC Aarhus

1. Resume

Socialstyrelsen har haft udbudt en pulje på 12.6 mio. kr. til udvikling af en samarbejdsmodel med titlen "Borgeren i centrum - en model for styrket tillid, samarbejde og inddragelse i sagsbehandlingen på voksenhandicapområdet".

Sociale Forhold og Beskæftigelse har ansøgt puljen og fået bevilliget det ansøgte beløb på 3.994.488 kr. til projekt BiC Aarhus som en af tre kommuner. De to øvrige kommuner er Roskilde og Hedensted.

Aarhus har budt ind med et projekt, der fokuserer på at udvikle og afprøve samarbejdsmodellen i forhold til yngre voksne med autisme.

Tilskuddet er betinget af, at projektet politisk godkendes. Vi beder derfor om godkendelse af, at Aarhus deltager som modelkommune og at midlerne hjemtages.

2. Beslutningspunkter

Det indstilles:

At 1) At det bevilligede tilskud hentes hjem med de betingelser, der er anført i tilskudsbrevet af 9. december 2022 bilag 1

3. Hvorfor fremsendes indstillingen?

Tilskuddet er betinget af, at projektet politisk godkendes.

4. Hvilken værdi skabes for borgere og samfund?

Formålet med projektet er at styrke kvaliteten i sagsbehandling samt tilliden og samarbejdet med borgerne gennem udvikling og afprøvning af en samarbejdsmodel. Modellen bygger på et reduceret sagstal for myndighedsrådgiverne, der herved får bedre muligheder for relationsarbejde og at sikre opfølgning på, at der ydes en helhedsorienteret støtte tilpasset borgernes behov. Herudover skal borgerne mødes ud fra en recovery-orienteret tilgang.

Formålet er at styrke tillid, samarbejde og inddragelse i borgerforløbene samt at styrke kvaliteten i sagsbehandlingen og dermed borgernes retssikkerhed.

Socialstyrelsen har hentet inspiration til puljen i Aarhus Kommunes gode erfaringer med indsatsen Tættere på Familien på børneområdet.

5. Hvad, hvem og hvordan?

Målgruppen for samarbejdsmodellen er voksne borgere med handicap. Aarhus har i BiC Projektet budt ind med fokus på voksne med en autismespektrumforstyrrelse og evt. udviklingshæmning, som har behov for omfattende pædagogisk støtte i hverdagen - typisk efter SEL §85 eller i et SEL §107 botilbud. Hovedparten af målgruppen vil være i alderen 18-40 år.

Vi anslår, at der løbende vil være 140 borgere med deres personlige og professionelle netværk, som vil være inddraget i udvikling og afprøvning af samarbejdsmodellen.

Nogle af de ting, vi ønsker at arbejde med i projektet, er at:

- Undersøge, hvordan vi kan styrke samarbejdet og tilliden mellem borgere, deres netværk og forvaltningen, så alle bliver modige og trygge ved løbende at tilpasse støtten og at nytænke løsninger. Vi vil gerne være med til at udvikle et samarbejde, hvor man tør være modig i tillid til, at der hurtigt kan korrigeres og samles op, hvis løsningen ikke er den rigtige.
- Udvikle rådgiverrollen på voksenområdet, så myndighedsrådgivers arbejde i sig selv bliver en del af

indsatsen overfor borgeren. I projektet vil vi undersøge hvordan den frigjorte tid bedst anvendes

- Undersøge, hvordan vi i myndighedsarbejdet kan arbejde mere forebyggende og være på forkant med forandringer i borgernes liv - fx omkring det at flytte hjemmefra, overvejelser om det at stifte familie, at få et (støttet) uddannelses- eller arbejdsliv til at fungere
- Arbejde på at sikre, at handleplanerne bliver brugt i et mere langsigtet perspektiv og at opfølgninger ikke bliver bagud skuende, samt på at gøre borgerne mere aktive i det at sætte retningen

Med projektet forpligter kommunen sig til at bidrage til udviklingen af den fælles faglige model for sagsbehandlingen og til implementering og afprøvning af modellen i projektperioden 01-01-2023 til 31-12-2025.

Hovedparten af de hjem søgte midler er afsat til opnormering med to rådgiverstillinger, så der kan arbejdes med et reduceret sagstal for udvalgte borgere i de to myndighedscentre Ungecenter Værkmestergade og Rådgivning og Visitation, Voksne. De to stillinger fordeles med en rådgiverstilling til hvert myndighedscenter.

6. Hvilke ressourcer kræves?

Tilskuddet fra Socialstyrelsen finansierer to rådgiverstillinger i tre år samt en tredjedel stilling pr. år til projektledelse.

Den kommunale medfinansiering er ikke opgjort, men vil omfatte timer og begrænsede udgifter til styregruppens arbejde samt tid for øvrige ledere og medarbejdere, der kommer til at indgå i projektet samt intern kompetenceudvikling, kommunikation, transport og mødeforplejning.

7. Hvordan følges der op?

Udviklingen af modellen evalueres af VIVE, der følger udviklingsarbejdet i alle faser i tæt samarbejde med Socialstyrelsen.

[Underskrift rådmand]

/

Bilag

Bilag 1: Tilskudsbrev af 9. december

Bilag 2: Projektbeskrivelse - BIC Aarhus - Samlet ansøgning - 7. oktober 2022

Tidligere beslutninger

Sagsnummer: EMN-2022-508585

Fagligt sekretariat

Tlf.: 41 85 63 82

E-post: Rub@aarhus.dk

Lix: [Klik her for at angive tekst.](#)

Sagsbehandler: Runa Bjørn

E-post: rub@aarhus.dk

BiC Aarhus

- Projektansøgning til puljen Bedre retssikkerhed og tillid på handicapområdet (Borgeren i centrum)

Projektets målgruppe

Målgruppen for ansøgningspuljen er voksne med fysiske og/eller intellektuelle og kognitive funktionsnedsættelser, som modtager eller ansøger om at modtage ydelser efter serviceloven. Her beskrives nærmere, hvilke målgrupper inden for den overordnede målgruppe, som involveres. Læs om ansøgningspuljens målgruppe i ansøgningsvejledningens afsnit 4 samt afsnit 9, Ad 1 (**max 2400 anslag**).

Den primære målgruppe er voksne med en autismespektrumforstyrrelse og evt. udviklingshæmning, som har behov for omfattende pædagogisk støtte i hverdagen - typisk efter SEL §85 eller i et SEL §107 botilbud. Hovedparten af målgruppen vil være i alderen 18-40 år, og bosiddende i Aarhus Kommune - enkelte kan dog være Aarhus-borgere, der pt bor i andre kommuner.

Målgruppen er valgt fordi den er i vækst. Flere børn og unge udredes med en autismediagnose og får også brug for støtte, når de flytter hjemmefra. Samtidig udredes flere voksne med autisme - ofte i tilknytning til andre diagnoser som angst, OCD, spiseforstyrrelse eller rusmiddelproblemer. Målgruppen er samtidig meget heterogen, da autismeprofilen varierer meget fra borger til borger og deraf også funktionsniveauet. Det er en gruppe for hvem, det er svært at arbejde med meget standardiserede løsninger, og der er derfor brug for et lydhørt og fleksibelt samarbejde med målgruppen. Vi ser derfor et stort potentiale i at arbejde med modellen i tæt samarbejde med borgerne og deres netværk for at finde den individuelle løsning, der giver dem den største grad af selvstændighed og trivsel inden for kommunens servicemål.

En sekundær målgruppe er borgernes private netværk. Selvom målgruppen er voksne, ved vi, at pårørende - særligt forældre og søskende - spiller en stor rolle i deres liv både som social støtte og som praktiske omsorgsgivere. Det er derfor vigtigt at tænke pårørende og øvrigt netværk ind som part i en helhedsorienteret løsning - naturligvis ud fra borgerens ønske.

Herudover involveres fagprofessionelle rundt om borgeren. Først og fremmest det team af fire myndighedsrådgivere, som vi ønsker at etablere på tværs af de to myndighedscentre; Ungecenter Værkmestergade, der løser myndighedsopgaver for unge i alderen 15-29 år samt Rådgivning, Visitation, Voksne, som løser myndighedsopgaver for voksne over 30 år. Herudover vil fagprofessionelle hos udførere blive involveret - særligt medarbejdere i tilbuddet SORAS, der yder bostøtte til borgere med autisme i eget hjem eller i det tilknyttede kollegie for unge med autisme i alderen 18-24 år samt medarbejdere i opgangsfællesskaberne Tingagergården, Risskovbrynet og Grundtvigsvej, der yder pædagogisk støtte til borgere i eget hjem i opgangsfællesskaberne. Herudover kan det vise sig relevant at inddrage samarbejdspartnere fra civilsamfundsorganisationer.

orientering. Vi vurderer derfor at have et rigtig godt fundament for at være med til at videreudvikle den generiske model, og kan byde ind med erfaringerne fra en stor kommune.

Det vil gøre en forskel for os at arbejde med modellen, da vi herigennem vil få afprøvet om nedsættelse af sagstallet på voksenområdet og systematisk arbejde med medarbejdernes mindset, kan give samme positive resultater, som vi har set på børneområdet. Herudover vil projektet give os adgang til værdifuld opkvalificering og sparring med andre kommuner, samt støtte til implementering af modellen.

Nedenfor skal I beskrive jeres erfaringer med at arbejde målrettet med inddragelse og samarbejde med borgere på myndighedsområdet på voksenhandicapområdet og med erfaringer med den recoveryorienterede rehabiliterende tilgang. **(max 4800 anslag).**

Siden 2006 har vi systematisk arbejdet med at implementere recoverytilgangen som fundament i socialpsykiatrien og fra 2017 er tilgangen taget med over i det Fælles Faglige Fundament for voksenhandicapområdet. Siden 2017 har vi som en del af arbejdet med Det Fælles Faglige Fundament systematisk arbejdet med borgerinddragelse i myndighedsarbejdet fx i projektet Livsmester. Projektet har haft særligt fokus på at arbejde med **den sociale handleplan** på en måde, der skaber ejerskab til planen hos borgerne og sikrer, at der sættes fokus på borgernes håb, ønsker og drømme, samt hvordan det private og professionelle netværk kan understøtte realiseringen af disse. Handleplanen er et centralt redskab i samarbejdet mellem borger, myndighedsrådgiver, borgerens private netværk og repræsentanter i civilsamfundet samt professionelle udførere.

Målgruppen for Livsmesterprojektet var unge voksne i alderen 17-30 år med udviklingshæmning og/eller autisme – dvs. en målgruppe med stor relevans for denne ansøgning. I Livsmesterprojektet er der arbejdet med at udvikle visuelle stilladser og metoder til borgercentreret kommunikation – se eksempler i bilag 1 og i bilag 1a (folderen ”Fælles fagligt fundament på voksenhandicapområdet i Aarhus kommuneveje til Livsmestring”). En del af materialet vil også kunne videreudvikles og give inspiration i udviklingen af den generiske samarbejdsmodel.

På både børne- og voksenområdet er **netværksamtaler** et centralt redskab i samarbejdet med borgeren. Med udgangspunkt i afdækningen i borgerens netværkskort inviteres alle relevante parter omkring borgeren, som denne ønsker, skal inddrages. Det vil ofte være repræsentanter i det private netværk samt centrale aktører fra det professionelle netværk. Herudover kan det være aktører fra civilsamfundsorganisationer, som støtter borgeren. Udgangspunktet for samtalen er borgerens personlige handleplan.

I Livsmesterprojektet er der arbejdet med at oversætte den recovery-funderede metode **Åben Dialog** fra socialpsykiatrien til handicapområdet og herunder til borgere med intellektuelle og kognitive funktionsnedsættelser. Metoden er anvendt til netværkssamtaler med de borgere, der ønsker det. Erfaringerne er, at den dialogiske praksis, som metoden inspirerer til, også er velegnet til at styrke kommunikationen med borgere med handicap. Det gør en forskel at arbejde med meget tydelig struktur i samtaler, tydelige talepositioner, god tid og oprigtig nysgerrighed på de forskellige perspektiver, der er til stede i rummet. Sociale Forhold og Beskæftigelse har i mange år drevet en både intern og ekstern uddannelse

- Undersøge, hvordan vi i myndighedsarbejdet kan arbejde mere forebyggende og være på forkant med forandringer i borgernes liv - fx omkring det at flytte hjemmefra, overvejelser om det at stifte familie, at få et (støttet) uddannelses- eller arbejdsliv til at fungere
- Arbejde på at sikre, at handleplanerne bliver brugt i et mere langsigtet perspektiv og at opfølgninger ikke bliver bagud skuende, samt på at gøre borgerne mere aktive i det at sætte retningen
- Undersøge, hvordan vi kan styrke samarbejdet og tilliden mellem borgere, deres netværk og forvaltningen, så alle bliver modige og trygge ved løbende at tilpasse støtten og at nytænke løsninger

Der er behov for at turde udvikle og afprøve nye samarbejdsformer for at følge borgerens håb, ønsker og drømme, også når det indebærer en risiko for, at den rigtige løsning ikke findes første gang. Vi vil gerne være med til at udvikle et samarbejde, hvor man tør være modig i tillid til, at der hurtigt kan korrigeres og samles op, hvis løsningen ikke er den rigtige.

Rygraden i afprøvningen af modellen bliver arbejdet med løbende at anvende modellen i samarbejde med de 140-160 borgere i projektet. Sagerne samles hos et team af fire rådgivere som vil anvende modellen i det daglige arbejde. Med den reducerede sagstale er der skabt rum til, at der kan arbejdes med hyppigere kontakt til og feedback fra borgerne samt en højere grad af tilgængelighed for borgerne. I projektperioden vil der som minimum ske opfølgning hvert halve år, og i mange tilfælde hyppigere, når noget i borgerens liv kalder på det. Herudover vil vi afprøve mellemformer, hvor rådgiver og udfører sammen faciliterer samtaler og afprøver forskellige samtaleformater fx gruppesamtaler for mindre grupper af borgere med autisme om temaet "at flytte hjemmefra". Modellen og dens kernelementer vil altså med det samme blive afprøvet i praksis.

Rådgiverteamet vil mødes til **fælles sagssparring hver 14. dag** sammen med projektledelsen. På sparringsmøder vil der gennem borgersagerne blive arbejdet med det mindset, som er en forudsætning for, at modellen leder til bedre retssikkerhed og tillid samt med **træning af relationskompetencer**. Vi vil arbejde ud fra en **aktionslæringstilgang**, hvor der i sparringsmøderne arbejdes med at inspirere til prøvehandlinger og systematisk fokus på de enkelte kernelementer og pejlemærker. Teamet vil være hinandens sparringsmakker, og vil fx have hinanden med i borgersamtaler som observatør og kritisk ven, og vil deltage i de aktiviteter, styrelsen inviterer til. Vi ser frem til, at denne kompetenceudvikling vil understøtte vores kapacitetsopbygning. Det er projektledelsens rolle at opsamle de erfaringer, der kan bidrage til den generiske model.

Vi har overvejet at anvende FIT i projektet. Det er dog fravalgt, da vi har erfaring for, at det er ganske krævende at implementere og ledelsesmæssigt forankre FIT på en ordentlig måde, når det kun vil blive anvendt i et lille team. Vi vil dog lade os inspirere af FITs fokus på systematisk borgerfeedback samt en systematisk og borgerfokuseret sagssparring.

I projektet vil der blive arbejdet med visuelle stilladser og metoder til engagering og inddragelse af borgerne og deres netværk. Vi vil bl.a. afprøve det at arbejde på tavle og i en tydelig struktur, hvor referater og noter skrives ind under vejs. Dette kendes fra metoden Signs of Safety, som vi anvender i forhold til udsatte børn. Erfaringen er, at det bidrager til, at det i højere grad er borgerens egne ord, der anvendes, og at der i mødet er åbenhed om konklusioner.

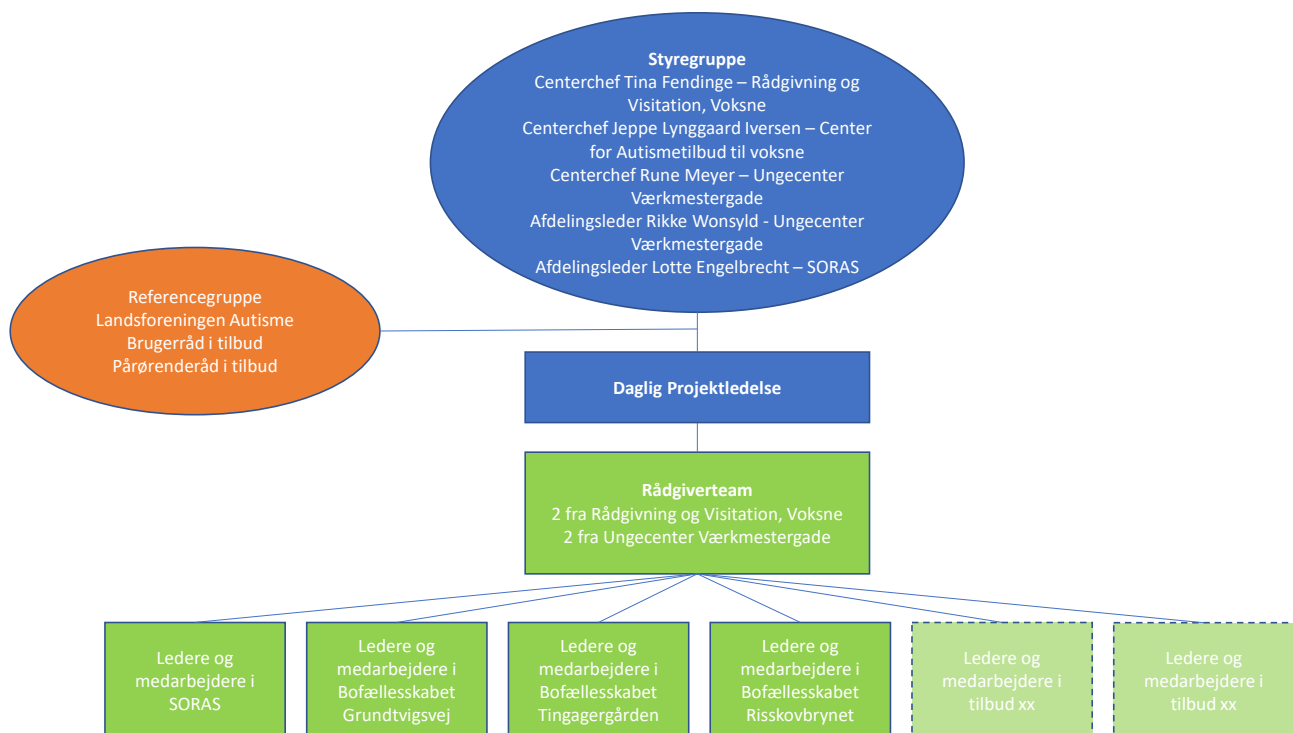
projektperioden udvikler sig og tilsiger, at vi afprøver elementer, der er besluttet på udviklingsmøder på puljeniveau med afsæt i andre kommuners erfaringer. Styregruppen holder kvartalsvise møder eller hyppigere efter behov.

Projektet vil blive ledet af en daglig **projektledelse**. Projektledelsens hovedopgave er at indsamle og kondensere de fund, som rådgiverteamet gør i det daglige samarbejde med borgerne, og at omsætte dem til forslag til tilpasninger af modellen samt at oversætte og understøtte lokal afprøvning af nye versioner af modellen, som kommer fra det samlede projekt. Projektledelsen vil varetage den daglige kontakt til Socialstyrelsen, de andre projektkommuner samt evaluator. Alt efter dagsordenen kan andre i projektorganisationen også blive inddraget i møder/interview/seminar med styrelsen og evaluator.

Endelig ønsker vi at tilknytte en referencegruppe af borgere og civilsamfundsorganisationer, som kan være med til at kvalificere arbejdet med at udvikle og afprøve modellen. Referencegruppen vil blive inddraget i de lokale workshops og udviklingsseminar samt i ad hoc sparring om modellens indhold.

I bilag 2 er vedlagt et organisationsdiagram for projektorganiseringen

Projektet er endnu ikke politisk godkendt. Dette vil ske, hvis Sociale Forhold og Beskæftigelse tildeles midler til projektet.

Kvartal	Aktivitet – Puljeniveau	Aktiviteter – BIC Aarhus
December 2022	Udmøntning af ansøgningspuljen.	Godkendelse i det politiske udvalg
1. januar 2023	Projektperiode begynder	- Etablering af lokal styregruppe - Udpegning af to rådgivere i Ungecenter Værkmestergade og Rådgivning og Visitation, Voksne - Sager i målgruppen forberedes samlet hos fire rådgivere - Rekruttering af to nye rådgivere igangsættes
1. kvartal 2023	- Opstartsmøde med alle projektkommuner samlet - Evaluator indhenter inputs og feedback fra projektkommuner til kvalificering af evalueringsdesign - Første statusmøde – Opstartsmøde. Afholdes i den enkelte projektkommune. Deltagelse af Socialstyrelsen, evaluator og leverandør af kompetenceudvikling.	- Første styregruppemøde - Første møde med referencegruppen - Opstartsmøde med styrelsen holdes sammen med styregruppen - Indledende workshops og feltstudier sammen med målgruppen for at afdække, hvad de lægger vægt på i samarbejdet omkring den hjælp de har behov for. Hvad kendetegner for dem det gode forløb? - Arbejdet med modellen i borgersagerne opstartes
2. kvartal 2023	- Fælles udviklingsmøde med Socialstyrelsen, evaluator og leverandør af kompetenceudvikling. - Alle projektkommuner samlet.	- Styregruppemøde - Etablering af rådgiverteam - Lokalt inspirationsseminar med myndighedsrådgivere og ledere, der har arbejdet med Tættere på Familien, Relationel familierådgivning, Livsmester og Opgang til Opgang samt referencegruppen - Opstart af sagsparringsmøder i rådgiverteamet hver 14. dag – løbende arbejde med modellen i borgersagerne
2. – 4. kvartal 2023	Kommunerne arbejder med prøvehandling og evaluator indsamler evalueringsdata i projektkommunerne.	- Sagsparringsmøder i rådgiverteamet hver 14. dag – løbende arbejde med modellen i borgersagerne - Styregruppemøde
3. – 4. kvartal 2023	Andet statusmøde – Implementeringsstøtte. Afholdes i den enkelte projektkommune. Deltagelse af Socialstyrelsen, evaluator og leverandør af kompetenceudvikling.	- Sagsparringsmøder i rådgiverteamet hver 14. dag – løbende arbejde med modellen i borgersagerne - Styregruppemøde
4. kvartal 2023	- Fælles udviklingsmøde med Socialstyrelsen, evaluator og leverandør af kompetenceudvikling. - Alle projektkommuner samlet.	Lokalt udviklingsseminar med myndighedsrådgivere, ledere, referencegruppen og borgerråd/pårørenderåd og centrale udfører
4. kvartal 2023 – 1. kvartal 2024	Kommunerne arbejder med prøvehandling og evaluator indsamler evalueringsdata i projektkommunerne.	Sagsparringsmøder i rådgiverteamet hver 14. dag – løbende arbejde med modellen i borgersagerne
1. kvartal 2024	Tredje statusmøde - Implementeringsstøtte. Afholdes i den enkelte projektkommune. Deltagelse af Socialstyrelsen, evaluator og leverandør af kompetenceudvikling.	- Sagsparringsmøder i rådgiverteamet hver 14. dag – løbende arbejde med modellen i borgersagerne - Styregruppemøde

2. kvartal 2024	- Fælles udviklingsmøde med Socialstyrelsen, evaluator og leverandør af kompetenceudvikling. - Alle projektkommuner samlet.	- Sagsparringsmøder i rådgiverteamet hver 14. dag – løbende arbejde med modellen i borgersagerne - Styregruppemøde
1. – 4. kvartal 2024	Kommunerne arbejder med prøvehandling og evaluator indsamler evalueringsdata i projektkommunerne.	- Sagsparringsmøder i rådgiverteamet hver 14. dag – løbende arbejde med modellen i borgersagerne - Styregruppemøde
4. kvartal 2024	Fjerde statusmøde – Implementeringsstøtte. Afholdes i den enkelte projektkommune. Deltagelse af Socialstyrelsen, evaluator og leverandør af kompetenceudvikling.	Lokalt udviklingsseminar med myndighedsrådgivere, ledere, referencegruppen og borgerråd/pårørenderåd og centrale udfører
1. kvartal 2025	- Fælles udviklingsmøde med Socialstyrelsen, evaluator og leverandør af kompetenceudvikling. - Alle projektkommuner samlet.	- Sagsparringsmøder i rådgiverteamet hver 14. dag – løbende arbejde med modellen i borgersagerne - Styregruppemøde
1. – 3. kvartal 2025	Kommunerne arbejder med prøvehandling og evaluator indsamler evalueringsdata i projektkommunerne.	Sagsparringsmøder i rådgiverteamet hver 14. dag – løbende arbejde med modellen i borgersagerne
1. kvartal 2025	Femte statusmøde – Implementeringsstøtte. Afholdes i den enkelte projektkommune. Deltagelse af Socialstyrelsen, evaluator og leverandør af kompetenceudvikling.	- Sagsparringsmøder i rådgiverteamet hver 14. dag – løbende arbejde med modellen i borgersagerne - Styregruppemøde
4. kvartal 2025		Lokalt udviklingsseminar med myndighedsrådgivere, ledere, referencegruppen og borgerråd/pårørenderåd og centrale udfører – fokus på videre implementering af modellen efter projektperioden
2024 - 2025	Deltagelse i kompetenceudvikling fordelt på minimum fire moduler i alt med deltagelse af strategisk/faglig ledelse og sagsbehandlere.	
Ultimo 2025	Endelig modelbeskrivelse udarbejdes og afsluttende evaluering foreligger ultimo 2025.	- Afsluttende styregruppemøde - Afsluttende møde med referencegruppen

Punkt 4: Analyse af fuld tid i Voksen, Job og Handicap

Materiale eftersendes senest fredag d. 16. december.

Beslutning for Punkt 4: Analyse af fuld tid i Voksen, Job og Handicap

At 1) Rådmanden tager analyserapporten til efterretning. Rådmanden ønsker et overblik og status over indsatser vedr. rekruttering og fastholdelse på hele MSB's område, som skal ledes over til en drøftelse af mulighed vedr. fuld tid, lokalaftaler og forbedring af arbejdsvilkår. FS og OL følger op til et kommende rådmandsmøde i et separat spor.

Indstilling

Til Rådmanden for Sociale Forhold og Beskæftigelse
Fra Voksne, Job og Handicap
Dato 15. december 2022

Rådmandsindstilling om Analyse af fuld tid i VJH

1. Resume

Voksne, Job og Handicap indledte i januar 2022 et samarbejde med SL og FOA om at udvikle modeller for, hvordan der kunne arbejdes med at bringe flere medarbejdere op på fuld tid.

I samarbejdet blev det besluttet, at modelarbejdet skulle tage udgangspunkt i en analyse blandt alle medarbejdere i VJH. Analysen skulle afdække medarbejdernes ønsker til enten at gå op i tid eller gå ned i tid.

Analysen blev gennemført i august 2022, og der blev efterfølgende udarbejdet vedhæftede rapport.

Rapporten er behandlet i samarbejde med SL og FOA og der er truffet aftale om, hvordan der arbejdes videre med modeludvikling.

2. Beslutningspunkter

Det indstilles:

At 1) rådmanden tager analyserapporten til efterretning.

3. Hvorfor fremsendes indstillingen?

Med budget 2022 blev der indgået aftale om at videreføre det ekstraordinære løft til bostederne på handicapområdet, der blev givet i 2021. Som en del af løftet skulle medarbejdere, der ønsker det, tilbydes mulighed for at gå op på fuld tid, hensigten var at øge antallet af faste medarbejdere på tilbuddene og skabe en større stabilitet i hverdagen. Og også nye stillinger skulle fremover opslås som fuldtidsstillinger.

For at få en god og inddragende proces for arbejdet med fuld tid indledtes et samarbejde med SL og FOA om at udvikle modeller for, hvordan tilbuddene lokalt kunne arbejde med at sikre flere medarbejdere på fuld tid.

4. Hvilken værdi skabes for borgere og samfund?

Flere faste medarbejdere på tilbuddene skaber en større stabilitet i hverdagen for borgeren. Borgerne møder i højere grad de samme personaler, og der opnås et bedre grundlag for tryghed og tillid.

5. Hvad, hvem og hvordan?

Voksne, Job og Handicap indledte i januar 2022 et samarbejde med SL og FOA om at udvikle modeller for, hvordan der kunne arbejdes med at bringe flere medarbejdere op på fuld tid.

Det blev besluttet, at modelarbejdet skulle tage udgangspunkt i en analyse blandt alle medarbejdere i VJH både i udførerområderne og på myndighed. Analyse skulle afdekke medarbejdernes ønsker til enten at gå op i tid (de deltidsansatte) eller gå ned i tid (de fuldtidsansatte).

Analysen blev gennemført i august 2022, og der blev efterfølgende udarbejdet vedhæftede rapport.

Analysen fremsendes først nu, da det har taget tid at få fastlagt et møde med SL og FOA, hvorfor det først lykkedes, at mødes i november 2022. På mødet bad SL og FOA om yderligere analyser, som er gennemført primo december.

Rapporten er behandlet i samarbejde med SL og FOA og der er truffet aftale om, hvordan der arbejdes videre med modeludvikling.

Analysen af medarbejderes ønsker til arbejdstid indenfor driftsområdet Voksne, Job og Handicap viser, at ca. en tredjedel af de medarbejdere, der har besvaret spørgeskemaet, ønsker flere timer end det timetal vedkommende er ansat på i dag. Dette tal er i tråd med resultaterne af SL's nationale undersøgelse på området fra 2018. Analysen viser også, at en tilsvarende andel ønsker at gå ned i tid. Svarprocenten på undersøgelsen er relativ lille (f.eks. sammenlignet med social kapital målinger, hvor der også inviteres til besvarelser via eboks og mail kombineret med orienteringer i MEDsystem og på intra) og kan indikere at emnet er mindre vigtigt for medarbejderne end f.eks. arbejdsmiljø, ledelse, samarbejde m.v.

Set i et fastholdelsesperspektiv vil det være relevant, at der lokalt sker dialoger mellem leder og medarbejdere for at se, om man – indenfor rammerne på den enkelte arbejdsplads – i højere grad kan imødekomme de enkelte medarbejders ønske til arbejdstid, så vi både forsøger at fastholde de medarbejdere, der ønsker at gå op i tid, men også fastholde de medarbejdere, der oplever et behov for en arbejdstidsreduktion.

Den dialog har traditionelt vist sig at have vanskelige kår på den enkelte arbejdsplads, hvorfor det vil være et fokusområde i forhold til afdelingslederne.

På mødet med de faglige organisationer den 17. november 2022 blev det aftalt at lave forsøg med fuld tid på udvalgte tilbud i to centre (Center for Autismetilbud til Voksne, Center for Bosteder til Voksne). Tilbuddene vælger model for eget forsøg. Der koordineres mellem de to centre og øvrige centre inddrages. Forsøg holdes inden for tilbuddets økonomiske ramme.

Det er centralt, at afdelingslederen på tilbuddet tager opgaven på sig, og at afdelingslederne støttes i opgaven.

Processen sættes i gang i centrets LMU.

Der udarbejdes et kommissorium for arbejdet med indsatserne på de udvalgte tilbud.

6. Hvilke ressourcer kræves?

Opgaven med det videre arbejde med at få flere ansatte på fuld tid løftes inden for driftsområdet.

7. Hvordan følges der op?

Der følges op på modelforsøg i de to centre i det etablerede samarbejde med SL og FOA.

Socialchef Lotte Henriksen

/

Driftschef Natascha Mannemar Jensen

Bilag

Bilag 1: Analyse om fuldtid 20221215

Sagsnummer: EMN-2022-025674

Lix: [Klik her for at angive tekst.](#)

Fagligt sekretariat

Sagsbehandler: Viggo Munk

E-post: vmu@aarhus.dk

15. december 2022
Side 14 af 15

Ønsker du at gå ned i tid?			
	Ja	Nej	Total
Rådgivning og Visitation	6 (46%)	7 (54%)	13 (100%)
Resterende tilbud	10 (14%)	61 (86%)	71 (100%)
Tilbud ikke angivet	14 (42%)	19 (58%)	33 (100%)

Sammenligning mellem medarbejdergrupper

Tabel 13: Deltidsansattes ønske om at gå op i tid fordelt på overenskomst (n=214)

Ønsker du at gå op i tid?	Ja	Nej	Total
Administration og IT mv., KL	0 (0%)	10 (100%)	10 (100%)
Akademikere, KL	1 (33,3%)	2 (66,6%)	3 (100%)
Ergo- Fysio- og Jordemødre, basis KL	3 (19%)	13 (81%)	16 (100%)
Hjemmevejledere og pæd.pers., døgninst.	1 (20%)	4 (80%)	5 (100%)
Husassistenter, KL	0 (0%)	2 (100%)	2 (100%)
Led. værkst.pers. mv., klientv., KL	0 (0%)	1 (100%)	1 (100%)
Oms.- og pæd.medhj. samt pæd. ass., KL	17 (45%)	21 (55%)	38 (100%)
Pædagogisk uddannede ledere	-	-	0 (100%)
Social- og sundhedspersonale, KL	3 (12%)	23 (88%)	26 (100%)
Socialpædagoger og pæd.pers.døgn- inst.mv.	32 (37%)	55 (63%)	87 (100%)
Socialrådgiver/socialformidlere, KL	3 (50%)	3 (50%)	6 (100%)
Syge- og sundhedspersonale - basis, KL	0 (0%)	2 (100%)	2 (100%)
Overenskomst ikke angivet	5 (28%)	13 (72%)	18 (100%)

Punkt 5: Status på Ukrainesituationen

.

Beslutning for Punkt 5: Status på Ukrainesituationen

Orienteringen tages til efterretning.

Der er en redegørelse på vej i forhold til årsager til sanktioner.

Der er kommet svar på, hvorfor Esbjerg har bedre tal end Aarhus. Det vurderes ikke, at Aarhus kan kopiere Esbjerg, da de havde mange ukrainere som en del af deres erhvervsstruktur i forvejen. Dog ønskes en fortsat nysgerrighed på, hvad man kan gøre for at få flere i job. Vibeke følger op.

Status ønskes fremover præsenteret hver tredje uge frem for hver anden uge.

15. december 2022
 Side 1 af 6

Til	Rådmandsmøde
Til	Orientering

Sociale Forhold og Beskæftigelse

Fagligt sekretariat
 Aarhus Kommune

Status på MSB's arbejde ift. ukrainske flygtninge i Aarhus – Uge 50

Baggrund

Nedenfor følger en status til rådmandsmødet den 19. december på MSB's arbejde ift. håndteringen og planlægningen af modtagelse af flygtninge fra Ukraine. Som ønsket på forrige rådmandsmøde bliver der i denne status beskrevet nye initiativer for at få flere i job.

Antal ukrainere med opholdstilladelse visiteret til Aarhus Kommune

Iht. Udlændingestyrelsens seneste opdatering af status på antal ukrainere tildelt opholdstilladelse er 1.665 ukrainere per 11. december visiteret til AKK. Kommunen overtager formelt set integrationsansvaret fire hverdage efter visiteringen. Af de ukrainere, som AAK har overtaget ansvaret for per 13. december er 31 % mænd og 69 % kvinder.

Aldersfordelingen fremgår af tabel 1.

Tabel 1: Aldersfordeling blandt ukrainske flygtninge med opholdstilladelse i Aarhus Kommune per 13/12 2022

Alder	Antal	Andel
0-2 år	53	3%
3-5 år	79	5%
6-15 år	374	23%
16-19 år	105	6%
20-24 år	98	6%
25-64 år	834	51%
65+ år	105	6%

Kilde: Aarhus-i-Tal pba. oplysninger i CPR-registret.

På nationalt niveau er der aktuelt indgivet 36.227 ansøgninger om opholdstilladelse efter særloven. Ud fra den af Udlændinge- og Integrationsministeriet fastsatte fordelingsnøgle kan Aarhus Kommune forvente at skulle modtage 6%, svarende til ca. 2.200 flygtninge.

FAS Administration og Ledelse

Jægergården, Værkmestergade
 15 B
 8000 Aarhus C

Direkte telefon: 41 85 99 86

Direkte e-mail:
 nilbr@aarhus.dk

Sagsbehandler:
 Nille Bregenov-Pedersen

15. december 2022
 Side 2 af 6

MSB's indsatsområder

Beskæftigelse

Aktuelt er der 670 ukrainske flygtninge, der modtager hjemrejse- og selvforsørgelsesydelse (SH-ydelse), hvor 567 er vurderet jobparate, og 103 er vurderet aktivitetsparate. 247 er selvforsørgende, men stadig i integrationsprogram.

Det bemærkes, at alle flygtninge ifølge loven skal registreres som jobparate ved ankomst. Derefter kan der laves en individuel vurdering af den enkelte flygtning ift., om de faktisk kan varetage et ordinært arbejde. Det betyder, at antallet af ukrainske flygtninge, som kan stå til rådighed for arbejdsmarkedet, kan variere lidt over tid. I realiteten er tallet formentlig lidt lavere end ovennævnte, fordi der endnu ikke er sket en faktisk vurdering af alle.

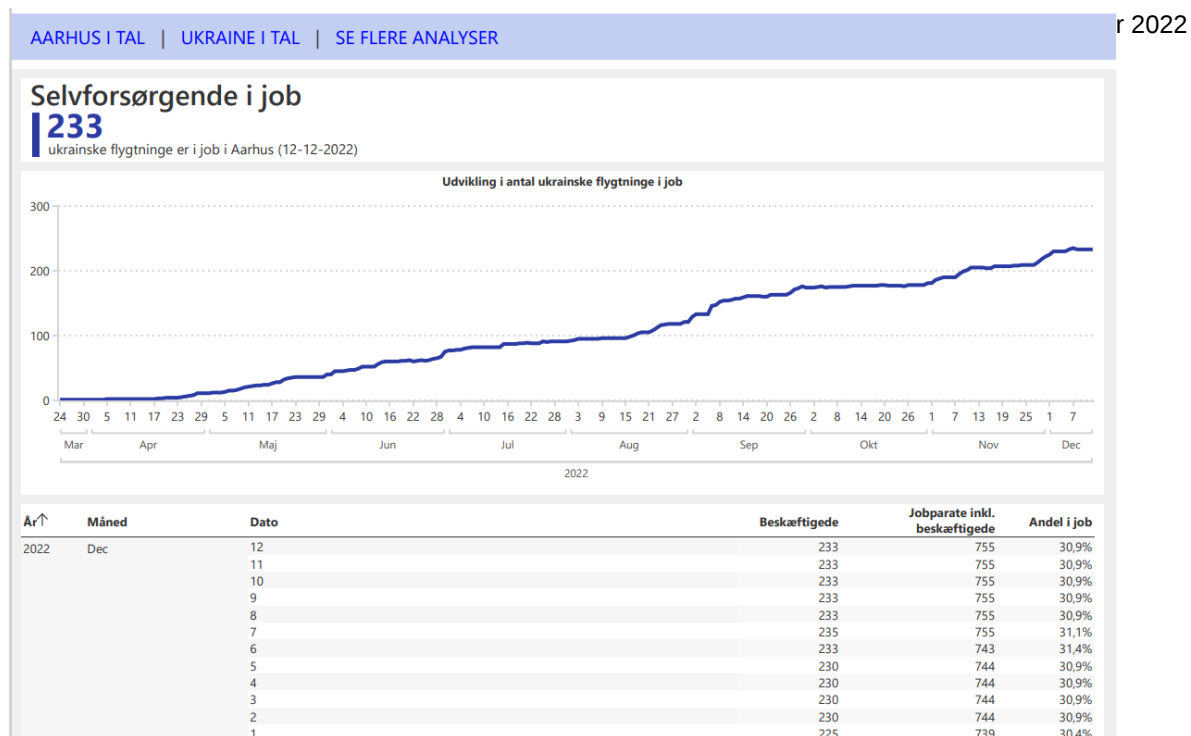
Af tabel 2 fremgår status på beskæftigelsen blandt de ukrainske flygtninge i alderen 18-66 år på tværs af 6-byerne. Tallene stammer fra Jobindsats.dk og bliver løbende efterreguleret. Det kan derfor godt forventes, at tallene ændrer sig en smule til næste rådmandsstatus.

Ses der på andelen i beskæftigelse blandt alle 16-66-årige ukrainske flygtninge med ophold den pågældende måned, ligger Aarhus, Aalborg, København og Odense på niveau i november - med hhv. 31 pct., 29 pct., 28 pct. og 30 pct. På landsplan er tallet 36 pct.

Hvis der ses på andelen i beskæftigelse alene blandt de 16-66-årige ukrainske flygtninge, som "står til rådighed for arbejdsmarkedet" (jobparate og beskæftigede) er tallene markant højere for alle byerne. I Aarhus er andelen på 39 pct., som er 16 procentpoint under landstallet. Som nævnt i tidligere statusser kan forskellene ved denne beskæftigelsesopgørelse tilskrives forskelle i andelen mellem hhv. jobparate og aktivitetsparate i de forskellige byer. Når det er sagt, er der også forskelle i erhvervsstrukturerne, og nogle områder i landet har større brancher med job, som ukrainske flygtninge uden store sprogkunderskaber kan varetage.

Tabel 2: Andel beskæftigede 16-66-årige med ophold efter særloven, fordelt på "alle" og "til rådighed for arbejdsmarkedet", oktober og november 2022

	Alle (per november)	Jobparate (per oktober)
Hele landet	36%	55%
Aarhus	31%	39%

Note: Figuren er baseret på MSB's egne data og løbende formidlet på Aarhus-i-Tal

Beskæftigelsesindsatser

På trods af at det allerede er lykkedes med at få mange af de ukrainske flygtninge i job, er der fortsat en stor opgave med at få de resterende i beskæftigelse. Hvis der ikke er mulighed for ordinære timer, anvendes blandt andet virksomhedspraktik og løntilskud. I tabel 3 ses det, at der i 2022 indtil videre har været 42 ukrainske flygtninge i en løntilskudsansættelse og 71 i en virksomhedspraktik.

Tabel 3: Antal ukrainske flygtninge fordelt på aktivitetstype, 2022

Aktivitetstype	Antal forløb
Ansættelse med løntilskud	42
Virksomhedspraktik	71
I alt	113

Kilde: Fasit

At andelen i beskæftigelse ikke stiger i samme hastighed som tidligere betyder, at der i MSB aktuelt bliver set på nye tiltag i indsatserne.

I Job og Integration er der senest sket et skifte i organiseringen, så virksomhedskonsulenterne nu får egne sagsstammer og dermed opnår et mere indgående kendskab til borgerne. Før det var virksomhedskonsulenterne fælles om at finde job til alle de ukrainske flygtninge. I Job og In-

tegration bliver der også set på muligheder med brancherettede forløb, eks. inden for transportbranchen, ligesom det fortsat arbejdes på at etablere et nyt SOSU-forløb.

15. december 2022
Side 5 af 6

Der bliver også set nærmere på, om sprogundervisningen kan tænkes anderledes og mere intensivt ind i den beskæftigelsesrettede indsats.

I Ukraine Job Task Forcen (UJTF) er der fortsat et meget stort fokus på at samarbejde med virksomheder om ansættelse af ukrainske flygtninge. Det kræver et stort opsøgende arbejde, særligt hos virksomheder med jobs, som matcher ukrainerens faktiske kvalifikationer og jobønsker – primært inden for lager, detailhandlen, køkken/kantine, industri, hotel & restaurant og rengøring samt transport og pleje- og omsorg. Dertil er det en stor opgave at overbevise virksomhederne om at tænke ukrainerne ind i deres rekrutteringsbehov.

Der har vist sig god effekt af virksomhedsbesøg/mindre jobevents med mindre grupper af ukrainere på virksomheder med konkrete jobåbninger. Dette vil fortsat være i fokus ligesom løbende jobworkshops og jobmesser for ukrainerne. Der er dog erfaringsmæssigt behov for en mere håndholdt tilgang til dette.

Virksomhederne opleves dog generelt som værende blevet mere forbeholdne over for at ansætte ukrainske flygtninge. Det skyldes både, at det er en ressourcekrævende opgave at ansætte og oplære en eller flere ukrainske flygtninge, som har sproglige vanskeligheder. Men det skyldes også en dalende interesse og lavere efterspørgsel, hvorfor der er behov for en intensiv opsøgende indsats fra jobcentrets side ift. at udvide "Ukraine-virksomhedslisten."

I det nye år bliver der derfor ansat to nye virksomhedskonsulenter til UJTF, som skal bidrage til at styrke den målrettede virksomhedsindsats og hjemtagelse af flere jobs, herunder også til de ukrainere, som har færre kvalifikationer.

Endelig vil der blive etableret en SoMe-baseret rekrutteringskanal via Facebook med et spor for østeuropæere/ukrainere. Fordelen herved er, at informationer om jobmuligheder hurtigt kan spredes via diverse grupper.

Sanktioneringer

Såfremt et jobtilbud bliver afvist, hvis borgeren stopper i job, eller hvis der sås tvivl om rådighed, adviseres sanktionsenheden i integrationsafdelingen, som derefter indstiller til sanktion eller aktivering af borgeren. I tabel 3 ses det, at 83 ukrainske borgere har fået en sanktion grundet en negativ hændelse. Hovedparten af sanktionerne skyldes udeblivelse fra

tilbud i medfør af S&H-programmet. 219 ukrainske flygtninge har ikke fået en sanktion i forlængelse af en negativ hændelse.

15. december 2022
 Side 6 af 6

Tabel 3: Antal ukrainske flygtninge registreret med negativ hændelse, fordelt på førende til sanktion eller ej, 1. januar 2022-13. december 2022

Hændelsestype	Sanktion	Ingen sanktion (endnu)
Er ophørt i job eller ansættelse med løntilskud		1
Er udeblevet fra beskæftigelsesfremmende foranstaltning		2
Er udeblevet fra samtale, rådighedsvurdering eller møde i rehabiliteringsteamet	9	66
Er udeblevet fra tilbud i S&H-programmet efter integrationsloven	72	143
Har afvist et tilbud i medfør af S&H-programmet efter integrationsloven	1	5
Har afvist tilbud om arbejde	1	2
I alt	83	219

Kilde: Fasit

Punkt 6: Orientering fra Magistraten

.

Beslutning for Punkt 6: Orientering fra Magistraten

Kredsen diskuterede tværgående puljer ifm. Det Grønne Folkehus. Det vurderes, at vi kommer tilbage til oversigten på et tidspunkt.

Punkt 7: Orientering om udvalgsrådet

.

Beslutning for Punkt 7: Orientering om udvalgsrådet

Evalueringen af Borgernes MSB kommer på udvalgsrådet efter julefrokosten.

Punktet vedr. studieturen skal på udvalgsrådet også

Em- Social- og Beskæftigelsesudvalgsmøde
ne:

15. december 2022
Side 1 af 4

Mødedato: 11. januar 2023
Mødetid: Kl. 17.50 – 19.00
Mødested: Rådhuset, lokale 398

Dagsorden kort:

1. Godkendelse af dagsorden
2. Referat fra udvalgets møde den 7. december 2022
3. Byrådshenvist sag: Modernisering og udbygning af sociale tilbud
4. Drøftelse af møde med Region Midtjyllands Psykiatri- og Socialudvalg
5. Status og proces for fastlæggelse af fremtidig indsats på det kriminalpræventive område
6. Orienteringspunkter
7. Skriftlige orienteringer
8. Kurser og konferencer samt sager på vej til byrådet
9. Evt.

1. Godkendelse af dagsorden

Baggrund/formål: Dagsordenen for mødet i Social- og Beskæftigelsesudvalget godkendes.

Ansvarlig: Eva Borchorst Mejnertz

Tid: 17.50 – 17.53 (3 min.)

Bilag:

- Dagsorden til mødet i Social- og Beskæftigelsesudvalget den 11. januar 2023

2. Referat fra udvalgets møde den 7. december 2022

Baggrund/formål: Udvalget orienteres om referatet fra det seneste møde i Social- og Beskæftigelsesudvalget.

Ansvarlig: Eva Borchorst Mejnertz

Tid: 17.53 – 17.55 (2 min.)

**SOCIALE FORHOLD OG
BESKÆFTIGELSE**

Fagligt Sekretariat
Aarhus Kommune

FAS Politik og Ledelse

Jægergården,
Værkmestergade 15 B
8000 Aarhus C

Telefon: 89 40 20 00
Direkte telefon: 41 85 99 39

Direkte e-mail:
sbrj@aarhus.dk/
geja@aarhus.dk
Sag: EMN-2022-510923
Sagsbehandler:
Sofie Brøndt Jørgensen/
Jan Gehlert

Bilag:

- Referat fra mødet den 7. december 2022

15. december 2022
Side 2 af 4

3. Byrådshenvist sag: Modernisering og udbygning af sociale tilbud

Baggrund/formål: Byrådet henviste på sit møde den 14. december 2022 sagen til behandling i Social- og Beskæftigelsesudvalget

Metode: Mundtlig drøftelse, hvorefter der skal konkluderes på sagen

Ansvarlig: Eva Borchorst Mejnertz

Tid: 17.55 – 18.15 (20 min.)

Bilag:

4. Drøftelse af møde med Region Midtjyllands Psykiatri- og Socialudvalg

Baggrund/formål: På udvalgsrådet den 7. december 2022 tilkendegav udvalget et ønske om et fælles møde med Region Midtjyllands Psykiatri- og Socialudvalg.

Forud for mødet var der et ønske om, at udvalget på mødet den 11. januar 2023 drøftede, hvad et møde skulle indeholde.

Metode: Mundtlig drøftelse

Ansvarlig: Eva Borchorst Mejnertz

Tid: 18.15 – 18.30 (15 min.)

Bilag:

- Forklæde

5. Status og proces for fastlæggelse af fremtidig indsats på det kriminalpræventive område

Baggrund/formål:

Metode: Mundtlig orientering og drøftelse

Ansvarlig: Erik Kaastrup-Hansen/Vibeke Jensen

15. december 2022
Side 3 af 4

Tid: 18.30 – 18.50 (20 min.)

Bilag:

- Forklæde

6. Orienteringspunkter

A) Udtalelse til Ankestyrelsen

Baggrund/formål: Social- og Beskæftigelsesudvalget orienteres om kommende byrådsindstilling vedr. udtalelse til Ankestyrelsen.

Metode: Mundtlig orientering

Ansvarlig: Lotte Henriksen

Tid: 18.50 – 18.55 (5 min.)

7. Skriftlige orienteringer

A) Opfølgning på mødet i udvalget den 7. december 2022

Baggrund/formål: Vedlagt dette punkt er opfølgende noter fra det foregående udvalgs møde.

Såfremt der er spørgsmål til den skriftlige redegørelse, kan disse stilles under dette punkt. I det tilfælde, at der ikke er spørgsmål, gennemgås den skriftlige orientering ikke.

Bilag:

B) Ansøgning og tildeling af § 18-midler (2. runde 2022)

Baggrund/formål: Vedlagt dette punkt er en skriftlig orientering om uddeling af §18-midler i 2. runde 2022.

Såfremt der er spørgsmål til den skriftlige redegørelse, kan disse stilles under dette punkt. I det tilfælde, at der ikke er spørgsmål, gennemgås den skriftlige orientering ikke.

Bilag:

15. december 2022
Side 4 af 4

C) Orientering om ny benchmarkingopgørelse på beskæftigelsesområdet

Baggrund/formål: Vedlagt dette punkt er en skriftlig orientering om ny benchmarkingopgørelse på beskæftigelsesområdet.

Såfremt der er spørgsmål til den skriftlige redegørelse, kan disse stilles under dette punkt. I det tilfælde, at der ikke er spørgsmål, gennemgås den skriftlige orientering ikke.

Bilag:

8. Kurser og konferencer samt sager på vej til byrådet

Baggrund/formål: På hvert udvalgs møde forelægges udvalget en liste med kommende kurser, konferencer og aktiviteter, der er mulighed for at deltage i.

Ligeledes præsenteres udvalget for de sager, som er på vej til behandling i byrådet fra Sociale Forhold og Beskæftigelse.

Metode: Orientering

Ansvarlig: Eva Borchorst Mejnertz

Tid: 18.55 – 18.57 (2 min.)

Bilag:

- Kurser og konferencer
- Sager på vej til byrådet

9. Evt.

Baggrund/formål:

Metode: Mundtlig drøftelse.

Ansvarlig: Eva Borchorst Mejnertz

Tid: 18.57 – 19.00 (3 min.)

Bilag:

- Årshjul over sager til Social- og Beskæftigelsesudvalget

Punkt 8: Bordrunde

.

Punkt 3: Rådmandsmøder 2023

.

Indstilling

Til Rådmanden
Fra Organisation og Ledelse
Dato 5. januar 2022

Rådmandsmøder 2023

1. Resume

Organisation og Ledelse (OL) har identificeret et potentiale i en mere struktureret og systematisk understøttelse af Rådmandsmøderne.

OL indstiller derfor en række tiltag, som i sammenhæng skal skabe en stringent og professionel tilgang til møderne for at skabe et bedre rum for strategisk planlægning, gode beslutninger, systematisk opfølgning og gennemsigtighed. Tiltagene omhandler:

- A. Sagsstyring
- B. Tydelige mandater
- C. Faste deadlines
- D. Fokus på gennemsigtighed

Tiltagene skal blandt andet være med til at lette arbejdsgangene og skabe større forudsigelighed. Herudover er det også en aflastning af forvaltningscheferne i forhold til støtte til opfølgning.

2. Beslutningspunkter

Det indstilles:

At 1) Rådmanden godkender de i punkt 5 beskrevne tiltag

At 2) Rådmanden godkender retningslinjerne for åbne og lukkede indstilling til rådmandsdirektionsmøder.

3. Hvorfor fremsendes indstillingen?

Indstillingen fremsendes for at præsentere forslag til, hvordan kvaliteten af hele opsætningen og understøttelsen af rådmandsmøderne og direktionsmøderne kan løftes.

4. Hvilken værdi skabes for borgere og samfund?

Det åbne referat fra rådmandsmøderne er tilgængelig for offentlighed på Aarhus Kommunes hjemmeside. Åbenhed og gennemsigtighed i de beslutninger, som træffes i MSB har en positiv betydning for organisationens omdømme. Det er derfor nødvendigt at styrke opmærksomheden på, at kun de mest nødvendige indstilling sættes på fortrolig dagsorden til rådmandsmøderne. OL foreslår at det løses med et tydeligt sæt retningslinjer, som skal gøres kendt i organisationen blandt de ledere og medarbejdere, der fremsender indstillinger til rådmandsmøderne.

5. Hvad, hvem og hvordan?

For at styrke det fremadrettede strategiske arbejde med det øverste mødeforum i MSB indstiller OL, at der igangsættes en række handlinger for at understøtte den udvikling.

OL indstiller følgende handlinger:

A. Sagsstyring

Der oprettes en sagsstyringsliste, hvor forventede indstillinger til de kommende ugers/måneders møder kan ses i overskrifter.

Listen giver et overblik, som gør det muligt at skabe en bedre planlægning af møderne. Det bliver herudover muligt for Rådmanden og Direktionen at få et overblik over kommende indstillinger, hvilket giver mulighed for at få indarbejdet særlige ønsker/vinkler til indstillingerne. Det gør forhåbentligt at indstillingerne rammer præcist i første omgang. Herudover understøtter det en robust opfølgning på bestilte indstillinger.

Sagsstyringslisten er en hjælp til planlægning og opfølgning på tværs af stabene, og skal derfor ikke være en unødvendig ekstra arbejdsgang. Sagsstyringslisten administreres af OL.

B. Tydeligt mandat

Ledelsessekretariatet i OL gives mandat til at, i det mest nødvendige omfang, kvalitetssikre fremsendte indstillinger. Det bliver ikke kvalitetssikring fra A-Z, da det korte tidsinterval fra deadline til publicering ikke tillader det, men der kommer hovedvægt på politisk/strategisk indhold, mangelfuldt indhold og/eller uklare beslutningspunkter. Det skal sikre et godt og oplyst beslutningsgrundlag og tydelighed på, hvad der skal tages beslutning om. Det må ikke udvikle sig til et kontrolregime, men skal sikre et jævnt og højt niveau på de fremsendte indstillinger. Eventuelle justeringer foretages som udgangspunkt af sagsskribenten selv, ud fra den feedback som Ledelsessekretariatet giver. Hvis justeringerne kan foretages inden kl. 15 på dagen for publicering af dagsordenen, kan indstillingen komme med, ellers venter den til Rådmandsmødet den efterfølgende uge.

Tiltaget udfordrer de nuværende principper i Kvalitet i første hug, men da disse genbesøges over de kommende måneder, skal dette ses som et af flere tiltag for at højne kvaliteten af den nære betjening af Rådmanden.

Ledelsessekretariatet gives herudover til opgave, for at aflaste forvaltningscheferne, at iværksætte beslutningerne fra møderne, og få fulgt dem til dørs. Konkret betyder det, at det er Ledelsessekretariatet der sikrer opfølgning og laver bestillinger til forvaltningen på baggrund af beslutningerne fra møderne. Efter ønske fra Rådmanden deltager Kontorchefen for Ledelsessekretariatet som referent på Rådmandsmøderne frem mod sommer, hvor ordningen evalueres.

C. Faste deadlines

Der er gennem de seneste måneder sket et skred, hvor flere og flere indstillinger bliver leveret langt over deadline. For at sikre mødedeltagerne den nødvendige og rimelige forberedelsestid fastsættes deadlines for rådmandsmøderne til torsdag kl. 12.00

og for direktionsmøderne til tirsdag kl. 12.00.

Hvis mødetidspunkterne afviger fra det normale, kan deadlines blive ændret. Ledelsessekretariatet tager beslutningen om ændring af deadlines og kommunikerer det ud til nøglepersoner i FAS, Digitalisering og MØB, og noterer det i sagsstyringslisten.

Hvis en indstilling leveres efter deadline, har Ledelsessekretariatet mandat til at udskyde indstillingen til den efterfølgende uge. Derfor har Ledelsessekretariatet også mandatet til at vurdere, hvornår noget er tilstrækkeligt akut, til at der skal ske en genpublicering af en dagsorden.

D. Fokus på gennemsigtighed

Der er en tendens til, at rigtigt mange indstillinger sættes på den fortrolige dagsorden til rådmandsmøderne. Af hensyn til både offentlighedens mulighed for at følge med i beslutningsprocesserne på rådmandsmøderne og den interne åbenhed skal tendens vendes. Derfor er udgangspunktet, at alle indstillinger er åbne. Indstillinger kan kvalificere sig til at blive lukket ud fra en række fastlagte kriterier, der også indstilles til godkendelse.

Herudover genbesøges kredsen, som kan tilgå den fortrolige dagsorden til rådmandsmøderne.

6. Hvilke ressourcer kræves?

Tiltagene vil kræve et træk på ressourcer i Ledelsessekretariatet. Det er omvendt forhåbningen, at der kan spares ressourcer på sigt ved at forberedelse og opfølgning bliver mere systematisk.

7. Hvordan følges der op?

OL vil løbende følge om tiltagene giver den ønskede effekt, og justere eventuelle uhensigtsmæssigheder.

Bilag

Bilag 1: Vejledende kriterier for fortrolighed og åbenhed i MSB

Organisation og Ledelse

Tlf.: 89 40 20 00

E-post: organisationogledelse@aarhus.dk

Antal tegn: [Klik her for at angive tekst.](#)

Sagsbehandler: Jacob Brøgger

Tlf.: 20 22 95 26

E-post: jacbr@aarhus.dk

Vejledende kriterier for fortrolighed og åbenhed i MSB

Kriteriernes formål

Formålet med at have vejledende kriterier for fortrolighed bygger på det grundlæggende princip om åbenhed i den offentlige forvaltning og demokratisk kontrol med forvaltningen. Med kriterierne tilstræbes således størst mulig åbenhed i forvaltningen. I dette ligger der også, at man selvfølgelig ikke kan have åbenhed om alle sager på alle tidspunkter af andre tungtvejende hensyn; hensyn som uddybes her.

I MSB er diskussionen om åbenhed relevant i forhold til rådmandsmøderne. Når rådmandsmøder offentliggøres på Aarhus Kommunes hjemmeside, kan offentligheden udøve den demokratiske kontrol med MSB. Dette forudsætter, at der er sager på den åbne dagsorden, som offentligheden kan læse om. Det er dog også relevant i forhold til direktionsmøderne, hvor en højere grad af åbenhed blandt andet er med til at skabe større viden og sammenhængskraft i organisationen.

For at muliggøre den demokratiske kontrol, er det udgangspunktet i denne vejledning, at alle indstillinger skal på den åbne dagsorden til rådmandsmøderne. I hvert tilfælde bør man samtidig foretage en konkret vurdering af sagens natur i henhold til fortrolighed. Principperne skal således ikke ses som et middel til at undgå at foretage konkrete vurderinger, men i lyset af lighedsprincippet er det alligevel relevant at sikre en ens praksis. Denne praksis skal ikke være unødvendigt lukket over for offentligheden.

Kriterier

1. Princip om proportionalitet

Medarbejdere i MSB bør i alle sager foretage en konkret vurdering af, hvorvidt sagen skal være fortrolig eller åben for offentligheden/den øvrige organisation. Der kan dog være grund til at foretage en grundigere vurdering af nogle sager end andre, afhængigt af sagens natur. Således gælder et proportionalitetsprincip i selve vurderingen af sagens fortrolighed.

2. Lovkrav, herunder personfølsomme oplysninger

Til enhver tid skal praksis stemme overens med de almindelige love og særlove, som regulerer fortrolighed.

2.1. Såfremt love og bekendtgørelser dikterer, at specifikt indhold i sagen skal være fortroligt, er man forpligtet til at gøre dette fortroligt.

2.1.1. Hvis en enkelt oplysning er fortrolig, er det op til medarbejderen at vurdere, hvorvidt dette giver anledning til, at hele sagen skal være fortrolig. Såfremt den fortrolige oplysning ikke er af afgørende karakter, bør man overveje, hvorvidt denne kan slettes, således sagen kan gøres åben, eller om man kan nøjes med at nævne den fortrolige oplysning i et bilag, hvorved selve indstillingen kan komme på den åbne dagsorden. Vigtige oplysninger i en sag skal dog altid fremgå af indstillinger.

- 2.2. Personfølsomme oplysninger skal ikke indgå i indstillinger til hverken rådmanden eller direktionen, både fordi ingen af de to mødefora sagsbehandler personsager og af hensyn til datasikkerheden i forhold til personsager i First Agenda

3. Procesfortrolighed

I særlige tilfælde kan hensyn til forskellige processer være tilstrækkeligt for at en indstilling skal på fortrolig dagsorden. Det gør sig særlig gældende i forhold til indstilling til rådmandsmødet, hvor der timingmæssigt kan være oplysninger, der ikke skal offentliggøres via et referat. I vurderingen af fortrolighed bør man således overveje, hvorvidt specifikke personer i MSB (ofte direktion, rådmand eller personaleledere) kan have en interesse i at styre kommunikationen om sagen, inden den offentliggøres. Herudover er det eksempelvis og proceshensyn vedrørende budgetforhandlinger – det er dog ikke et selvstændigt kriterie, at en indstilling indeholder økonomi.

Eksempler herpå kunne være:

- Køb og salg af ejendom
- Forventet regnskab (inden offentliggørelse)
- Sager der kalder på krisekommunikation
- Materiale som indgår i budgetforhandlingerne
- Sager af høj strategisk betydning
- Hensyn til håndtering af sager omhandlende en hel arbejdsplads

**Punkt 4: Udkast til Byrådsindstilling om Godkendelse af
Rammeaftale 2023-24**

**Punkt 4: Udkast til Byrådsindstilling om Godkendelse af
Rammeaftale 2023-24**

.

Indstilling

Til Rådmandsmøde
Fra Mål, Økonomi og Boliger
Dato 5. januar 2023

Udkast til byrådsindstilling "Godkendelse af Rammeaftale 2023-24"

1. Resume

Rammeaftale 2023-24 er fremsendt fra Kommunekontakt-rådet i Midtjylland (KKR Midtjylland) til politisk godkendelse i Aarhus Byråd. Udkast til Rammeaftale 2023-24 er vedhæftet denne indstilling, tillige med et udkast til byrådsindstilling.

Indholdet i rammeaftalen behandles i byrådsindstillingen. Udover videreførelse af de to udviklingsområder "Den nære psykiatri" og "Borgere med komplekse udfordringer" indgår de 19 kommuner og Region Midtjylland en aftale om, at taksterne ikke kan stige i perioden 2023-24.

Byrådsindstillingen vil efterfølgende blive opdateret med eventuelle indkomne høringssvar til Rammeaftale 2023-24 fra Handicaprådet, Udsatterådet, MBU og MSO, og en endelig version af byrådsindstillingen vil blive behandlet på Rådmandsmøde d. 23. januar 2023.

2. Beslutningspunkter

Det indstilles:

At 1) Rådmandsmødet orienterer sig i udkast til Rammeaftale 2023-24 (bilag 1)

At 2) Rådmandsmødet godkender udkast til byrådsindstilling om "Godkendelse af Rammeaftale 2023-24" (bilag).

3. Hvorfor fremsendes indstillingen?

Kommunerne og regionen i Midtjylland indgår hvert andet år en rammeaftale om samarbejdet på det specialiserede social- og specialundervisningsområde. Rammeaftalen indeholder aftaler om fælles udviklingstiltag, kapacitet og styring på det sociale område.

4. Hvilken værdi skabes for borgere og samfund?

De midtjyske kommuner og Region Midtjylland sætter med rammeaftalen særligt fokus på to udviklingsområder, nemlig "Den nære psykiatri" og "Borgere med komplekse udfordringer". For begge udviklingsområder er der tale om en videreførelse fra rammeaftale 2021-2022.

Samtidig indgår de 19 kommuner og Region Midtjylland en aftale om, at taksterne ikke kan stige i perioden 2023-24. Desuden er det blandt andet aftalt at udarbejde et fælles overblik over udviklingen i den samlede økonomi på det specialiserede socialområde, herunder udviklingen i tillægstakster. Dette fokus på tillægssydelsers er i overensstemmelse med konkrete initiativer i Udviklings- og Omstillingsplanen.

5. Hvad, hvem og hvordan?

Processen for godkendelse af Rammeaftale 2023-24 fremgår herunder.

Rammeaftale 2023-24 er sendt i høring i Handicaprådet og Udsatterådet, og sendes d. 9. januar i høring i MBU og MSO, såfremt vedhæftede udkast til byrådsindstilling godkendes (MSO og MBU er varslet om høringen).

Indkomne bemærkninger til byrådsindstillingen og høringssvar til Rammeaftale 2023-24 vil blive indarbejdet i en endelig version af byrådsindstillingen "Godkendelse af Rammeaftale 2023-24", som forelægges Rådmandsmødet d. 23. januar.

Rammeaftale 2023-24 drøftes i Social- og Beskæftigelsesudvalget d. 25. januar.

Byrådsindstillingen behandles i Magistraten d. 30. januar og i Byrådet d. 1. februar.

Såfremt Byrådet vælger at sende Rammeaftalen udvalget, sker udvalgsbehandlingen d. 8. februar, hvorefter en byrådsgodkendelse kan ske d. 22. februar. Fristen for byrådets godkendelse er d. 1. marts.

6. Hvilke ressourcer kræves?

-

7. Hvordan følges der op?

Byrådsindstillingen vil blive opdateret med eventuelle indkomne bemærkninger fra MSO og MBU samt eventuelle høringssvar til Rammeaftale 2023-24 fra Handicaprådet, Udsatterådet, MBU og MSO.

En endelig version af byrådsindstillingen vil blive behandlet på Rådmandsmøde d. 23. januar 2023.

Bilag:

Bilag: Udkast til Byrådsindstilling "Godkendelse af Rammeaftale 2023-24"

Bilag 1: Udkast til Rammeaftale 2023-24

Mål, Økonomi og Boliger

Tlf.: 89 40 20 00

E-post: social@aarhus.dk

Antal tegn: 3.662

Sagsbehandler: Janne Folden Bang

Tlf.: 89 40 34 55

E-post: jfb@aarhus.dk

Indstilling

Til Aarhus Byråd via Magistraten
Fra Borgmesterens Afdeling og Sociale Forhold og Beskæftigelse
Dato 23. januar 2023

Godkendelse af Rammeaftale 2023-24

Godkendelse af politisk aftale om udvikling, koordinering og styring på det specialiserede social- og specialundervisningsområde i Midtjylland for perioden 2023-24.

1. Resume

Kommunerne og regionen i Midtjylland indgår hvert andet år en rammeaftale om samarbejdet på det specialiserede social- og specialundervisningsområde.

Kommunekontaktrådet i Midtjylland (KKR Midtjylland) har behandlet udkast til Rammeaftale 2023-24, og parterne er enige om at anbefale, at udkast til Rammeaftale 2023-24 godkendes i kommunalbestyrelserne samt i Regionsrådet.

I Rammeaftale 2023-24 sætter de midtjyske kommuner og Region Midtjylland særligt fokus på to udviklingsområder "Den nære psykiatri" og "Borgere med komplekse udfordringer". For begge udviklingsområder er der tale om en videreførelse fra Rammeaftale 2021-2022.

I Rammeaftale 2023-24 indgår endvidere en aftale om, at taksterne ikke kan stige i perioden 2023-24.

2. Beslutningspunkter

Det indstilles:

At 1) Byrådet tiltræder Rammeaftale 2023-24 som forelagt.

3. Hvorfor fremsendes indstillingen?

Det er lovbestemt, at der hvert andet år skal indgås en rammeaftale mellem kommunalbestyrelserne i de 19 midtjyske kommuner og Regionsrådet i Region Midtjylland.

Rammeaftalen indeholder aftaler om fælles udviklings-
tag, kapacitet og styring på det sociale område og er ind-
gået på baggrund af:

- a) Servicelovens §6 omhandlende det sociale område
- b) Almenboligloven §185b omhandlende tilbud på det al-
mene ældreboligområde
- c) Specialundervisningslovens §6h omhandlende special-
undervisning for voksne

Arbejdet med Rammeaftalen sker i samarbejde mellem re-
præsentanter fra kommunerne og Region Midtjylland i di-
verse fora på såvel administrativt som politisk niveau, lige-
som brugerorganisationer er hørt; fx har rammeaftalens
udviklingsområder været i høring i foråret i Handicaprådet,
Udsatterådet og Social- og Beskæftigelsesudvalget.

KKR Midtjylland anbefaler, at udkastet til Rammeaftale
2023-24 godkendes i kommunalbestyrelserne og Regions-
rådet. Rammeaftale 2023-24 skal være godkendt senest d.
1. marts 2023. Aftalen godkendes med tilbagevirkende
kraft fra d. 1. januar 2023.

4. Hvilken værdi skabes for borgere og samfund?

I Rammeaftale 2023-24 sætter kommunerne og regionen
særligt fokus på to udviklingsområder "Den nære psyki-
atri" og "Borgere med komplekse udfordringer". Begge ud-
viklingsområder er en videreførelse fra Rammeaftale
2021-2022, idet der er tale om områder, som kræver et
langsigtet og fokuseret arbejde. Samtidig vil der i samar-
bejdet være fokus på, hvordan den fælles udfordring med
rekruttering, fastholdelse og kompetenceudvikling på det
specialiserede socialområde imødekommes.

"Den nære psykiatri"

Den nære psykiatri - forstået som indsatser, der retter sig
mod den enkeltes hverdagsliv - spiller en afgørende rolle,
når psykisk sygdom skal forebygges, og når borgere skal
komme sig efter en psykisk sygdom.

Mange borgere med psykisk sygdom har komplekse pro-
blemer og har derfor brug for et sammenhængende forløb
- ofte på tværs af de kommunale forvaltningsområder, den
regionale behandlingspsykiatri og almen praksis. Arbejdet
med den nære psykiatri i Midtjylland bygger derfor på et

tæt tværsektorielt samarbejde mellem Region Midtjylland, de 19 midtjyske kommuner og almen praksis, som er forankret i både Rammeaftalen på det specialiserede socialområde og i Sundhedsaftalen.

”Fælles fokus på borgere med komplekse udfordringer”

Der opleves fortsat et stigende antal borgere med komplekse udfordringer på både børne-, unge- og voksenområdet. Der er tale om målgrupper, hvor der skal tænkes i mere langsigtede løsninger og strategier, der går ud over de 2 år, som rammeaftalen løber.

I Rammeaftale 2023-24 sættes i fællesskab fokus på samarbejde om kvalitets- og kompetenceudvikling samt langsigtet kapacitetsplanlægning på tværs af kommuner og region. På denne måde kan de rette tilbud til borgere med komplekse udfordringer sikres, herunder borgere med udviklingshæmning og psykiatriske udfordringer samt udadreagerende adfærd.

5. Hvad, hvem og hvordan?

Rammeaftalen indeholder et samlet skøn over behovet for pladser og tilbud. Overordnet set tilkendegiver de midtjyske kommuner, at de oplever rimelig sammenhæng mellem kommunernes behov for specialiserede tilbud og det samlede udbud af tilbud. I Midtjylland er ca. 10.000 dag- og døgnpladser omfattet af Rammeaftalen.

Rammeaftalen omfatter alle tilbud, der drives af Region Midtjylland. Desuden er kommunale tilbud, hvor mere end 5 procent af pladserne benyttes af andre kommuner, omfattet af Rammeaftalen. I Sociale Forhold og Beskæftigelse er en stor del af tilbuddene omfattet, mens der i Børn og Unge kun er omfattet et enkelt tilbud. Tillige er udvalgte abonnementsydelse i Sundhed og Omsorg omfattet af aftalen.

6. Hvilke ressourcer kræves?

Rammeaftalen sætter foruden rammerne for styring af kapacitetsudviklingen også rammerne for den økonomiske styring af de omfattede tilbud.

Rammeaftale 2023-24 indeholder en aftale mellem de 19 kommuner og Region Midtjylland om, at taksterne ikke

kan stige i perioden 2023-24. Aftalen gælder i perioden 2023-2024 med mulighed for forlængelse, hvilket aftales i forbindelse med udarbejdelse af rammeaftalen for 2025-2026.

Herudover indgår det i aftalen, at kommuner og region i fællesskab udarbejder et overblik over udviklingen i den samlede økonomi på det specialiserede socialområde, herunder udviklingen i tillægstakster.

Som en fast del af Rammeaftalen indgår de regler, der gælder for kommunernes anvendelse af pladser i andre kommuner og ved regionen. Klare og præcise regler er forudsætningen for, at hver enkelt kommune kan have tillid og sikkerhed for, at ressourcerne anvendes lige så effektivt, når der visiteres til regionens eller andre kommuners tilbud, som når der benyttes tilbud i eget regi.

7. Hvordan følges der op?

Såvel arbejdet med udviklingsområder som kapacitets- og takstudvikling følges løbende af Den administrative styregruppe på det specialiserede social- og specialundervisningsområde (DASSOS). DASSOS har repræsentation af alle regionens kommuner samt af Region Midtjylland, og styregruppen varetager den tværkommunale/regionale koordination i sager af væsentlig strategisk, økonomisk og kvalitetsmæssig betydning for udviklingen af socialområdet.

Jacob Bundsgaard/
Martin Østergaard Christensen

/

Anders Winnerskjold/
Erik Kaastrup-Hansen

(Der indarbejdes under relevante afsnit en kort opsummering af indholdet i de enkelte høringssvar, hvis dette har direkte relevans for Byrådets drøftelse).

Bilag 1: Udkast til Rammeaftale 2023-24

Følgende bilag vil blive tilføjet, såfremt der afgives høringssvar til Rammeaftale 2023-24:

Bilag 2: Høringssvar Handicaprådet Rammeaftale 2023-24

Bilag 3: Høringssvar Udsatterådet Rammeaftale 2023-24

Bilag 3: Høringssvar MBU Rammeaftale 2023-24

Bilag 4: Høringssvar MSO Rammeaftale 2023-24

Mål, Økonomi og Boliger

Antal tegn: 6.989

Tlf.: 89 40 20 00

Sagsbehandler: Janne Folden Bang

E-post: social@aarhus.dk

Tlf.: 89 40 34 55

E-post: jfb@aarhus.dk

Rammeaftale 2023-24

Politisk aftale om udvikling, koordinering og styring på det
specialiserede social- og specialundervisningsområde i Midtjylland

Indhold

Forord	3
Overblik	4
Udviklingsområde	
Den nære psykiatri.	6
Fælles fokus på borgere	8
med komplekse udfordringer	8
Styring og økonomi	
Styringsaftale.	10
Lands- og landsdelsdækkende tilbud og sikrede afdelinger	
Tværregional koordination	12
Bilag til Rammeaftale 2023-24	14
Kontakt.	15

Forord

Med Rammeaftale 2023-24 sætter de midtjyske kommuner og Region Midtjylland retningen for de kommende års samarbejde om udvikling af faglige indsatser og koordinering af kapacitet og styring på det specialiserede social- og specialundervisningsområde i Midtjylland.

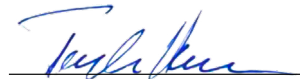
Retningen er politisk sat med indspil fra kommunerne og regionen. Med aftalen er der lagt op til et endnu tættere samarbejde på tværs af kommuner og regionen i en tid, hvor stadig flere borgere har behov for hjælp og støtte. Et stærkt samarbejde hvor borgernes tilværelse og livskvalitet er i centrum.

I Rammeaftale 2023-24 er der fortsat fokus på den nære psykiatri og den fælles indsats for at hjælpe borgere, der har psykiatriske udfordringer og/eller diagnoser. Det er vigtigt, at der tænkes i sammenhæng og synergier til de nye politiske sundhedsklynger, hvor samarbejdet mellem kommuner og region omkring en styrkelse af de psykiatriske indsatser kan drøftes.

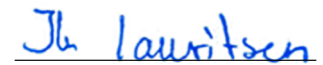
Samtidig vil vi gå i endnu tættere dialog med hinanden om, hvordan vi i fællesskab får udviklet tilbud til den voksende gruppe af borgere med komplekse problemstillinger. Det er en gruppe, der har brug for højt specialiserede tilbud, og hvor der er behov for at sætte vores fælles viden og tilbud i spil.

Vi ser frem til samarbejdet om at udfolde rammeaftalens visioner og initiativer til konkret handling og vil takke alle jer, der er med til at give rammeaftalen liv og værdi lokalt her i Midtjylland.

Med venlig hilsen

Torben Hansen
Formand for KKR Midtjylland

Ib Lauritsen
Næstformand for KKR Midtjylland

Overblik

Udvikling og koordinering

Det er kommunernes ansvar at koordinere det specialiserede social- og specialundervisningsområde i samarbejde med regionen. Denne koordination foregår via rammeaftalen, som indeholder aftaler om fælles udviklingstiltag, kapacitet og styring på det sociale område.

De midtjyske kommuner oplever en rimelig sammenhæng mellem udbud og efterspørgsel på det specialiserede område. Der er områder, hvor det kan være vanskeligt at finde det rette tilbud. Samtidig er der en opmærksomhed på, at efterspørgsel ikke alene omhandler antallet af pladser, men også, at tilbudsviften afspejler det, der efterspørges.

De midtjyske kommuner og Region Midtjylland har særligt fokus på to udviklingsområder i Rammeaftale 2023-24:

1. Den nære psykiatri
2. Borgere med komplekse udfordringer

På disse områder vil det tværsektorielle samarbejde fortsat have særlig prioritet i de kommende år. Hermed ønsker vi at skærpe videns- og evidensarbejdet, samt styrke vores handlekraft, så der skabes nye tiltag, der kan imødekomme den efterspørgsel og det udviklingsbehov, vi ser.

De fælles udviklingsområder er beskrevet på de følgende sider, og sætter retningen for de kommende års tværsektorielle samarbejde på det specialiserede sociale område i Midtjylland.

Kompetenceudvikling og rekruttering

Vi har en fælles udfordring med rekruttering, fastholdelse og kompetenceudvikling på det specialiserede socialområde. Derfor sætter vi særligt fokus herpå i arbejdet med udviklingsområderne, så vi sikrer, at borgerne mødes af de rette faglige kompetencer.

Nationale reformer

De nationale reformer, der er på vej på det sociale område i form af evalueringen af det specialiserede socialområde, psykiatriens 10 års plan og "Børnene først", skal løbende adresseres for at vores tilbud til borgerne opfylder de gældende kriterier og standarder for højt specialiserede tilbud.

Styring og økonomi

Rammeaftalen sætter rammerne for styring af økonomi- og kapacitetsudviklingen på de tilbud, der er omfattet af aftalen.

Dette sker gennem styringsaftalen, hvis primære formål er at beskrive principperne for finansiering, takstberegning og aftaler om køb og salg af pladser for kommunale og regionale tilbud i den midtjyske region.

Rammeaftalens mål og vision for borgerne

Samarbejdet på det specialiserede social- og specialundervisningsområde i Midtjylland kendetegnes ved, at det gør en forskel for borgerne.

Vi arbejder sammen på tværs af de midtjyske kommuner og region for:

- At borgeren har størst muligt ansvar og indflydelse på eget liv med fokus på livskvalitet og mestring
- At indsatser hænger sammen og skabes sammen med borgeren - hele vejen rundt
- At borgerens ressourcer kommer i spil og skaber værdi i en tidlig og fokuseret indsats
- At alle er en del af et fællesskab

Samarbejdet skal sikre høj kvalitet i tilbuddene til alle målgrupper. Både for borgere med potentiale for rehabilitering og øget mestring og for borgere med varigt støttebehov.

Udviklingsområde

Den nære psykiatri

Fortsat fokus på udviklingen af den nære psykiatri – med borgeren i centrum

Den nære psykiatri - forstået som indsatser, der retter sig mod den enkeltes hverdagsliv - spiller en afgørende rolle, når psykisk sygdom skal forebygges, og når borgere skal komme sig efter en psykisk sygdom.

Vi har igennem en årrække arbejdet tæt sammen i region, kommuner og almen praksis for at forbedre den mentale sundhed, og det er vigtigt, at vi rykker endnu tættere sammen og sætter fokus på det fælles ansvar for den nære psykiatri.

Det er i det nære, at vi skal arbejde med at øge den mentale sundhed og skabe fælles løsninger, der kan bidrage til at forebygge, at psykisk sygdom opstår og udvikler sig. Dette skal gøres ved at sikre hurtig og let tilgængelig hjælp til de borgere, der har brug for støtte.

Arbejdet med den nære psykiatri i Midtjylland bygger derfor på et tæt tværsektorielt samarbejde mellem Region Midtjylland, de 19 midtjyske kommuner og almen praksis, som er forankret i både Rammeaftalen på det specialiserede socialområde og i Sundhedsaftalen.

Mange borgere med psykisk sygdom har komplekse problemer og har derfor brug for et sammenhængende forløb - ofte på tværs af de kommunale forvaltningsområder, den regionale behandlingspsykiatri og almen praksis. Borgerens forløb er et fælles ansvar mellem parterne. Vi vil desuden løfte området i samarbejde med civilsamfundet og organisationer, da de har en vigtig rolle og indsigt i borgerens behov.

Prioriterede fokusområder i den nære psykiatri.

Der er tidligere truffet politisk beslutning om, at det tværsektorielle samarbejde indenfor den nære psykiatri skal prioritere følgende indsatsområder:

- Forbedre den mentale sundhed og mindske mistrivsel vhos børn og unge
- Forbedre sundheden og sikre bedre sammenhængende patientforløb for voksne med svær psykisk sygdom

Stadig flere borgere oplever mistrivsel, ensomhed, stress samt angst, og tendenserne ses især blandt børn og unge. Parterne i samarbejdet om den nære psykiatri er særligt optaget af at skabe fælles løsninger, der kan forebygge mistrivsel og sikre god mental sundhed blandt børn og unge.

Det sker blandt andet ved, at skabe bedre sammenhæng mellem det almene børneområde og tilbuddene på det specialiserede område.

Samtidig er de mest udsatte borgere med svær psykisk sygdom et prioriteret indsatsområde.

Vi kan fx se stigning i antallet af tvangsindlæggelser og et højt antal genindlæggelser i psykiatrien.

Der arbejdes med at afprøve og udbrede fælles løsninger for svært psykisk syge voksne, der har tilbagevendende behov for støtte og behandling på tværs af region, kommune og almen praksis. Den overordnede målsætning er at forbedre sundheden og sikre bedre sammenhængende patientforløb for voksne med svær psykisk sygdom.

I denne rammeaftaleperiode forventes det, at der politisk vil blive prioriteret nye fælles indsatsområder i det tværsektorielle samarbejde om psykiatrien. Rammeaftalen tager højde for nye politiske prioriteringer og de behov, der opstår i aftaleperioden. Der skal bl.a. særligt tages højde for kompetenceudvikling, rekruttering og fastholdelse af medarbejdere samt den kommende politiske aftale om en 10-årsplan for psykiatrien.

Det forventes bl.a., at planen vil øge kravene til ensartede tilbud i kommunerne til børn og unge i psykisk mistrivsel, øge fokus på forebyggelse af psykisk sygdom samt styrke fokus på indsatser til borgere med svær psykisk sygdom.

Udviklingsområde

Fælles fokus på borgere med komplekse udfordringer

Der opleves fortsat et stigende antal borgere med komplekse udfordringer på både børne-unge- og voksenområdet.

De områder og målgrupper, hvor kommunerne tilkendegiver, at de kan være udfordret i at finde de rette tilbud til borgerne, går igen fra tidligere rammeaftaler. Der er tale om målgrupper, hvor der skal tænkes i mere langsigtede løsninger og strategier, der går ud over de 2 år, som rammeaftalen løber.

I Rammeaftale 2023-24 sætter de 19 midtjyske kommuner og region i fællesskab fokus på langsigtet kapacitetsplanlægning på tværs af kommuner og region, så vi sikrer de rette tilbud til borgere med komplekse udfordringer, herunder borgere med udviklingshæmning og psykiatriske udfordringer samt udadrettede adfærd.

Visionen er at arbejde videre med de opnåede erfaringer fra den foregående rammeaftaleperiode og skabe et fælles afsæt for tilbud til borgere med komplekse udfordringer, hvor vante regler og rammer udfordres med henblik på at søge nye løsninger.

Det vil vi gøre via et konstruktivt samarbejde om kvalitets- og kompetenceudvikling, hvor vi udvikler nye typer af tilbud på et videns- og evidensbaseret grundlag og med en kobling til den nationale kontekst i form af evalueringen af det specialiserede socialområde, psykiatriens 10-års plan og "Børnene først".

Kompetenceudvikling skal sammen med en særlig opmærksomhed på rekruttering og fastholdelse af medarbejdere sikre, at borgerne mødes af de rette faglige kompetencer.

Vi vil fortsætte dialogen mellem kommuner og region, men også kommunerne imellem, for at fastholde og udbygge det gode samarbejde på socialområdet. Det er vigtigt for os, at invitere handicaporganisationer og andre centrale aktører med ind i denne bevægelse.

Børne- og ungeområdet

Flere kommuner peger på, at der er en øget efterspørgsel på specialiserede tilbud på børne- og unge området. Der er behov for at udvikle tilbudsviften til børn og unge med komplekse udfordringer, herunder autisme, dobbeltdiagnoser generelt, udadrettede adfærd og flere funktionsnedsættelser.

Børn og unge med komplekse udfordringer kan have behov for støtte fra mange aktører fx. praktiserende læge, tilbud i den kommunale socialpsykiatri og/eller

den regionale psykiatri og ikke mindst indsatser centreret om dagligdagen i forhold til undervisning, beskæftigelse og fritidsliv. Her er det særligt vigtigt at den viden, forældre og netværk omkring barnet eller den unge besidder, inddrages i en sammenhængende indsats.

I Rammeaftale 2023-24 ønsker vi at arbejde endnu tættere sammen på tværs om løsninger og ideer til, hvordan vi i et fællesskab mellem kommuner og region kan styrke tilbud og sammenhæng for børn og unge med komplekse udfordringer. Videndeling skal være en integreret del af arbejdet med udviklingsområdet.

Kommunerne vil desuden øge fokus på tidlige og forebyggende indsatser, så der sættes tidligt ind med kvalificerede indsatser, der understøtter barnets eller den unges udvikling, når der opleves begyndende trivselsudfordringer.

Voksenområdet

Flere kommuner oplyser, at de oplever en stigning i antallet af borgere med komplekse udfordringer i form af flere samtidige diagnoser. Der er tale om forskellige kombinationer af problemstillinger inden for autisme, udadreagerende adfærd, psykiatri, misbrug, dobbeltdiagnoser, udviklingshæmning og hjerneskade mv.

Kommunerne kan have vanskeligt ved at finde egnede tilbud til borgere med komplekse udfordringer, da de ofte har særlige støttebehov og brug for indsatser på tværs af sektorer. Det har blandt andet betydet en stigende tendens til omkostningstunge enkeltmandsforanstaltninger, som ikke nødvendigvis har den ønskede effekt for den enkelte borger.

I Rammeaftale 2023-24 ønsker vi at arbejde endnu tættere sammen om løsninger og ideer til, hvordan vi i fællesskab

mellem kommuner og region kan skabe nye typer af tilbud og løsninger til voksne borgere med komplekse udfordringer. Videndeling skal være en integreret del af arbejdet med udviklingsområdet.

I forbindelse med udmøntningen af udviklingsområdet på voksenområdet arbejder vi med kapacitets-planlægning og påvirkning af lovgivning for at forbedre rammebetingelserne for tilbuddene på socialområdet.

Styring og økonomi

Styringsaftale

Styringsaftale 2023-24

Rammeaftalen omfatter kommunale og regionale tilbud i den midtjyske region, som anvendes af flere kommuner end driftskommunen.

I Midtjylland er ca. 10.000 pladser inden for det specialiserede social- og specialundervisningsområde omfattet af Rammeaftalen.

Rammeaftalen sætter rammerne for styring af økonomi- og kapacitets-udviklingen på de omfattede tilbud.

Dette sker gennem styringsaftalen, som beskriver principperne for finansiering, takstberegning og afregning i den midtjyske region. Styringsaftalen fastlægger med andre ord spillereglerne for samarbejdet mellem køber og sælger.

Styringsaftale 2023-24 er bilag 1 til rammeaftalen og kan tilgås via dette [link](#)

Punkt 4, Bilag 3: Bilag 1 Udkast til rammeaftale 2023-2024.pdf

Takstaftale for perioden 2023-2024

De 19 Kommuner og Region Midtjylland har indgået følgende aftale om udvikling i taksterne i perioden 2023 – 2024:

1. Taksterne kan ikke stige i perioden
2. Aftalen gælder i perioden 2023-2024 med mulighed for forlængelse, hvilket aftales i forbindelse med udarbejdelse af rammeaftalen for 2025-2026
3. De kommuner der ikke har levet op til den aftalte reduktion i takstaftalen for 2019-2022, skal sikre at det sker i 2023-2024
4. Det er desuden aftalt, at kommuner og region i fællesskab udarbejder et overblik over udviklingen i den samlede økonomi på det specialiserede socialområde, herunder udviklingen i tillægstakster/ takstniveauer samt andre forhold, der har betydning for udgiftsudviklingen på det specialiserede socialområde, fx udviklingen i antallet af borgere med behov for støtte
5. Arbejdet kan ses i sammenhæng med arbejdet omkring udviklingsområdet i rammeaftalen 2023-2024 omkring borgere med særlige komplekse problemstillinger

Forhold om udmøntning af takstaftalen til administrativt brug er uddybet i styringsaftalen [bilag 1].

Styringsaftale 2023-24 er på alle væsentlige punkter en videreførelse af de gældende administrative aftaler om finansiering, takstberegning og afregning.

Øget gennemsigtighed i takststrukturen

Regeringen og KL aftalte med økonomiaftalen for 2020 at igangsætte en række initiativer, der bidrager til at skabe mere gennemsigtighed i takststrukturen:

- Der arbejdes fortsat med justering af takstmodellen, så taksterne fremadrettet opdeles i en basis- og en ydelsestakst. Social- og Indenrigsministeriet har med inddragelse af KL, Danske Regioner og Finansministeriet igangsat et arbejde med henblik på at ændre finansieringsbekendtgørelsen, som tidligst træder i kraft for taksterne for 2024.
- Finansieringsmodel for sundhedslovsydelser til borgere på botilbud er ændret, så omkostninger til sundhedsfaglig behandling, der er led i opholdet, indregnes i

taksterne på botilbud og så borgerens aktuelle opholdskommunes udgifter til øvrige sundhedslovsydelser dækkes af den tidligere opholdskommune. Dette trådte i kraft 1. juli 2022.

- Med henblik på at styrke kommunernes køberolle og understøtte kontraktstyringen, er der udarbejdet en standardkontrakt, som kommuner og leverandører kan anvende i forbindelse med køb og salg af ydelser og indsatser på det specialiserede socialområde. Kommuner og region har administrativt aftalt, at vi bruger standardkontrakten i Midtjylland.

Lands- og landsdelsdækkende tilbud og sikrede afdelinger

Tværregional koordination

I Midtjylland er der en fælles forståelse af, at den enkelte kommune ikke nødvendigvis selv er i stand til at drive specialiserede tilbud og varetage samtlige indsatser, der imødekommer alle borgeres behov. Kommunerne samarbejder derfor med hinanden og regionen om at koordinere og sikre, at de fornødne indsatser er til rådighed for borgerne på tværs af kommunegrænserne.

Lands- og landsdelsdækkende tilbud og sikrede afdelinger

Kommunerne har i forbindelse med udarbejdelsen af rammeaftalen ansvaret for at sikre koordination nationalt i forhold til de lands- og landsdelsdækkende tilbud og sikrede afdelinger samt den sikrede boform Kofoedsminde. Der findes 10 lands- og landsdelsdækkende tilbud samt 8 tilbud med sikrede afdelinger på landsplan.

De lands- og landsdelsdækkende tilbud er højt specialiserede undervisningstilbud med få borgere i målgruppen. Tilbuddenes udvikling i forhold til kapacitet og belægning er nærmere beskrevet i rammeaftalens bilag 2 ([link](#)), som er et fælles bilag til rammeaftalerne i de 5 regioner.

Det vurderes, at der er en god sammenhæng mellem kapacitet og belægning på de lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud.

I forhold til de sikrede afdelinger, er der på baggrund af stigende efterspørgsel etableret ekstra midlertidig kapacitet. Samtidig er der nedsat en national arbejdsgruppe, der følger udviklingen i sociale anbringelser på de sikrede afdelinger med henblik på at finde alternativer. I Midtjylland indgår de sikrede institutioner Koglen og Grenen, som drives af Region Midtjylland, i den tværregionale koordination.

I forhold til den sikrede boform Kofoedsminde er der i regi af Social- og Indenrigsministeriet nedsat en arbejdsgruppe, der skal undersøge og komme med mulige løsningsmodeller i forhold til finansieringsmodellen samt udviklingen i målgruppen og kvaliteten i tilbuddet til domfældte borgere med udviklingshæmning.

Centrale udmeldinger fra Socialstyrelsen

Socialstyrelsen har kompetence til at udmelde målgrupper og særlige indsatser, hvor det vurderes, at der er behov for øget koordination eller planlægning på tværs af kommuner og regioner for at sikre og videreudvikle den mest specialiserede indsats.

Formålet er at sikre, at de nødvendige højt specialiserede indsatser og tilbud tilpasset målgruppens behov er til stede på nationalt plan og er tilgængelige for kommunerne.

I forbindelse med Rammeaftale 2021-22 udsendte Socialstyrelsen tre centrale udmeldinger, som kommunerne har afleveret på:

- Borgere med svære spiseforstyrrelser
- Udsatte gravide med et skadeligt rusmiddelbrug
- Borgere med udviklingshæmning og dom med behov for anbringelse i sikret afdeling

Socialstyrelsen har afsluttet behandlingen af den centrale udmelding for borgere med svære spiseforstyrrelser.

På baggrund af afleveringerne har Socialstyrelsen vurderet, at der på nationalt plan er en tilstrækkelig koordination, der sikrer det fornødne udbud af højt specialiserede indsatser til målgruppen.

Socialstyrelsen er fortsat ved at behandle kommunernes afleveringer på de to øvrige centrale udmeldinger.

Bilag til Rammeaftale 2023-24

Rammeaftalens bilag

1. Styringsaftale 2023-24
2. Lands- og landsdækkende tilbud og sikrede afdelinger
3. Udviklingsplan, Landsbyen Sølund
4. Organisering af det fælleskommunale samarbejde i Midtjylland
5. Tilbudsviften [gældende takstfil]

Rammeaftalen med bilag kan findes på hjemmesiden:

<https://sekretariatmidtjylland.viborg.dk/social/rammeaftaler/>

Kontakt

Fælleskommunalt Social- og Sundhedssekretariat i Midtjylland

Prinsens Alle 5
8800 Viborg

Hjemmeside: **<https://sekretariatmidtjylland.viborg.dk>**

Mail: **takst@viborg.dk**

Tlf: **41 71 99 98**

**Rammeaftale på det specialiserede social-
og specialundervisningsområde for de 19
midtjyske kommuner og Region Midtjylland**

Punkt 5: Evaluering af Psykiatriens Hus

.

Indstilling

Til Rådmanden
Fra Fagligt sekretariat
Dato 5. januar 2023

Evalueringsrapport af Psykiatriens hus i Aarhus

1. Resume

Der er gennemført en evaluering af Psykiatriens Hus i Aarhus, som sendes til politisk behandling i byrådet og regionsrådet. Byrådsindstillingen er vedlagt som bilag 1. Styregruppen for Psykiatriens Hus har defineret rammerne for evalueringen. Den består af to dele, der præsenteres i to særskilte rapporter:

- En kvantitativ del med beskrivelse af indsatser i huset og præsentation af aktivitetsdata (bilag 2).
- En kvalitativ del med borgernes og de pårørendes stemmer (bilag 3).

Evalueringsresultaterne viser, at Psykiatriens Hus er et velfungerende tilbud, der er værdsat af borgere og deres pårørende. Det er et samarbejdsprojekt, der viser, at tilbud i mellemrummet mellem kommune og region kan forebygge tilbagegang og bygge bro mellem hjemmet og psykiatrien.

2. Beslutningspunkter

Det indstilles:

At 1) rådmanden godkender byrådsindstillingen (bilag 1) med de to delevalueringer vedlagt som bilag 2 og 3.

3. Hvorfor fremsendes indstillingen?

I forbindelse med etableringen af Psykiatriens Hus i Aarhus i 2019 blev der indgået en samarbejdsaftale mellem Region Midtjylland og Aarhus Kommune. Af samarbejdsaftalen fremgår det, at der efter to års drift skal laves en eva-

luering til byrådet og regionsrådet. Pga. af covid 19 blev evalueringen udskudt til 2022.

Evalueringen sendes til byrådet og regionsrådet som opfølgning på samarbejdsaftalen.

4. Hvilken værdi skabes for borgere og samfund?

Af bilag 1 fremgår det, at indsatsen i Psykiatriens Hus skaber værdi for både borgere og samfund ved at bidrage til et liv med mere selvstændighed og flere handlemuligheder. Her fremgår det også, hvad huset er lykkedes med for at indfri visionen for Psykiatriens Hus.

Indsatsen understøtter Aarhusmålene om, at Aarhus skal være en god by for alle. Tilgangen i evalueringen, hvor borgernes stemme er vægtet højt, ligger også i tråd med målene i Aarhuskompasset og Borgernes MSB.

5. Hvad, hvem og hvordan?

Styregruppen for Psykiatriens Hus har udarbejdet en række anbefalinger, som fremgår af bilag 1.

Der sættes ikke konkrete nye initiativer i værk på baggrund af evalueringen. Det er op til den fælles ledergruppe at beslutte, hvilke initiativer, der skal arbejdes videre med, og hvordan.

6. Hvilke ressourcer kræves?

Evalueringen giver aktuelt ikke anledning til et øget resourceforbrug udover den planlagte økonomiske ramme.

Der kan evt. opstå et behov for tilførsel af flere ressourcer afhængig af hvilke initiativer og anbefalinger, der arbejdes videre med. Dette vil være efter dialog og under hensyntagen til øvrige prioriteringer.

7. Hvordan følges der op?

Evalueringen er afsluttet og byrådsindstillingen er en opfølgning på samarbejdsaftalen.

Der bliver således ikke yderligere opfølgning udover den fælles ledergruppes videre arbejde med anbefalingerne.

[Underskrift rådmand]

/

[Underskrift direktør]

Bilag

Bilag 1: Byrådsindstilling

Bilag 2: Evaluering af Psykiatriens Hus i Aarhus (delrapport med beskrivelse af indsatser i Psykiatriens Hus og aktivitetsdata)

Bilag 3: Kvalitativ evaluering af Psykiatriens Hus – en interviewundersøgelse blandt brugere og pårørende

Tidligere beslutninger

Fagligt sekretariat

Antal tegn: 3.329

Sagsbehandler: Majbrit Mølgaard Nielsen

Tlf.: 87 13 26 47

E-post: nmam@aarhus.dk

Indstilling

Til Aarhus Byråd via Magistraten
Fra Sociale Forhold og Beskæftigelse
Dato Dato for fremsendelse

Evaluering af Psykiatriens Hus i Aarhus

1. Resume

Psykiatriens Hus i Aarhus er etableret i et samarbejde mellem Region Midtjylland og Aarhus Kommune. Huset modtog den første borger i februar 2019. Der er udarbejdet en evaluering i 2022, der nu forelægges Byrådet til orientering parallelt med behandling i Regionsrådet.

Styregruppen for Psykiatriens Hus i Aarhus har defineret rammerne for evalueringen. Den består af to dele, der præsenteres i to særskilte rapporter:

- En kvantitativ del med beskrivelse af indsatser i huset og præsentation af aktivitetsdata (bilag 1).
- En kvalitativ del med borgernes og de pårørendes stemmer (bilag 2).

Overordnet viser evalueringens resultater, at det er lykkedes at etablere og definere Psykiatriens Hus i Aarhus i overensstemmelse med de politiske vedtagne visioner for huset. Det er en indsats, der er værdsat af borgerne og deres pårørende.

2. Beslutningspunkter

Det indstilles:

At 1) byrådet tager evalueringen af Psykiatriens Hus i Aarhus til efterretning. Evalueringens to delrapporter er vedlagt i bilag 1 og 2.

3. Hvorfor fremsendes indstillingen?

I forbindelse med etableringen af Psykiatriens Hus i Aarhus blev der indgået en samarbejdsaftale mellem Region Midtjylland og Aarhus Kommune. Af samarbejdsaftalen

fremgår det, at der efter to års drift skal laves en evaluering til byrådet og regionsrådet.

Covid-19 har påvirket Psykiatriens Hus i Aarhus, herunder aktivitetsniveauet, mulighederne for at tilrettelægge samarbejdet med borgere og samarbejdspartnere og mulighederne for at videreudvikle huset.

Der har været en ambition om, at evalueringen skal baseres på en hverdagsagtig drift, afspejle det forventelige aktivitetsniveau og synliggøre de faglige udviklingstiltag. I dette lys blev evalueringen udskudt og er hermed gennemført i 2022.

Evalueringens fokus har været på, om indsatserne i Psykiatriens Hus i Aarhus bidrager til at opfylde den politiske besluttede vision for huset. I den kvalitative del har der været fokus på at høre borgernes og de pårørendes oplevelser og erfaringer med Psykiatriens Hus i Aarhus.

Indstillingen fremsendes til Byrådet og Regionsrådet som opfølgning på samarbejdsaftalen.

4. Hvilken værdi skabes for borgere og samfund?

Evalueringen viser, hvordan indsatsen i Psykiatriens Hus i Aarhus kan bidrage til et liv med mere selvstændighed og flere handlemuligheder til gavn for både borgerne og samfundet.

Borgerne oplever:

- At blive mødt med anerkendelse i en ligeværdig relation
- At have medindflydelse og blive inddraget. Indsatsen opleves som fleksibel og individuelt tilpasset
- At indsatser hænger sammen og er koordinerede
- At der sker fremgang i egen recoveryproces og personlig udvikling
- At få en bedre og mere sammenhængende hverdag
- At indsatsen virker forebyggende ift. tilbagegang og indlæggelser i psykiatrien
- At de er mindre ensomme. Dette kan komme til udtryk på forskellige måder. Borgerne oplever:
 - o At der er en sikkerhed og tryghed ved at være forbundet til stedet. Dette understøttes af,

at huset tilbyder en forenklet og i høj grad brugerstyret adgang til behandling og støtte

- At der i nogle tilfælde skabes venskaber til andre brugere
- At have mulighed for at hjælpe andre brugere, hvilket giver en følelse af samhørighed.

Psykiatriens Hus i Aarhus har derudover i høj grad indfriet visionerne ved at være et hus, der bl.a.:

- har taget et aktivt tilvalg om at benytte sig af evidensbaserede faglige metoder og tilgange, der understøtter borgernes recoveryproces
- tilbyder integreret behandling af sociale og psykiske problemer i sammenhængende forløb
- har skabt rammer og aktiviteter, der sikrer, at borgerne får en dobbelt støtte i form af støtte fra andre borgere, peermedarbejdere og medarbejdere i huset
- ser pårørende og det øvrige netværk som en resource, der inddrages og støttes
- med ambitionen om at gøre Åben Dialog til et fælles fagligt grundlag på tværs af huset, er lykkedes med at etablere en effektiv metode til at inddrage det private netværk og samarbejdspartnere. Åben dialogisk praksis har også vist sig at være et værdifuldt redskab til at skabe fælles sprog og fælles forståelse i samarbejdet på tværs i huset
- prioriterer netværksskabende aktiviteter og brobygning til civilsamfundet i samarbejdet med frivillige organisationer
- har peermedarbejdere til gavn for borgerne, de øvrige medarbejdere og for udviklingen af huset

Psykiatriens Hus i Aarhus understøtter således Byrådets vision om, at Aarhus skal være en god by for alle. En by, hvor alle er sunde og trives og en by med fællesskab og medborgerskab.

5. Hvad, hvem og hvordan?

Styregruppen for Psykiatriens Hus i Aarhus har udarbejdet følgende anbefalinger i forhold til den videre udvikling af Psykiatriens Hus i Aarhus. Det anbefales, at der arbejdes med at

- synliggøre Psykiatriens Hus i Aarhus overfor borgere og professionelle samarbejdspartnere.
- fortsat udvikle fælles tilbud i mellemrummet mellem kommunal rehabiliteringsindsats og regional behandling f.eks. i form af selvhjælpsgrupper
- fortsat udvikle den uddannelses- og beskæftigelsesrettede indsats, som kan identificere og i højere grad honorere de behov borgerne har for at komme i gang med og fastholde uddannelse og beskæftigelse
- styrke og udbygge samarbejdet med frivillige organisationer, der tilbyder åbne fællesskaber og understøtter netværksdannelse.
- afdække tilbud til pårørende i frivilligt regi og være undersøgende på, om der kan etableres yderligere tilbud målrettet pårørende i Psykiatriens Hus i Aarhus.

Det er op til den fælles ledergruppe at beslutte, hvilke initiativer, der skal arbejdes videre med.

6. Hvilke ressourcer kræves?

Evalueringen giver aktuelt ikke anledning til et øget resourceforbrug end den planlagte økonomiske ramme.

7. Hvordan følges der op?

Evalueringen er afsluttet og indstillingen er en opfølgning på samarbejdsaftalen.

Der bliver således ikke yderligere opfølgning udover den fælles ledergruppes videre arbejde med anbefalingerne.

[Underskrift rådmand]

/

[Underskrift direktør]

Bilag

- Bilag 1: Evaluering af Psykiatriens Hus i Aarhus (delrapport med beskrivelse af indsatser i Psykiatriens Hus og aktivitetsdata)
- Bilag 2: Kvalitativ evaluering af Psykiatriens Hus – en interviewundersøgelse blandt brugere og pårørende

Tidligere beslutninger

13. september 2018: "Psykiatriens Hus i Aarhus – godkendelse af samarbejdsaftale, økonomioplæg og anlægsøkonomi"

Fagligt sekretariat

Antal tegn: 6.549

Sagsbehandler: Majbrit Mølgaard Nielsen

Tlf.: 87 13 26 47

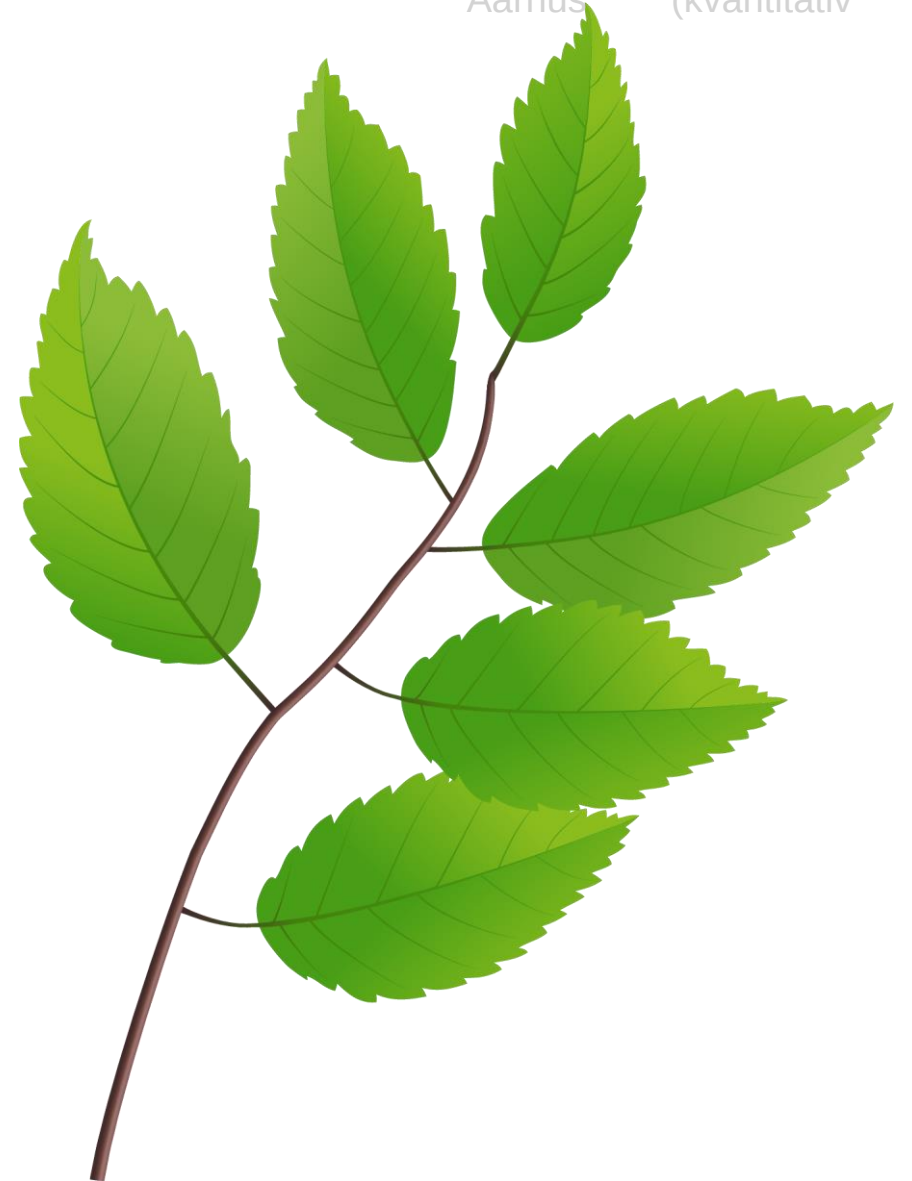
E-post: nmam@aarhus.dk

Evaluering af **Psykiatriens Hus i Aarhus** November 2022

Indholdsfortegnelse

1. Sammenfatning og anbefalinger
2. Indledning
3. Evalueringens tilrettelæggelse og metode
4. Psykiatriens Hus i Aarhus
5. Borger som hovedaktør i eget liv
6. Borgerrejser i Psykiatriens Hus i Aarhus
7. Særlige indsatsområder
8. Fælles indsatser – kvantitative data
9. Regionale behandlingstilbud – kvantitative data
10. Kommunale indsatser – kvantitative data
11. Husets ressourcer
12. Bilag

1. Sammenfatning og anbefalinger

Hvad er Psykiatriens Hus i Århus lykkedes med?

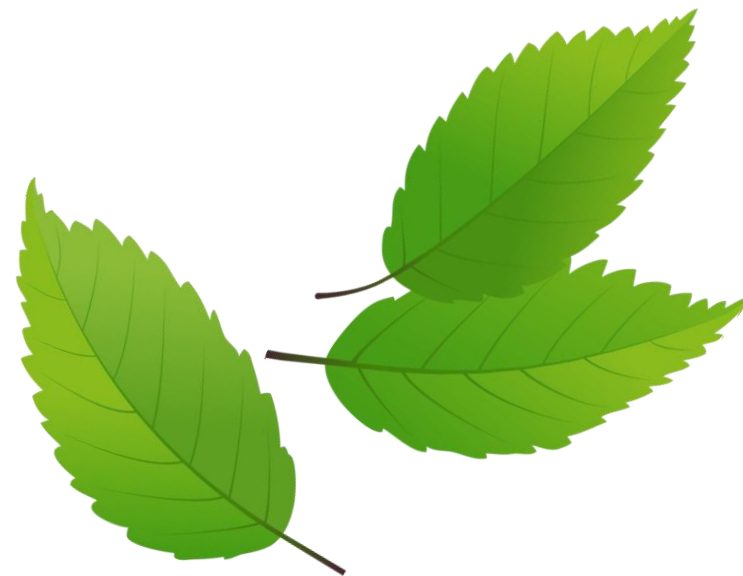
Psykiatriens Hus i Århus blev etableret i februar 2019 og har været i drift i godt 3,5 år. I den relativt korte periode er det lykkedes at etablere og definere Psykiatriens Hus i Århus som et hus, der

- har taget et aktivt tilvalg om at benytte sig af evidensbaserede faglige metoder og tilgange, der understøtter borgernes recovery-proces
- tilbyder en forenklet og i høj grad brugerstyret adgang til behandling og støtte
- tilbyder integreret behandling af sociale og psykiske problemer i sammenhængende forløb. Den samtidige tilstedeværelse af behandlingsmæssige og socialpsykiatriske kompetencer udnyttes i det direkte samarbejde med borgerne, og giver samtidig mulighed for faglig sparring og fælles faglig udvikling til gavn for borgerne
- har skabt rammer og aktiviteter, der sikrer at borgerne får en dobbelt støtte i form af støtte fra andre borgere, peermedarbejdere og medarbejdere i huset
- har øje for betydningen af deltagelse af borgers private netværk i behandlings- og rehabiliteringsforløbene og omsætter denne viden i det daglige samarbejde. Der er også fokus på den pårørende som pårørende f.eks. i Åben Dialog-netværksmøder ligesom Recovery-skolen udbyder kurser målrettet pårørende
- med ambitionen om at gøre Åben Dialog til et fælles fagligt grundlag på tværs af huset, er lykkedes med at etablere en effektiv metode til at inddrage det private netværk og samarbejdspartnere. Åben dialogisk praksis har også vist sig at være et værdifuldt redskab til at skabe fælles sprog og fælles forståelse i samarbejdet på tværs i huset
- forebygge ensomhed. Mange mennesker er ramt af ensomhed, og det er ødelæggende for livskvaliteten og skadeligt for helbredet. Derfor prioriteres netværksskabende aktiviteter og brobygning til civilsamfundet i samarbejdet med frivillige organisationer

- har fokus på at videreudvikle uddannelse og beskæftigelsesrettede indsatser, og anerkender betydningen for borgere af at være tilknyttet uddannelse eller arbejdsmarked. Recovery-skolen udbyder peer-uddannelse to gange årligt og erfaringerne heraf er meget positive
- at skabe organisatoriske rammer f.eks. via mødestruktur, fælles undervisning og fælles temadage, der gør at medarbejderne kan få og give faglig sparring
- kigger efter muligheder for at definere egne eller deltage i allerede udbudte udviklings- og forskningsprojekter. Psykiatriens Hus i Aarhus vil gerne bidrage aktivt til videreudvikling af faglige tilgange, metoder og samarbejdsmodeller, der kan understøtte borgernes recovery-processer
- tog en beslutning om at prioritere ansættelse af peermedarbejdere allerede fra starten. Dette har vist sig at være en stor gevinst for borgerne, de øvrige medarbejdere og for udviklingen af huset
- Der er gjort mange erfaringer undervejs; nogle super gode, andre lærerige. Det er i stort omfang lykkedes at omsætte erfaringerne og justere indsatserne og samarbejdets tilrettelæggelse. Der dukker løbende nye områder op, der kalder på gentænkning. Aktuelt er der en opmærksomhed på:

- færdigbehandlingspladserne. Der har været en beskeden brug af pladserne og derfor ses behov for justering af målgruppen. Der gøres aktuelt erfaringer med at tilbyde længerevarende ophold til borgere, der følger intensive ambulante behandlingsforløb i Skejby i tidsafgrænsede perioder
- gentænkning af brugerrådet

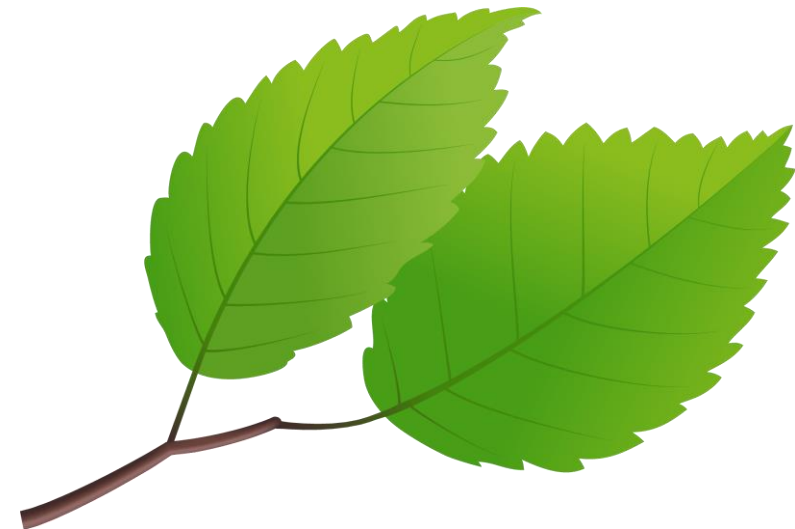
Det betragtes som en organisatorisk kompetence, at Psykiatriens Hus i Aarhus har modet til at identificere og gentænke indsatser og samarbejdsformer, der viser sig ikke at være bæredygtige.

Anbefalinger til det videre arbejde i Psykiatriens Hus i Aarhus

I forhold til den fortsatte konsolidering og videre udvikling af Psykiatriens Hus i Aarhus anbefales det, på baggrund af evalueringerne, at der arbejdes aktivt med at:

- synliggøre Psykiatriens Hus i Aarhus overfor borgere og professionelle samarbejdspartnere. Vi vil gerne samarbejde med flere borgere, skabe større viden om husets tilbud blandt borgere og pårørende og skabe større opmærksomhed blandt vores professionelle samarbejdspartnere på, hvad Psykiatriens Hus i Aarhus kan tilbyde. Det kræver en samtidig opmærksomhed på, at der er en balance, så huset fortsat har kapacitet til de borgere, som kan profitere af tilbuddene
- fortsat udvikle fælles tilbud i mellemrummet mellem kommunal rehabiliteringsindsats og regional behandling f.eks. i form af selvhjælpsgrupper
- fortsat udvikle den uddannelses- og beskæftigelsesrettede indsats med henblik på at identificere og i højere grad honorere de behov borgerne har. Indsatsen skal både have øje for borgere, som skal fastholdes i uddannelse eller beskæftigelse og borgere på vej mod uddannelse og beskæftigelse
- styrke og udbygge samarbejdet med frivillige organisationer. Psykiatriens Hus i Aarhus skal fungere som en trædesten for borgerne på deres vej tilbage som aktiv deltager i civilsamfundet. Vi har brug for samarbejdspartnere, der tilbyder åbne fællesskaber og understøtter netværksdannelse. Processen tager tid, da det er en gruppe af borgere, som kan være meget sårbare for forandring
- afdække tilbud til pårørende i frivilligt regi og være undersøgende på, om der kan etableres yderligere tilbud målrettet pårørende i Psykiatriens Hus i Aarhus

2 Indledning

Der blev i efteråret 2017 skabt politisk enighed mellem Aarhus Kommune og Region Midtjylland om at etablere Psykiatriens Hus i Aarhus. Den politiske beslutning blev omsat, og Psykiatriens Hus i Aarhus tog imod den første borger i overnatningspladserne den 25. februar 2019.

Samarbejdsaftalen om Psykiatriens Hus i Aarhus omfatter en aftale om evaluering to år efter opstart. Formålet med evalueringen er at undersøge, om det er lykkedes at omsætte de politiske visioner for Psykiatriens Hus i Aarhus.

Psykiatriens Hus i Aarhus har som alt andet i samfundet været påvirket af Covid-19. Covid-19 har haft en påvirkning på aktivitetsniveauet, en påvirkning på mulighederne for at tilrettelægge samarbejdet med borgere og samarbejdspartnere og en påvirkning på mulighederne for at videreudvikle huset.

Vi har en ambition om, at evalueringen skal baseres på en hverdagsagtig drift, afspejle det forventelige aktivitetsniveau og synliggøre de faglige udviklingstiltag. I dette lys blev evalueringen udskudt og er hermed gennemført i 2022.

Uddrag fra Samarbejdsaftale om Psykiatriens Hus i Aarhus

Visionen for Psykiatriens Hus i Aarhus at etablere et fremtidssikret psykiatritilbud af høj kvalitet. Indsatserne i tilbuddet skal understøtte borgernes recovery-proces, sikre at borgerne kan få de bedste muligheder for at være hovedaktør i eget liv og samtidig at understøtte at borgerne kan få så selvstændig en tilværelse så muligt.

Indsatserne i Psykiatriens Hus i Aarhus skal:

- Give og understøtte håb
- Få øje på borgernes ressourcer og sætte dem i spil
- Give en forenklet og hurtigere adgang til behandling og støtte
- Understøtte integreret behandling af sociale og psykiske problemer
- Understøtte sammenhængende og helhedsorienterede forløb
- Understøtte udvikling og læring hen imod uddannelse og tilknytning til arbejdsmarkedet
- Bidrage til flere leveår
- Medvirke til at skabe større lighed i sundhed
- Skabe størst mulig effekt for borgere af de samlede ressourcer
- Afprøve potentialet i integrerede samarbejdsmodeller

3. Evalueringens tilrettelæggelse og metode

Afsæt

Styregruppen for Psykiatriens Hus i Aarhus har i juli 2021 defineret **rammerne for evalueringen**:

Evalueringen skal tage udgangspunkt i borgerne, synliggøre borgeres perspektiv på indsatser og virkningerne heraf samt afklare om borgerne oplever at egne ressourcer sættes i spil. Den skal samtidig give svar på spørgsmålet om, hvorvidt Psykiatriens Hus i Aarhus rammer det, borgerne har brug for. En sådan indsigt kan fungere som pejlemærke for, hvordan Psykiatriens Hus i Aarhus kan videreudvikles. De kvalitative data kan indhentes via interviews eller gennem brug af spørgeskemaer.

Den kvalitative del af evalueringen skal suppleres med en kvantitativ del. Den kvantitative del er datatung og skal beskrive indsatser i huset og udnyttelsen heraf, kortlægge brugerprofiler og synliggør flow i indsatser i og uden for huset. Evalueringen skal bygges op omkring udvalgte hovedtemaer.

Borgernes og de pårørendes stemme

Den kvalitative evaluering har fokus på tre elementer i form af:

1. Mødet med huset og kulturen
2. Indsatser og aktiviteter i huset
3. Brugernes og de pårørendes oplevelse af udbytte og værdi

Evalueringen bygger på kvalitative interviews med 13 borgere og 3 pårørende. Den kvalitative evaluering af Psykiatriens Hus i Aarhus præsenteres i en særskilt rapport.

Indsatser og aktivitetsdata i Psykiatriens Hus i Aarhus

Evalueringen præsenterer i denne del visionen med Psykiatriens Hus i Aarhus, de særlige indsatsområder, der er arbejdet med og beskrivelser af fælles, regionale og kommunale indsatser og aktivitetstal herfra.

Det er blevet tydeligt undervejs i forløbet, at der er en uensartet praksis for registrering af data og der benyttes forskellige opgørelsesmetoder i henholdsvis kommune og region. Der er en meget beskeden mulighed for at synliggøre flow i og uden for huset, da GDPR lovgivningen spænder ben for træk af tværsektorielle borgerrejser på cpr-nummer niveau.

4. Psykiatriens Hus i Aarhus

- et samarbejde mellem Aarhus Kommune og Region Midtjylland

Psykiatriens Hus i Aarhus er et samarbejde mellem Aarhus Kommune og Region Midtjylland. Vores opgave er at forebygge forværring af psykisk tilstand samt understøtte borgernes personlige recovery-proces fra netop der, hvor de står. Det gør vi med forskellige målrettede indsatser, aktiviteter og tilbud. Vores ambition er at skabe et mere sammenhængende forløb sammen med og for borgeren.

Regionale behandlingstilbud

Hjemmebehandling i en afgrænset periode på 4-6 uger. Formålet er at forebygge indlæggelse og/eller lette overgang fra indlæggelse til eget hjem.

Regionale behandlingsforløb i form af søvnforløb og gruppeforløb.

Regional fremskudt funktion

Overlæge, AUH Psykiatri.

Fælles indsatser

Vi har 16 **overnatningspladser**. Overnatningens-pladserne skal forebygge at den enkeltes sygdom eller sociale situation udvikler sig i negativ retning.

Brugerstyrede kontrakter, så borgerne kan henvende sig ved behov.

Vi har tværsektorielle **aktiviteter** og **gruppeforløb**. Af aktiviteter kan nævnes: gåtur, krop og afspænding, kreativt værksted, yoga og strikkecafé

Tilstedeværelse af **peer-medarbejdere**.

Fælles faglige tilgange

Recovery som betyder at komme sig. Vi arbejder ud fra den grundholdning, at alle mennesker har ressourcer og energi til at udvikle sig.

Åben Dialog er en tilgang, hvor alle har ligeværd og alles stemmer er i fokus, hvilket erfaringsmæssigt er vigtige elementer i processer og forløb, som vi kommer i berøring med i huset.

Samarbejde med frivillige organisationer

Kommunale indsatser

Undervisning ved **Recoveryskolen** fokuserer på at flytte sig i livet og skabe håb, velbefindende, forandring og nye handlemuligheder.

Socialvagten er et tilbud for alle borgere i Aarhus Kommune, der har behov for akut hjælp eller støtte. Tilbuddet er åbent alle årets dage i tidsrummet kl. 16 – 24.

Udrykningstemaet tilbyder telefonisk rådgivning eller besøg til borgere med akut brug for hjælp. Tilbuddet er åbent i tidsrummet 16 – 07 alle årets dage.

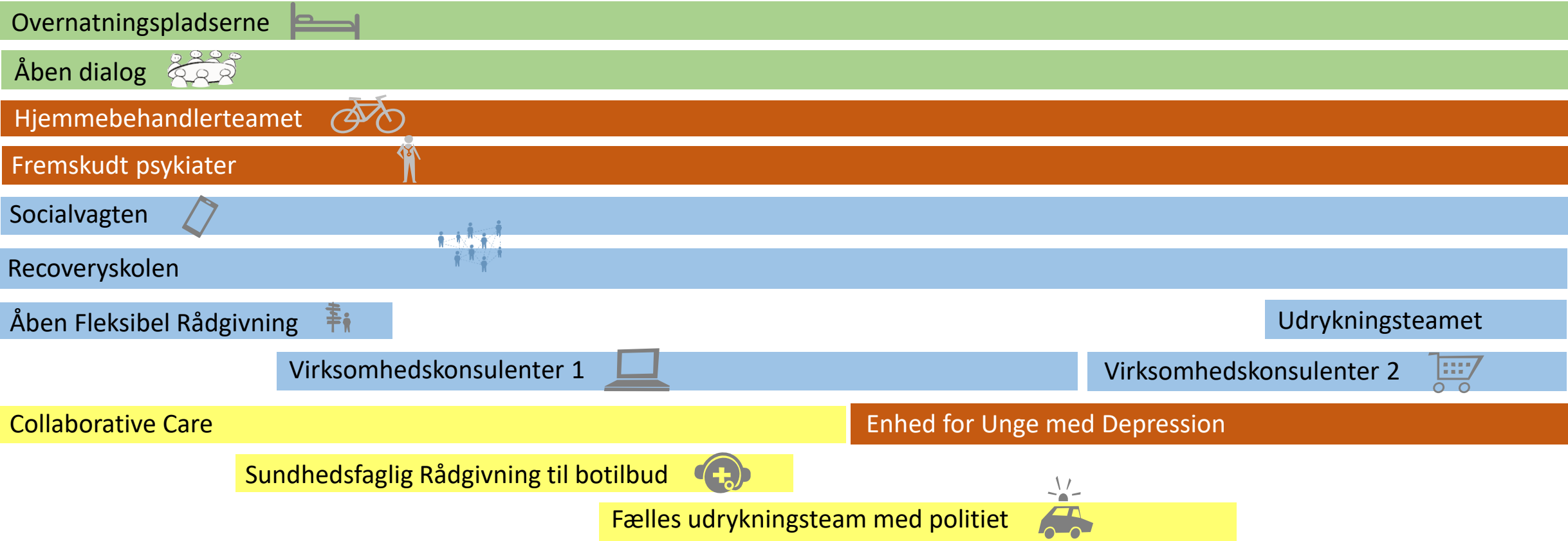
Kommunal fremskudt funktion

Virksomhedskonsulenter, Ressourceforløb.

Oversigt over indsatserne i Psykiatriens Hus i Aarhus

Punkt 5, Bilag 3: Bilag 2 -
Evaluering af Psykiatriens Hus i
Aarhus (kvantitativ del)

2019 Q1	Q2	Q3	Q4	2020 Q1	Q2	Q3	Q4	2021 Q1	Q2	Q3	Q4	2022 Q1	Q2	Q3	Q4
---------	----	----	----	---------	----	----	----	---------	----	----	----	---------	----	----	----

- Fælles indsats
- Regional
- Kommunale
- Satspuljeprojekter - regionale

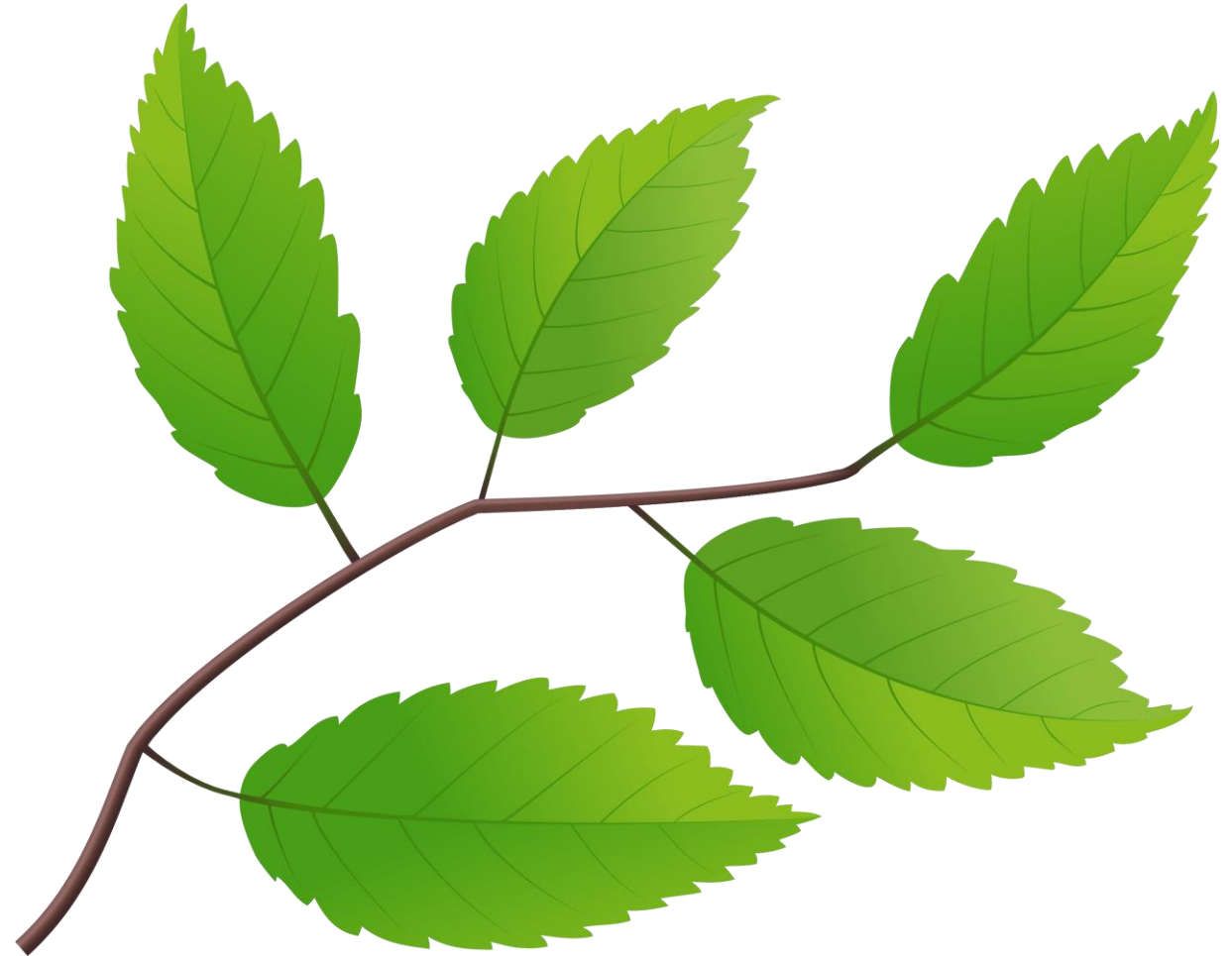
5. Borger som hovedaktør i eget liv

Psykiatriens Hus i Aarhus vil give borgerne de bedste muligheder for at blive hovedaktør i eget liv. Indsatserne skal understøtte muligheden for recovery, og dermed at borgerne kan få så selvstændig en tilværelse som muligt.

Det betyder, at indsatserne skal:

- Give og understøtte håb
- Fastholde optimismen
- Vise tillid til, at borger kan noget
- Vise respekt for borgernes ønsker til indsats
- Få øje på borgernes ressourcer og sætte dem i spil

En række faglige tilgange og metoder kan understøtte denne tilgang. Psykiatriens Hus i Aarhus benytter sig af brugerstyrede kontrakter, Åben Dialog netværksmøder og tilstedeværelse af uddannede peer-medarbejdere med erfaringskompetencer.

Brugerstyrede kontrakter

Formålet med en brugerstyret kontrakt er at give den enkelte borger handlemuligheder, når hun oplever utryghed eller er i en udsat situation. En brugerstyret kontrakt kan medvirke til tidlig forebyggelse af forværring, kan fungere som en mestringsstrategi i en presset hverdag eller i en livskrise og kan forebygge indlæggelse. Samtidig kan en brugerstyret kontrakt understøtte en god overgang f.eks. mellem indlæggelse og eget hjem eller fra ophold i botilbud til egen bolig

I kontrakten beskrives formålet med den enkelte borgeres brugerstyrede kontrakt dvs. hvad der skal arbejdes med under opholdet i overnatningspladserne.

For at få en brugerstyret kontrakt skal man være selvhjulpnen, selv sørge for mad og medicin under ophold i overnatningspladserne, og man skal kunne klare sig med sovende medarbejdere om natten. Desuden må man ikke være selvmordtruet, udadreagerenede eller have en adfærd påvirket af misbrug.

Det er meget forskelligt, hvordan borgerne bruger de brugerstyrede kontakter; nogle kommer enkelte gange, andre kommer ofte. Der er også en stor gruppe, som ikke henvender sig, men hvor kontrakten tilbyder tryghed i deres hverdagsliv.

Borgerne med en brugerstyret kontrakt kontaktes løbende. Formålet er dels at evaluere, om de fortsat har brug for at have en brugerstyret kontrakt, dels at høre, hvor i deres behandlings- og recoveryproces, de aktuelt er. Kommunen kontakter borgerne en gang årligt, mens regionen kontakter borgerne halvårligt. Årsagen til forskellen i kadencen er, at regionen har et behandlingsansvar, når borgeren har en brugerstyret kontrakt, mens det ikke gør sig gældende for borgere med kommunal brugerstyret kontrakt.

For at benytte **de regionale overnatningspladser** skal borgere have en regional brugerstyret kontrakt eller være i hjemmebehandling. Henvielse til regionale indsatser herunder hjemmebehandling og brugerstyret kontrakt sker gennem AUH Psykiatri.

Enkelte kommer fra en kommunal kontrakt, hvis de har behov for en mere behandlingsmæssig indsats

For at benytte **de kommunale overnatningspladser** skal borgere have en kommunal brugerstyret kontrakt. Borgere i aldersgruppen 18+ bosiddende i Aarhus Kommune kan kontakte overnatningspladserne, hvis de er interesserede i at høre nærmere om muligheden og herigennem få afklaret formål og rammer for en brugerstyret kontrakt.

Åben Dialog

Psykiatriens Hus i Aarhus benytter Åben Dialog, som er en netværksbaseret tilgang og samtaleform, hvor alle deltagere mødes i en ligeværdig dialog.

Hver uge afholdes Åben Dialog i opholdsstuen i overnatningspladserne som et dialogisk forum. Borgerne kan tage temaer op f.eks. om at være bruger af Psykiatriens Hus i Aarhus. Dette er en måde at få borgernes stemme ind i hverdagen og sikre, at Psykiatriens Hus i Aarhus tilbyder det, som borgerne har behov for.

Der er et tæt samarbejde omkring faciliteringen af Åben Dialog på tværs af region og kommune. Der er afholdt knap 120 åben dialog samtaler frem til udgangen af 2021, og i 70 af sessionerne var der blandt deltagelse af regional og kommunal mødeleder og reflektant. Det er ofte logistiske hensyn, der spiller ind i afviklingen af møderne.

I afviklingen af netværksmøder deltager borgerens primære behandler/kontaktperson ofte som en del af borgerens netværk.

Tabel 1	Fra maj 2019	2020	2021	Til maj 2022
Åben Dialog netværksmøder	31	59	61	36

Åben dialogisk praksis er et fælles mindset. Det er en fælles tilgang og et fundament, der hjælper os til at arbejde tættere sammen tværsektorielt. Det er med til at give os en fælles kultur og et fælles sprog. Den måde, vi er på over for hinanden, over for borgerne og over for samarbejdspartnere.

Jo bedre samarbejde vi har på tværs, jo bedre tilbud får borgeren. Tilgangen hjælper os med at holde fokus på borgerperspektivet - at have borgeren i centrum og er med til at understøtte borgerens aktive rolle.

Der er aktuelt 24 medarbejdere, der har Åben Dialog Uddannelsen.

Udsagn fra deltagere i Åben Dialog netværksmøder

Det kan give netværket en oplevelse af at tale anderledes sammen, hvilket kan inspirere til en mere hensigtsmæssig måde at kommunikere på derhjemme.

Åben dialog kan fremme ansvar og empowerment hos patienten og netværket.

En pårørende har udtalt: "Jeg følte mig vigtig og inddraget, selvom jeg ikke var patienten men den pårørende"

En sagsbehandler har udtalt: "Jeg kan på kort tid få rigtig mange informationer/meget kendskab til patienten og familien, så jeg bliver klædt godt på i forhold til samarbejdet".

En patient har udtalt: "ÅD-møder er gode for mig, da jeg bliver opmærksom på, hvordan andre opfatter det sagte. Jeg er tilbøjelig til at filtrere, det jeg hører, så det bliver negativt"

En patient har udtalt: "Jeg føler mig mere ligeværdig med de øvrige deltagere"

"I ÅD-samtaler kan forskellige meninger og uenigheder sameksistere, dette kan være svært andre steder"

Peer-medarbejdere

Et vigtigt fokus område har været ansættelse af peer-medarbejdere på lige fod med øvrige faggrupper. Tilstedeværelse af peer-medarbejdere er et konkret og værdifuldt element i forhold til at give og understøtte håb.

I Psykiatriens Hus i Aarhus er der ansat peermedarbejdere, som arbejder med peerstøtte. En peer-medarbejder arbejder først og fremmest ud fra egne brugererfaringer med psykisk lidelse og recovery, som via uddannelse og praksis erfaringer bliver omdannet til erfaringskompetencer. Det betyder, at den enkelte peer-medarbejder er i stand til at bedømme hvordan og hvornår, han skal inddrage sine egne erfaringer.

Peerstøtte er altid en mulighed, sommetider en invitation, men aldrig et krav. Ud over forståelse og genkendelse ud fra egne erfaringer, kan peer-medarbejderen også bringe håb, inspiration og fællesskab til den recovery-proces, som husets brugere hver især er i gang med.

Peer-medarbejderne integreres i behandlings- og rehabiliteringstilbuddene og fungerer som kompetente dialogpartnere for borgere. Aktuelt er der ansat peer-medarbejdere i Recovery-skolen, hjemmebehandlerteamet og overnatningspladserne.

Se udviklingen i ansættelse af peer-medarbejdere i afsnittet "Husets ressourcer".

Opgaver for peer-medarbejdere:

- Samtaler
- Aktiviteter om et fælles tredje, fx plantedage, musikarrangementer, borgersommerfest
- Biografture, gudstjenester
- Samtaler med peerstøtte redskab som Personlige Statements til forberedelse til møder og samtaler med eksterne samarbejdspartnere
- Indsatser
- Åben dialog samtaler - åben dialog i stuen
- Sikre tilstedeværelse af peerfagligt og recovery-orienteret perspektiv i forskellige kontekster herunder personalemøder, teammøder mm
- Peer praktikvejledere

"Personlige statements" er en måde, hvor bruger og peermedarbejder i samarbejde finder ord, som kan styrke den enkeltes recoveryforløb. Her har brugeren mulighed for at skrive ned om sig selv, ift. hvad vedkommende drømmer om, og hvad er vigtigt for den enkelte m.m. Det kan nogle gange være svært at finde ordene selv, og her vil peermedarbejderen stille spørgsmål og være nysgerrig sammen med brugeren. Peerstøtte er ikke at rådgive, men at være lyttende og spørge.

Tidligere samarbejdsprojekt mellem Aarhus Kommune og Region Midtjylland; projekt Ligestillet Støtte har vist, at peer-medarbejdere giver håb i kraft af deres blotte tilstedeværelse og samtidig er kompetente dialogpartnere, der evner at møde borger med en dybere fælles indsigt og i øjenhøjde.

Brugerråd

Der er etableret et brugerråd i Psykiatriens Hus i Aarhus.

Brugerrådet har til opgave at:

- sikre, at borgernes stemme bliver hørt i udviklingen af Psykiatriens Hus i Aarhus på strategisk og organisatorisk niveau ift. udvikling af de konkrete indsatser samt ift. det enkelte borgerforløb
- pege på nye behov og udviklingsmuligheder
- have et kritisk blik, hvis der er tegn på at udviklingen i huset er utilsigtet
- udpege 2 repræsentanter til styregruppen for Psykiatriens Hus i Aarhus
- udpege til ad hoc arbejdsgrupper
- medvirke til at lave info-aftener for brugere, pårørende og frivillige organisationer
- udarbejde indlæg til nyhedsbrevet om det, der foregår i brugerpanelet.
- bidrage med oplæg eller deltagelse på personalemøder

Erfaringer

Brugerrådet blev etableret primo 2020.

Der er afholdt 3 møder. 4 møder er aflyst på grund af Covid-19. Brugerrådet er udfordret i form af mange afbud, hvorfor det har været svært at få en egentlig gevinst af samarbejdet

Perspektiv og fornyelse

På baggrund af de hidtidige erfaringer er der et ønske om at omlægge Brugerrådet til et mere fleksibelt forum, som kan tilgodese:

- større bredde i deltagerkredsen
- give plads til dem, der har noget på hjertet, når de har noget på hjertet
- deltagelse af både borgere og netværk
- deltagelse af medarbejdere, når det er relevant i forhold til deres samarbejde med brugerne
- arbejde med forskellige måder at mødes på
- det dialogiske skal gå forrest
- fokus på det fælles og recovery

6. Borgerrejser i Psykiatriens Hus i Aarhus

Blandt visionerne for Psykiatriens Hus i Aarhus er ambitionen om at understøtte integreret behandling af sociale og psykiske problemer samt understøtte sammenhængende og helhedsorienterede forløb.

Vi har udvalgt en række borgerrejser i henholdsvis kommunalt og regionalt regi. Formålet med borgerrejserne er, at:

- give eksempler på forløb, der integrerer behandling af sociale og psykiske problemer
- give eksempler på sammenhængende og helhedsorienterede forløb
- synliggøre hvordan de kommunale og regionale indsatser supplerer hinanden
- synliggøre et tæt samarbejde med behandlingspsykiatrien i Skejby, kommunale indsatser f.eks. borgers mestringsvejleder og borgers netværk
- give eksempler på, hvordan indsatserne bidrager til at understøtte borgers selvstændighed og giver borger flere handlemuligheder i livet

Datagrundlag

Beskrivelsen af de regionale borgerejser er skabt på baggrund af notater i journalsystemet EPJ og dialog med regionale medarbejdere

Beskrivelsen af de kommunale borgerrejser er skabt på baggrund af notater i CSC Social og i dialog med kommunale medarbejdere

Som det vil fremgå af borgerrejserne, er der forskel på registreringspraksis kommune og region imellem.

Borgerrejser beskrevet med borgernes egne stemmer indgår i den kvalitative del af evalueringen .

Borger er en kvinde i slutningen af fyrrerne. Hun har en kæreste, men bor alene og har ikke børn. Borger er aktuelt i proces med at søge førtidspension, har dog tidligere haft fast arbejde. Har en mestringsvejleder. Borger har ikke været tilknyttet psykiatrien før stress udløst depression i 2016. Er nu kendt med periodisk depression og kompleks PTSD.

Borger blev i 2019 henvist til regional del af Psykiatriens Hus efter længere indlæggelse udløst af traume ifm. nærtstående pårørendes død. Efter udskrivelsen var hun forsat svært selvmordstruet og forpint. Havde her et hjemmebehandlingsforløb, der ledte frem til oprettelse af den brugerstyret kontrakt.

Indsatsen i Psykiatriens Hus har haft til formål at stabilisere og forebygge indlæggelse. Dette i form af:

- Brugerstyret kontrakt med mulighed for brug af overnatningspladserne. Henvendelser har primært været i udløst ifm. terapisesioner og mærkedage for nærtståendes død. Borger havde i 2021 33 overnatninger i Psykiatriens Hus. Har indtil medio okt. 2022 haft 15 overnatninger.
- Der har været afholdt netværksmøder mellem ambulatorium, Psykiatriens Hus og mestringsvejleder mhp. opgavefordeling og planlægning af fremadrettede behandlings- og støttetiltag
- Der har været Åben Dialog Netværksmøde med privat netværk. Borger har desuden deltaget i Åben Dialog aktivitet med andre borgere i overnatningspladserne
- Borger har haft recovery samtaler med peer medarbejder
- Hun har deltaget i fælles gåtur med ledsagelse af peer medarbejder
- Borger har deltaget i kurser ved Recovery skolen

Borger har haft to indlæggelser fra 2018 til oprettelsen af den brugerstyrede kontakt i 2019 af samlet et halvt års varighed.

Siden oprettelsen af brugerstyret kontrakt har borger haft 11 indlæggelser, men hyppighed heraf aftagende efter PTSD behandling påbegyndte.

I 2022 har Louise ikke været indlagt.

Borger er en kvinde i midten af trediveerne, hun har været gift i en årrække og har ikke fået børn. Hun er kendt med periodisk depression, personlighedsforstyrrelse og OCD. Borger havde første henvendelse i psykiatrien ved årtusindeskiftet og været igennem flere ambulante forløb og indlæggelser.

Borger er nu tilkendt førtidspension, men har taget en uddannelse og tidligere arbejdet på nedsat tid. Har mestringsvejleder.

Borger var indledningsvist tilknyttet den kommunale del af Psykiatriens Hus, men skiftede i 2021 til regional brugerstyret kontrakt grundet behov for behandlingsfokus og håndtering og rammesætning vedr. samtaler om traumer.

Har både før og efter omlægningen haft flere hjemmebehandlingsforløb i regional del af Psykiatriens Hus. Borger har sideløbende haft ambulant forløb i regionspsykiatrien i Skejby.

Indsatsen ved Psykiatriens Hus har haft til formål at støtte borger i perioder med mange flash backs, øve sig i sociale færdigheder og at have et alternativ til hjemmet ved tiltagende angst.

Dette i form af:

- Brugerstyret kontrakt med mulighed for ophold i overnatningspladserne. Havde i 2021 62 overnatninger i Psykiatriens Hus. Har i 2022 indtil videre haft flere end 50 overnatninger (opgjort den 13/10). Har ofte henvendt sig, når opgaver i hjemmet er blevet for overvældende, skred i flashbacks eller før/efter sociale arrangementer.
- Aktiviteter: Har deltaget i det kreative værksted og fælles gåture med deltagelse af peer-medarbejder samt NADA Café.

Borger har været indlagt 23 gange fra 2012 til oprettelsen af brugerstyret kontrakt i regionalt regi af Psykiatriens Hus. Har været indlagt en gang efterfølgende.

Borger er en mand i slutningen af fyrrerne. Han er gift og har et barn fra tidligere forhold og et med nuværende hustru. Hans hustru er også psykisk sårbar. Borger har et arbejde, som han sædvanligvis varetager. Familien har et sparsomt netværk omkring sig. Borger har tidligere haft kortvarig social støtte i form af Åben Fleksibel Rådgivning.

Borger er ikke kendt i psykiatrien før 2020, hvor han indlægges i akut psykotisk tilstand efter flere belastninger i hjemmet. Indlægges i 2022 under lignende billede. Han er kendt med autisme, depression og periodevis alkoholoverforbrug.

Borger blev henvist til hjemmebehandlingsforløb ved Psykiatriens Hus efter første indlæggelse i 2020. Der blev oprettet brugerstyret kontrakt med formålet at have en livline i tilfælde af begyndende skred.

Indsatsen fra Psykiatriens Hus:

- Mulighed for ophold i overnatningspladserne: Har ikke benyttet sig heraf siden 2020 pga. udfordringerne i hjemmet, men er regelmæssigt kommet til overnatning siden seneste indlæggelse.
- Borger har haft søvnforløb
- Der har været afholdt Åben Dialog Netværksmøde mhp. at støtte familien i et samarbejde
- Der er, med borgers samtykke, lavet underretninger og etableret samarbejde med familieafdelingen.
- Borger har for nylig haft endnu et hjemmebehandlingsforløb, hvor socialrådgiver har været inddraget ift. familiens samlede situation. Han har her fået støtte til at søge mestringsvejleder.

Borger er en kvinde i starten af tyverne. Bor alene og har ingen kæreste. Er kendt med bipolar affektiv sindslidelse og PTSD. Har været tilknyttet regionspsykiatrien siden 2017. Borger har haft en opvækst præget af massivt omsorgssvigt.

Er aktuelt sygemeldt fra mellemlang videregående uddannelse. Har en mestringsvejleder.

Borger blev henvist til hjemmebehandlingsforløb ved Psykiatriens Hus i 2019 efter langvarig indlæggelse og med formålet at forebygge genindlæggelse og arbejde recovery-orienteret. Borger henvises i 2020 igen til hjemmebehandlingsforløb, der munder ud i en brugerstyret kontrakt med formålet at forebygge selvskade og understøtte søvn.

Indsatsen fra Psykiatriens Hus:

- Mulighed for overnatning: Mathilde havde i 2021 fem overnatninger i Psykiatriens Hus og i 2022, indtil videre, tre overnatninger.
- Har i alt haft fem hjemmebehandlingsforløb, flere af dem med formålet at støtte tilknytningen til Psykiatriens Hus og motivere for at benytte sig hyppigere af overnatningspladserne, men med sparsom effekt.
 - Hjemmebehandler har deltaget i netværksmøde med primære behandler og mestringsvejleder
 - Der har, i perioder, været daglige opkald for motivation til at komme i Psykiatriens Hus
 - Seneste henvisning med samme formål, som ovenfor anført, blev afvist, da det vurderedes, at opgaven på længere sigt er bedre varetaget ved mestringsvejleder.
- Borger har ikke kunnet motiveres til deltagelse i andre tilbud ved Psykiatriens Hus
- Mathilde har, delvist foranlediget af Psykiatriens Hus, benyttet sig af frivilligorganisationen Social Sundhed til ledsagelse til og fra aftaler i sundhedsvæsenet.

Borger havde, siden 2018 og til oprettelsen af den brugerstyrede kontrakt i 2020 til Psykiatriens Hus, seks indlæggelser og efter oprettelsen af kontrakten fem indlæggelser.

Borger er en mand i starten af halvtredserne. Han er i et forhold, hvor psykisk sårbarhed fylder for begge parter. Han har ingen børn. Borger er kendt med skizoaffektiv lidelse og har været tilknyttet psykiatrien siden teenage-årene. Han har været førtidspensionist igennem flere årtier. Har en mestringsvejleder, som han ser en gang om ugen.

Borger blev henvist til regional del af Psykiatriens Hus i 2019 efter indlæggelse med behov for intensiveret forløb efter udskrivelse. Borger er kendt med gennemgående ambivalens vedr. medicinsk behandling og har flere gange seponeret sin medicin.

Indsatsen i Psykiatriens Hus har haft til formål at forebygge indlæggelse og komme tilbage til hverdag efter indlæggelse, tilbyde støtte og sparring, have et rum til at træne sociale færdigheder og bryde isolationstendens.

Dette i form af:

Brugerstyret kontrakt, bl.a. med mulighed for overnatning oprettes i 2019. Henvender sig ved behov for ro og skærmning fra stressorer samt ved stemningsudsving. Der er dog også tendens til, at borger har svært ved at henvende sig, når han er meget belastet. Borger har overnattet 22 dage i Psykiatriens Hus i 2021 og kun enkelte i 2022, hvilket evt. også tyder på nødvendighed af overskud for at gøre brug af tilbuddet.

Borger har haft 37 dokumenterede recovery-samtaler med peer-medarbejder, der også har besøgt ham under indlæggelse

Borger har haft fire hjemmebehandlingsforløb sideløbende med ambulant forløb i regionspsykiatrien i Skejby

Har i Psykiatriens Hus også benyttet sig af det kreative værksted og NADA-caféen

Borger har haft fire Åben Dialog Netværksmøder faciliteret af Psykiatriens Hus med privat og professionelt netværk

Har fulgt kurser ved recovery-skolen

Borger har fra 2012 haft ca. 80 indlæggelser af varierende varighed. Har også haft multiple indlæggelser før da. Har, efter oprettelsen af brugerstyret kontrakt i 2019, haft fire indlæggelser. Ingen var langvarige, men ved én af dem var der frihedsberøvelse og tvangsmedicinering.

Borger er en kvinde i slutningen af 30'erne. Hun er kendt med skizofreni og PTSD og tilknyttet regionspsykiatrien i Skejby. Hun har været fast parforhold gennem de seneste 15-20 år.

Borger er førtidspensionist og har boet i flere kommunale botilbud i en årrække, men bor nu i eget hjem med mestringsvejleder tilknyttet. Borger har flere indlæggelser bag sig og efter en indlæggelse på syv måneder, blev hun tilbudt en færdigbehandlingsplads i Psykiatrien Hus.

Under opholdet i færdigbehandlingspladserne er hun blevet støttet i overgangen fra langvarig indlæggelse til ophold i botilbud. Der er afholdt flere Åben Dialog Netværksmøder, hvor store dele af hendes private netværk har deltaget.

Kvinden var i løbet af sit ophold i Psykiatriens Hus aktiv i "En af OS"-kampagnen, men havde derudover ikke tilknytning til andre indsatser eller aktiviteter i huset.

Kvinden har nu genoptaget færdiggørelsen af 9. klasse på VUC og er på vej i et mindre indgribende tilbud. I dag kommer hun sjældent i Psykiatriens Hus, men har forsat telefonisk kontakt.

Borger er en mand i slutningen af 30'erne. Han har et barn, men dog meget sparsom kontakt til barnet. Borger har tidligere haft ophold i et kommunalt botilbud, men fraflyttede dette grundet ønske om at flytte i egen lejlighed.

Borger har haft mange henvendelser til den regionale rådgivningstelefon og er ofte mødt op i den akutte modtagelse i Skejby. Samtidigt har borger haft en kommunal brugerstyret kontrakt og i denne periode et stort behov for overnatninger i Psykiatriens Hus med henholdsvis 24, 106 og 80 overnatninger i Psykiatriens Hus i 2019, 2020 og 2021.

Ved start og afslutning af disse ophold er samtaler med borger gennemført med udgangspunkt i metoden Feedback Informed Treatment* (FIT).

Der har gennem hele forløbet været et godt samarbejde med borgerens mestringsvejleder og dermed mulighed for både at støtte borger i ferieperioder og at koordinere og støtte op om indsatser i de forskellige regier.

Borger tilbydes på et tidspunkt et tre måneders ophold i overnatningspladserne, da der observeres forværring i borgers tilstand. Samtidigt etableres der et tæt samarbejde med myndighedsrådgiver, mestringsvejleder og behandlingsansvarlig læge i regionspsykiatrien, hvilket blandt andet udmønter sig i Åben Dialog Netværksmøder.

Borger har også benyttet sig af yogaholdet ved Recoverskolen samt den tværsektorielle aktivitet Krop og Afspænding i Psykiatriens Hus.

Borger bor nu i et botilbud, hvor han profiterer af det sociale fællesskab, og kommer i dag sjældent i Psykiatriens Hus.

*Feedback Informed Treatment er et dialog- og evalueringsredskab, der er med til at kvalificere det arbejde, som vi udfører sammen med borger i overnatningspladserne i kommunal del af Psykiatriens Hus. Der indhentes systematisk feedback fra borgerne, hvilket både støtter indsatsen når det går godt for borgeren og muliggør at korrigere den når det går mindre godt.

Borger er en yngre kvinde, der er kendt med emotionelt ustabil personlighedsforstyrrelse. Hun er i gang med et studie og modtager mentorstøtte fra uddannelsesinstitutionen. Hun går derudover i et terapiforløb i primær sektor.

Borgers tilstand er meget svingende og hun er belastet af mange komplekse problemstillinger i sit liv.

I foråret 2021 indskrives borger i en kommunal brugerstyret kontrakt. Formålet med indsatsen er forebygge selvskade og indlæggelse samt undgå episoder, hvor hun dissocierer. Dette forsøges opnået gennem tilbud om ro, aflastning, stabilitet og omsorg.

Tidligt i forløbet begynder selvskadende tanker at fylde meget i kontakten med borgeren. Hun føler sig ofte overset eller ikke forstået af medarbejderne. Borger bliver hurtigt tæt knyttet til enkelte medarbejdere og søger dem frem for andre, hvilket komplicerer muligheden for at støtte hende tilstrækkeligt for personalegruppen som helhed. Borger begynder derudover at søge omsorg i form af fysisk kontakt og nærhed.

I forløbet benytter borger sig i stigende grad af overnatningspladserne og har samlet haft 102 overnatninger i den periode hun har haft en brugerstyret kontrakt.

Under ophold tilbydes hun støttende samtaler, ball-stick og socialt samvær. Samtaler ved start og afslutning for ophold i overnatningspladserne tager udgangspunkt i FIT.

Borger afsluttes fra kommunal brugerstyret kontrakt, da hendes tilstand forværres og hun får behov for en større og mere indgribende indsats i et behandlingsperspektiv. Ved afslutning fra den brugerstyrede kontrakt tilbydes hun relevant behandling i andet regi.

Borger er en kvinde i 40'erne. Hun har tidligere haft behandlingsforløb i regionspsykiatrien og boet i boform. Bor nu i egen lejlighed med mestringsvejleder tilknyttet.

Borger retter selv henvendelse til kommunal del af Psykiatriens Hus og kommer til første samtale med en pårørende. Borger får en prøveovernatning og bliver efterfølgende opfordret til at overveje, om hun kan se sig selv benytte Psykiatriens Hus fremadrettet.

Efter nogle måneder henvender hun sig med sin mestringsvejleder og ønsker ny samtale. Borger har overvejet muligheden for en kommunal brugerstyret kontrakt og vil gerne takke ja hertil.

Borger benytter sig herefter hyppigt af overnatningspladserne og har, grundet hendes tilstand, i perioder modtaget daglige tryghedsopkald. Borger har fra sommeren 2019 til sommeren 2022 haft 150 overnatninger i Psykiatriens Hus.

I Psykiatriens Hus påbegyndes et VISO udredningsforløb. Der har herudover været flere Åben Dialog Netværksmøder, hvor borgers mestringsvejleder og private netværk har deltaget. Under forløbet har borger fået udarbejdet en Adult Sensory Profile med henblik på at kunne arbejde mere målrettet med hendes sanser og håndtering af stimuli. Hun har derudover deltaget i kreativt værksted samt krop og bevægelse.

Samtaler med borger har ved start og afslutning fra overnatningspladserne taget udgangspunkt i FIT.

Borger kommer stadig i Psykiatriens Hus, men der er nu længere perioder mellem overnatningerne.

Borger er en mand i starten af 40'erne. Han er kendt med forskellige psykiatriske lidelser og er tilknyttet regionspsykiatrien. Borger har tidligere boet på forsorgshjem og er flyttet mange gange. Han er aktuelt ikke i arbejde eller under uddannelse. Borger har en mestringsvejleder.

Borger henvender sig på egen hånd til kommunal del af Psykiatriens Hus efter at blevet gjort opmærksom herpå i forbindelse med andet tilbud i socialpsykiatrien. være

Borger får en brugerstyret kontrakt og har indtil videre haft 36 overnatninger i Psykiatriens Hus. Han benytter opholdene i overnatningspladserne til at skabe ro og til at blive spejlet i forhold til sine oplevelser i hverdagen idet han hyppigt kommer i konflikt i sit nærmiljø og har behov for at tale om dette.

Borger deltager i Åben Dialog møder i Psykiatriens Hus og kommer regelmæssigt i mandegruppen. Han tager med på fælles gåture og har kontakt med den præst, der er tilknyttet Psykiatriens Hus.

Samtaler ved start og afslutning fra ophold i overnatningspladserne tager udgangspunkt i FIT.

7. Særlige indsatsområder

I arbejdet med at etablere og omsætte visionerne for Psykiatriens Hus i Aarhus er der udvalgt en række særlige indsatsområder. Det drejer sig om

- Samarbejde med borgers private netværk
- Samarbejde med frivillige organisationer
- Særligt fokus på uddannelse og beskæftigelse
- Fokus på deltagelse i forskningsprojekter
- Deltagelse i udvikling og afprøvning af metoder og samarbejdsformer
- Undervisnings- og formidlingsopgaver

Samarbejde med borgers private netværk

Psykiatriens Hus i Aarhus har udformet en strategi for samarbejde med borgers private netværk. Strategien har til formål at tydeliggøre en fælles retning og ambition for udvikling af samarbejdet med borgers private netværk.

Borgers private netværk som ressource og samarbejdspartner i det enkelte borgerforløb

Borgers private netværk er vidne til sygdommen og dens betydning for borgers livskvalitet. Det private netværk fungerer ofte som støtte for borger og bærer et stort ansvar i dagligdagen. Vi ved fra forskningen, at inddragelse af borgers private netværk forbedrer muligheden for at støtte borger, forebygge tilbagefald og forbedrer borgers mulighed for at komme sig. Derfor kan inddragelse af det private netværk bidrage med viden og ressourcer i tilrettelæggelse og understøttelse af borgers/patientens forløb.

I Psykiatriens Hus i Aarhus

- Deltager borgers/patientens private netværk i Åben Dialog-netværksmøder på lige fod med de øvrige parter, der er inviteret
- Er borgers private netværk en naturlig deltager, når medarbejdere fra Psykiatriens Hus i Aarhus er på hjemmebesøg
- Kan det private netværk f.eks. ægtefælle og børn have almindeligt hverdagssamvær, når en syg pårørende har ophold i Psykiatriens Hus i Aarhus herunder overnatte i Psykiatriens Hus i Aarhus ved behov

Tilbud til borgers private netværk

At være pårørende til et menneske med psykisk sygdom er svært og ofte belastende

uanset om man er forældre, søskende, barn af eller en nær ven. Mange pårørende kæmper med følelser af sorg, afmagt og dårlig samvittighed. Mange har eller har haft oplevelser af at stå alene med den syge pårørende uden at kunne få den rette hjælp til vedkommende eller selv blive aflastet på en ordentlig måde.

Psykiatriens Hus i Aarhus:

- prioriterer indsats til pårørende til borgere/patienter, der er indskrevet i tilbud i Psykiatriens Hus i Aarhus
- har en ambition om at være systematisk undersøgende ift. de pårørendes behov for hjælp og støtte og på den baggrund være guidende ift. hvor de pårørende kan få den nødvendige hjælp og støtte
- er undersøgende på om der kan etableres (selvhjælps-) pårørende-grupper i forlængelse af kursusforløb i Recovery-skolen

Borgers private netværk som ressource og samarbejdspartner i udvikling af Psykiatriens Hus i Aarhus

I Psykiatriens Hus i Aarhus:

- inviteres pårørendeorganisationer og pårørende til workshops i forbindelse med udviklingen af indholdet i Psykiatriens Hus i Aarhus
- har en pårørendeorganisation en repræsentant i styregruppen for Psykiatriens Hus
- er der udpeget repræsentanter fra det private netværk til brugerrådet

Samskabelse - strategi for samarbejde med frivillige organisationer

Psykiatriens Hus i Aarhus har en vision om at skabe rammerne for netværksdannelse i og udenfor huset gennem et aktivt samarbejde med frivillige organisationer.

Visionen skal ses i sammenhæng med den øgede opmærksomhed på ensomhedsproblematikken. Der er gennem de sidste år skabt opmærksomhed på, at mange mennesker er ramt af ensomhed. Ensomhed er ødelæggende for ens livskvalitet, og hvis ensomheden bider sig fast og bliver langvarig, er den også skadelig for helbredet. Det er i dette lys, at Psykiatriens Hus i Aarhus vælger at prioritere netværksskabende aktiviteter og brobygning til civilsamfundet i samarbejdet med frivillige organisationer.

Psykiatriens Hus i Aarhus kan:

- tilbyde udlån af husets lokaler til frivilligt bårne og brugerstyrede aktiviteter i tidsrummet 15 – 20 og herigennem skabe et rum for interessebårne og netværksskabende aktiviteter for nye og tidligere brugere af huset
- fungere som mødested for udgående aktiviteter. Psykiatriens Hus i Aarhus har ikke budget til materialer, udgifter til entré mm., og aktiviteterne skal således finansieres via egenbetaling eller den frivillige forenings budget

- tilbyde frivillige organisationer mulighed for f.eks. kvartalsvis tilstedeværelse i caféområdet med henblik på at orientere om egne tilbud. Tilstedeværelse vil fungere som brobygning til foreningernes aktiviteter i egne lokaler og dermed understøtte borger i overgangen fra offentlig støtte til civilsamfundet
- formidle information om frivillige organisationers aktiviteter i Psykiatriens Hus i Aarhus på opslagstavlen og Instagram

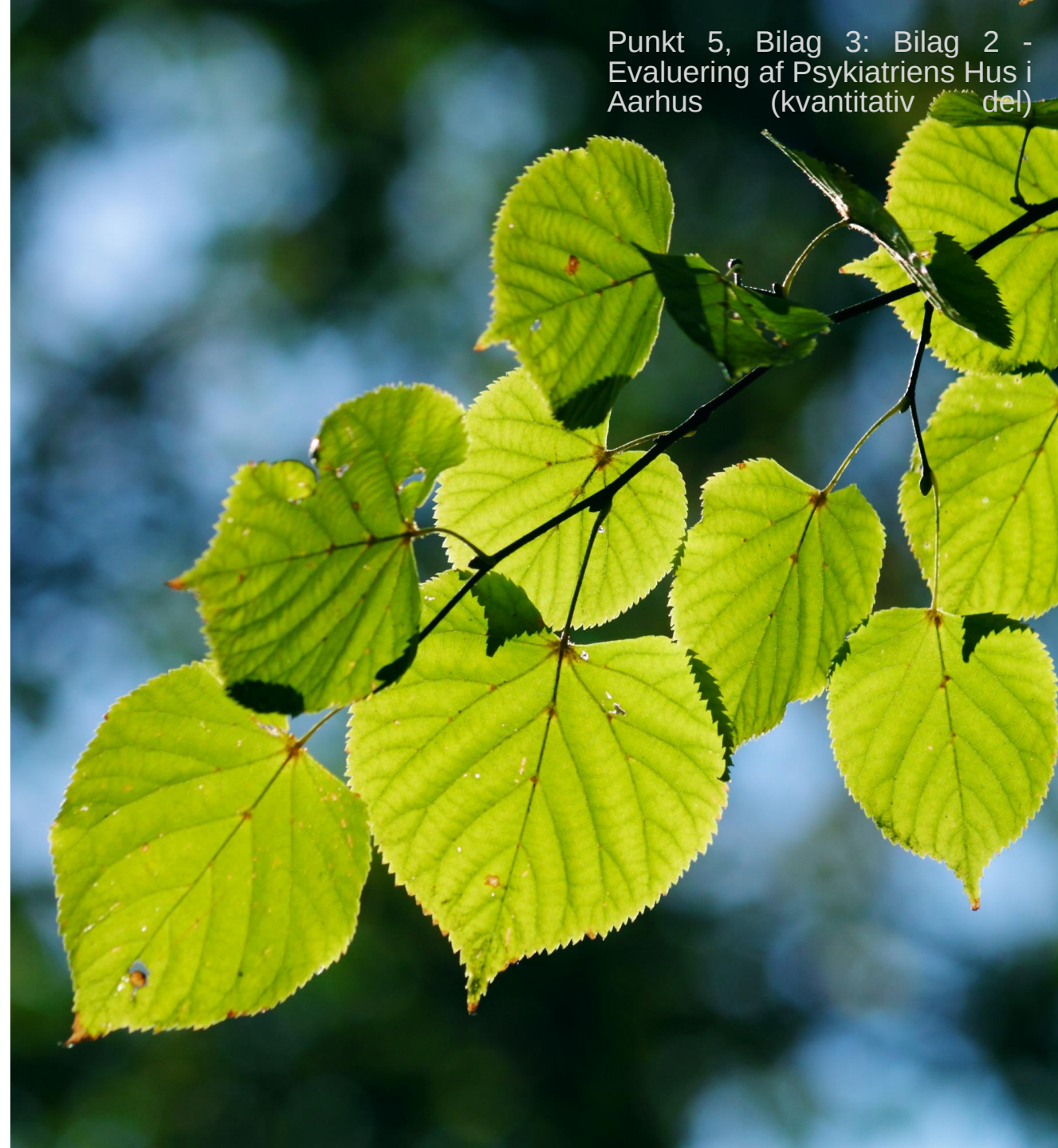
Samskabelse - strategi for samarbejde med frivillige organisationer

Psykiatriens Hus i Aarhus har samarbejde med følgende eksterne og frivillige organisationer:

- Hospitalspræst – aktiviteter
- Social Sundhed – følgeskab til sundhedssamtaler
- Social Sundhed: følgeskab til aktiviteter og foreningsliv. Frivillige fra Social Sundhed deltager afslutningsvis på alle aktiviteter for at tilbyde følgeskab til tilbud i civilsamfundet og foreningsliv samt frivillige organisationer
- Social Sundhed: dialog og samvær 2 gange ugentligt i Psykiatriens Hus med frivillige og borgere
- Frivilligcenter Aarhus: selvhjælpsgrupper (borgeraktiviteter som trædesten til større selvstændighed videre fra Psykiatriens Hus)

Udlån af lokaler til:

- Sind: Forældregruppeforløb
- Bedre Psykiatri: Selvhjælpsgrupper
- Skejby AUH: Recovery-gruppe
- Selvkørende mandegrupper
- PeerNetværk Danmark
- Sind: temaaften for besøgsvenner
- Håb i Psykiatrien: afholdt koncerter

Uddannelse og beskæftigelse

Psykiatriens Hus i Aarhus har en ambition om et styrket fokus på uddannelse og beskæftigelse. Der er både i regionalt og kommunalt regi fokus på betydningen for borger af at være tilknyttet arbejdsmarked eller uddannelse og betydningen af job som virkningsfuld social indsats

I perioden oktober 2019 – 2021 har tre virksomhedskonsulenter fra Center for Kontanthjælp været tilknyttet Åben Fleksibel Rådgivning og fungeret i en fremskudt funktion. Siden 1. september 2021 har to virksomhedskonsulenter fra Ressourceforløb, Center for Forebyggelse og Rehabilitering haft en fremskudt funktion to dage om ugen i Psykiatriens Hus i Aarhus. Der har været afholdt 50 samtaler i de første tre måneder af 2022.

Der er et velfungerende professionelt samarbejde, men der er fortsat brug for at idéudvikle på samarbejdets tilrettelæggelse og de uddannelses- og beskæftigelsesrettede muligheder, der kan tilbydes borgerne. Det er vanskeligt at finde den rette timing i forhold til tilstedeværelse af de borgere, der efterspørger indsats og virksomhedskonsulenterne. Samtidig er der brug for et på en gang

bredere og dybere indblik i, hvad borgerne efterspørger i forhold til uddannelse og arbejdsmarked, for herigennem at pejle sig ind på de rette tilbud.

Virksomhedskonsulenterne kan tilbyde:

- Generel rådgivning og vejledning inden for beskæftigelse
- Konkret hjælp til udarbejdelse og tilretning af CV
- Sparring, råd og vejledning til jobansøgning
- Sparring til at afdække kompetencer
- Guidning og brobygning i forhold til uddannelses- og beskæftigelsesrettede tilbud
- Understøtte, råde og vejlede i at fastholde uddannelse eller arbejde

De fremskudte medarbejdere er tilgængelige for borgere og medarbejdere uden forudgående aftale. Derudover har medarbejderne adgang til at kontakte virksomhedskonsulenterne telefonisk resten af ugen.

Forskningsprojekter

Psykiatriens Hus i Aarhus har en ambition om at indgå i forskningsprojekter.

Psykiatriens Hus i Aarhus har deltaget i følgende projekter:

Søvnprojekt

Forskningsprojektets formål er at undersøge effekten og oplevelsen af et 6 ugers søvnforløb baseret på ikke-medicinske metoder for voksne ambulante patienter med bipolar lidelse, depression eller opmærksomhedsforstyrrelse. Forskningsprojektet ledes af regional forskningssygeplejerske og specialpsykolog ved Psykiatriens Hus i Aarhus og gennemføres i samarbejde med forskere fra Aarhus Universitet, Københavns Universitet og DEFACTUM. En medarbejder fra Recoveryskolen og fem regionalt ansatte medarbejdere er involveret i gennemførslen af projektet. I forskningsprojektet inkluderes patienter fra regional psykiatri og borgere fra kommunal og regional del af Psykiatriens Hus i Aarhus samt Åben Fleksibel Rådgivning.

Dagslys-projekt

Forskningsprojektets formål er at undersøge gennemførligheden af en intervention, hvor unge med depression daglig i 6 uger eksponeres for mindst 30 minutters dagslys før kl 13 med henblik på at reducere deres depressive symptomer.

Forskningsprojektet ledes af regional forskningssygeplejerske ved Psykiatriens Hus i Aarhus og gennemføres i samarbejde med forskere fra Aarhus Universitet, Københavns Universitet og Centre for Chronobiology i Basel. Projektets deltagere blev rekrutteret fra hjemmebehandlingen og Enhed for unge med depression og en medarbejder fra den regionale del af Psykiatriens Hus i Aarhus var involveret i gennemførelse af projektet.

Recovery og Livshistorie

Recoveryskolen indgår i et 2-årigt samarbejde med Psykologisk Institut, Aarhus Universitet om en forskningsartikel "Recovery og livshistorie" med udgangspunkt i interview af kursister på peer-uddannelsen.

Projekter

Psykiatriens Hus i Aarhus har en ambition om at indgå i projekter med henblik på udvikling og afprøvning. Psykiatriens Hus i Aarhus har deltaget i følgende projekter:

Fælles Udrykningsteam

Det Fælles Udrykningsteam FUT var et satspuljeprojekt, der løb fra august 2019 til ultimo 2021. Formålet med FUT var at give borgere med psykisk sårbarhed og deres pårørende en hurtigere og mere koordineret indsats med en smidigere indgang til behandlingssystemet og måske på sigt være med til at forebygge indlæggelser. Projektets opgave var at undersøge effekten af et tværfagligt og tværsektorielt samarbejde mellem politi og sundhedsfagligt personale. FUT blev etableret som en patrulje, der bestod af to civilklædte betjente og en psykiatrisk sygeplejerske. FUT var i drift otte timer på hverdage og kørte ud fra Aarhus Politigård. De psykiatriske sygeplejersker var forankret i Psykiatriens Hus i Aarhus, hvor de har deres daglige gang i hjemmebehandlingsteamet og overnatningspladserne.

Opgaverne i FUT var særdeles forskelligartede og både af akut, planlagt og opsøgende karakter og indebar både akutte vurderinger, koordinering med f.eks. praktiserende læger og behandlingspsykiatrien, samarbejde med kommune, deeskalering og forsøg på minimering af magtanvendelse ifm. tvangsopgaver mm.

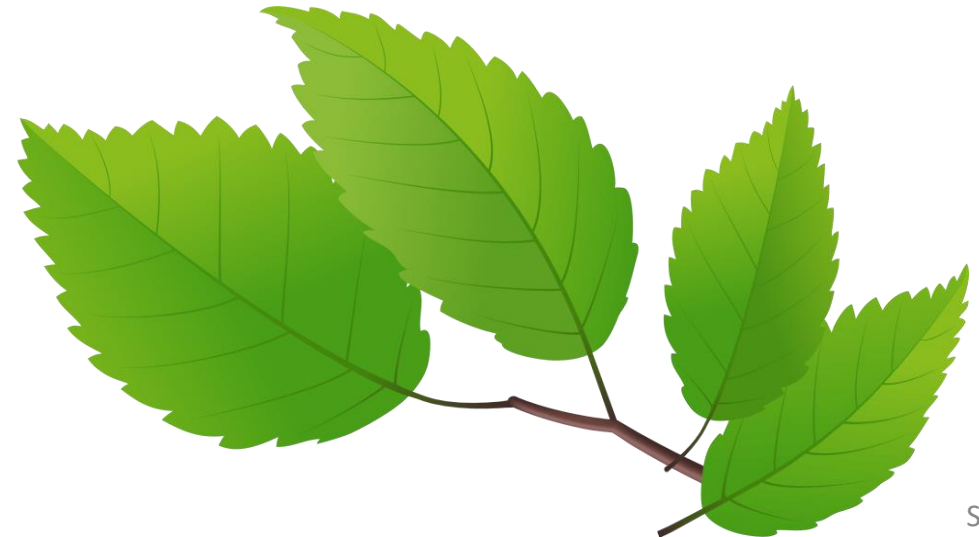
I dag kører FUT som en patrulje alene bestående af betjente, men med mulighed for at hente en sygeplejerske i Psykiatriens Hus i Aarhus en dag om ugen.

[Link til evalueringsrapport](#)

Lydbilleder

Projekt "Lydbilleder" er 10-15 minutters poetiske lydrejser, hvor man gennem fortættede og sanselige lydbilleder og en guidende fortællerstemme, for en stund får et poetisk frirum væk fra behandlings- eller rehabiliteringsforløb man deltager i. Projektet var et samarbejde mellem teatergruppe Carte Blanche, Marselisborg Centeret og Psykiatriens Hus i Aarhus. Projektet var støttet af Statens Kunstfond og Region Midtjyllands sundhedsinnovationspulje.

Projektet har givet mennesker i behandling og rehabilitering adgang til kunstneriske oplevelser. Formidling og adgang til oplevelserne sker via borgernes egen mobiltelefon. Efter projektets ophør er tilbuddet forankret som gruppetilbud i Psykiatriens Hus i Aarhus.

Undervisnings- og formidlingsopgaver

Psykiatriens Hus i Aarhus er meget åben ift. modtage grupper til rundvisning i Psykiatriens Hus i Aarhus med oplæg om, hvordan man arbejder i huset med henblik på inspirere andre med de erfaringer, som er gjort i huset. Desuden har medarbejdere fra huset på taget sig mange undervisningsopgaver.

Om Psykiatriens Hus i Aarhus

f.eks for andre regioner og kommuner både til politikkere, organisationer, administrativt niveau og sundheds- og socialfaglige medarbejdere m.fl

Åben Dialog

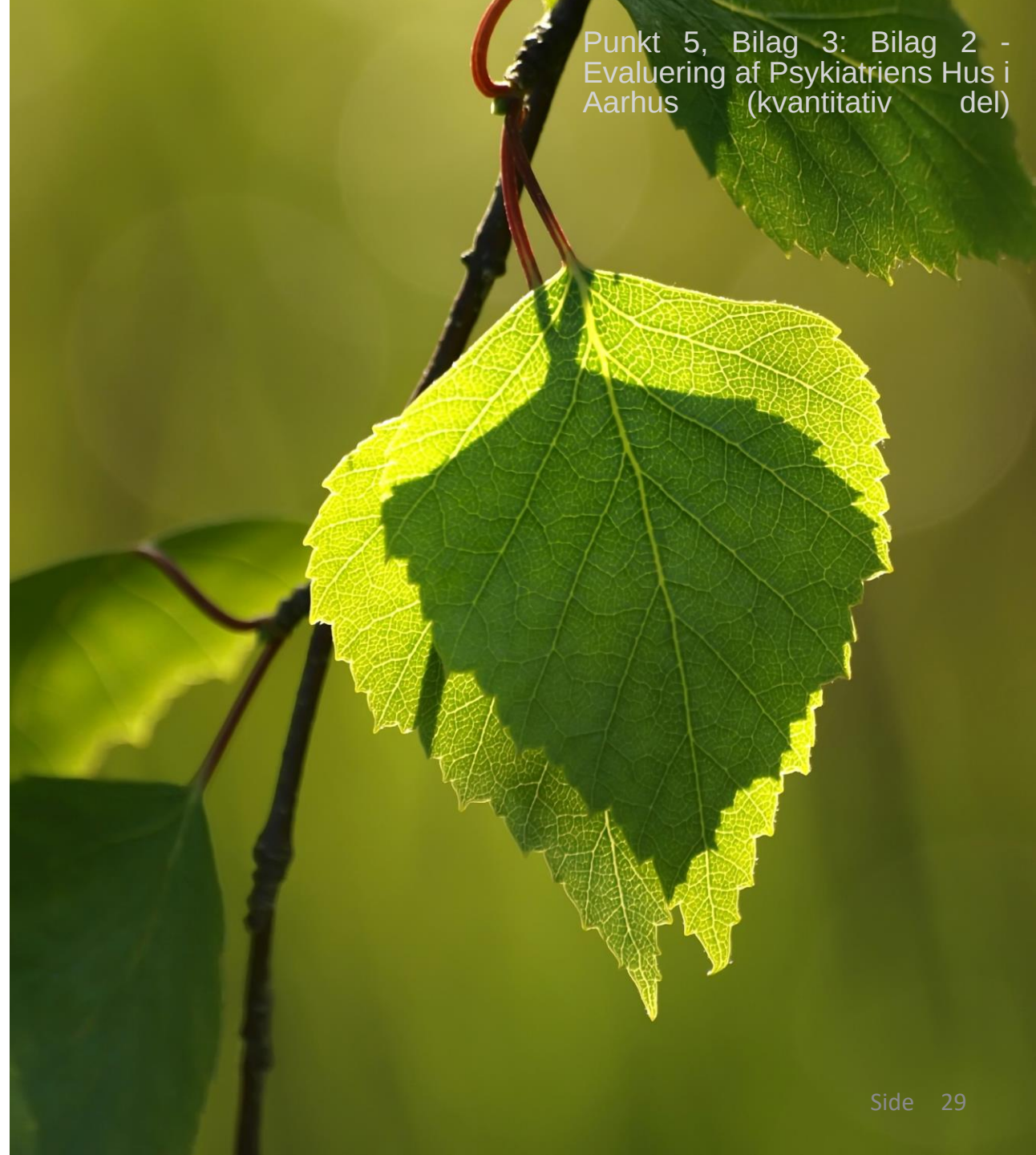
f.eks. andre psykiatrhuse, psykiatriske afdelinger, kommunale tilbud, uddannelses tilbud m.fl

Recoveryskolen

i form af særligt tilrettelagt kompetenceudviklingsforløb for Det Grønlandske Hus, oplæg på andre uddannelsesforløb, samt oplæg på f.eks. Botilbud, Neurocentret, Center for seksuelt Misbrugte, Stemmehørearrangement, Minihøjskolen i Herning, Samsø Kommune, Recovery basisuddannelse m.fl.

Søvnforløb

f.eks til personalegrupper i kommuner og psykiatriske afdelinger både internt i regionen og i andre regioner, Psykiatriens Forskningsdag, Dansk Selskab for Søvnmedicin, praktiserende læger m.fl.

8. Fælles indsatser – kvantitative data

Den kvantitative del af evalueringen viser udviklingen i aktivitetsniveauer i de indsatser, der udgør en del af Psykiatriens Hus i Aarhus.

Indsatserne præsenteres under overskrifterne **fælles aktiviteter**, **regionale behandlingstilbud** og **kommunale indsatser**.

Kategorien fælles aktiviteter omfatter brugerstyrede kontrakter, overnatningspladser, færdigbehandlingspladser, aktiviteter og gruppeforløb. Det er kendetegnende for denne gruppe af indsatser, at opgaverne løses af en tværsektoriel medarbejdergruppe. For nogle af indsatserne er der også plads til både kommunalt og regionalt indskrevne borgere.

De regionale behandlingstilbud og kommunale indsatser er kerneydelser, der er forankret og bemandet i henholdsvis regionalt og kommunalt regi.

Fælles indsatser 1: Udviklingen i brugerstyrede kontrakter

Antallet af brugerstyrede kontrakter har været jævnt stigende både i den regionale og den kommunale del jf. tabel 2. Dette på trods af at der er løbende er afsluttet brugerstyrede kontrakter.

Som det fremgår af tabel 3, er der kun 12 af de borgere med regional kontrakt med mindst en overnatning i 2021, som har fået deres kontrakt tilbage i 2019. Dette indikerer et flow i den gruppe borgere, som ønsker at have og har behov for en brugerstyret kontrakt.

Årsagerne til at kontrakterne afsluttes er først og fremmest, fordi borgerne ikke længere har behov for det. Det er også sket, at kontrakterne er afsluttet, fordi borgeren var for syg eller havde en adfærd, som ikke kan rummes i huset.

Der foretages ikke en separat registrering af antallet af brugerstyrede kontrakter, der afsluttes på baggrund af borgers adfærd. I en kommunal analyse af 35 udvalgte brugere af overnatningspladserne i sommeren 2022, optrådte fem borgere, hvor den brugerstyrede kontrakt var afsluttet på grund af borgers adfærd. Tre af borgerne blev afsluttet til indlæggelse; to borgere ønskede ikke at samarbejde om en eventuel efterfølgende indsats i andet regi.

Tabel 2	2019	2020	2021	1 kvartal 2022
Aarhus Kommune				
Brugerstyrede kontrakter	73	152	204	213
Afsluttede brugerstyrede kontrakter	3	19	33	9
Region Midtjylland				
Brugerstyrede kontrakter	85	157	222	264
Afsluttede brugerstyrede kontrakter				Samlet 211 siden februar 2019

Tabel 3: Borgere med en fortsat aktiv regional BSK i juli 2022 - hvornår de har fået kontrakten													
Tids punkt	2019 Q1	2019 Q2	2019 Q3	2019 Q4	2020 Q1	2020 Q2	2020 Q3	2020 Q4	2021 Q1	2021 Q2	2021 Q3	2021 Q4	2022 Q1
An-tal	3	7	2	4	8	6	12	6	12	17	21	13	4

Fælles indsatser 2: Brugerprofiler, kommunale brugerstyrede kontrakter

Det læses ud fra data, at:

- Over halvdelen af de borgere, der har en brugerstyret kontrakt, gør brug af muligheden for overnatning
- Der er en voksende gruppe, der har en brugerstyret kontrakt som en tryghedsforanstaltning
- Blandt brugerne af overnatningspladserne er der i alle år en overvægt af kvinder
- Hovedparten af de aktive brugere af overnatningspladserne ligger indenfor intervallet 20 – 60 år

Kommunale brugerstyrede kontrakter

Tabel 4	2019	2020	2021	Første kvartal 2022
Antal	73	152	204	213
Aktive	41	82	106	-
Ikke aktive	32	70	98	-

Der er gennemført en analyse af brugen af de kommunale overnatningspladser i sommeren 2022. Der blev udvalgt 35 borgere, hvor kriteriet for udvælgelse udelukkende var et stort forbrug af overnatninger enten i en (kort) intensiv periode eller over en længere periode.

De 35 borgere har efterfølgende kunnet kategoriseres i fem grupper omfattende:

- borgere med stort forbrug og/eller stort støttebehov
- borgere, der efterspørger overnatning i sammenhæng med en livskrise
- borgere, der efterspørger periodevis støtte for at mestre eget liv med familie og job
- ungegruppe
- borgere, der er afsluttet på grund af adfærd

Køn og aldersprofil på de aktive brugere af overnatningspladserne

	2019		2020		2021		2022	
Tabel 5	Kvinde	Mand	Kvinde	Mand	Kvinde	Mand	Kvinde	Mand
Under 20	2	-	1	-	1	-	1	-
20 – 29	9	3	18	3	19	2	16	5
30 – 39	7	4	16	7	21	8	18	7
40 – 49	8	1	11	6	16	8	15	5
50 – 59	5	-	12	2	14	6	12	4
60 – 69	-	2	2	3	6	2	5	-
70+	-	-	-	1	1	2	2	1
	31	10	60	22	78	28	69	22

Fælles indsatser 3: Kommunale brugerstyrede kontrakter

Der var 214 brugerstyrede kontrakter pr. juli måned 2022.

En gennemgang af kontrakterne har givet indblik i, hvordan borgerne er kommet i kontakt med huset. Det fremgår af tabellen, at godt 50 borgere selv har henvendt sig, mens 89 borgere er kommet i følgeskab med mestringsvejleder. Det har ikke været muligt at finde oplysningerne i alle borgerforløb

Det er:

- overraskende positivt, at der er så stort et antal af selvhenvendere. En af visionerne har været at skabe et lettilgængeligt tilbud bl.a. i form af muligheden for at henvende sig ved egen vurdering af behov for støtte
- overraskende, at der er så få borgere, der kommer fra behandlingspsykiatrien. Særlig ved opstart af Psykiatriens Hus i Aarhus var der en forventning om og fornemmelse af, at en stor del af borgerforløbene startede ved AUH Skejby eller i hjemmebehandlingsteamet og herefter overgik til en kommunal brugerstyret kontrakt
- positivt, at det er lykkedes at få samarbejdsrelationer med mange kommunale aktører, behandlingspsykiatrien og civilsamfundsaktører

Tabel 6: Hvordan kommer borgerne ind i den kommunale del af Psykiatriens Hus		
Selvhenvender	51	
Åben Fleksibel Rådgivning	13	
Mestringsvejleder	89	
Myndighedscentret	4	
Familiecentret	7	Efterværn, Turbo. Familiecentret
Forsorgstilbud	4	Tre Ege, Østervang og fra gaden
Botilbud	7	2 fra §85 og 2 fra § 107
Frivillige tilbud	3	Pitstop, Opgang til opgang, Husrum
Behandlingspsykiatrien	8	
Andet	11	f.eks. Rusmiddelcenter, Halvvejshuset, Madam Grøn
Ialt	197	

Fælles indsatser 4: Regionale brugerstyrede kontrakter

Opgørelsen over de regionale kontrakter er lavet for de borgere, som havde mindst en overnatning i Psykiatriens Hus i 2021.

Som det fremgår var der 164 borgere, som brugte deres kontrakter mindst en gang i 2021.

For 49 af de borgere er kontrakten afsluttet i løbet af 2021 eller i første halvår af 2022. Dette betyder, at vi ikke kan lave journalopslag på de 49 forløb. Derfor er der kun lavet journalopslag i 115 journaler.

Tabel 7: Hvor kommer de fra	
Henviser	Antal
Akut Psykiatri	10
Sengeafsnit	51
Klinik	41
HAT/Udred.	9
EUD	1
PH	3
Afsluttet i perioden 1/1. 2021 – 30./8 2022	49
I alt	164

Som det fremgår af tabel 7, så kommer 51 eller 44% af de regionale borgere fra sengeafsnit dvs. som en indsats i overgangen fra indlæggelse og til at komme hjem i eget hjem, mens 41 borgere eller 36% kommer fra klinikkerne. Her er det typisk som et forløb parallelt med det ambulante forløb for at forebygge indlæggelser ved forværring, eller fordi der er behov for en mere intensiv indsats end det klinikkerne kan tilbyde.

Tabel 8 viser, at 61 af de 115, hvor der er lavet journal opslag, har psykiatrisk komorbiditet. Det svarer til 53 %. Komorbiditeten dækker over mange og svære psykiatriske diagnoser.

Som det fremgår af tabel 7, så er der 49 ud af 164 borgere med en regional brugerstyret kontrakt, og som har haft mindst en overnatning i 2021, som er afsluttet i perioden 2. januar 2021 – 30. august 2022. Forventningen er, at de borgere formodentligt har haft det bedre end f.eks. de borgere, som fortsat har kontrakt.

Tabel 8: Diagnoser og komorbiditet		
A-diagnoser	Antal	+ Psykiatrisk komorbiditet
DF2 Psykoser	19	5
DF3 Affektive ledelser	48	24
DF4 Angst lidelser	24	16
DF5 Spiseforstyrrelser	6	6
DF6 Personlighedsforstyrrelser	11	5
DF8 Udviklingsforstyrrelser	3	2
DF9 ADHD	2	2
DZ Mistanke om psykisk sygdom	2	1
I alt	115	61

Fælles indsatser 5: Regionale brugerstyrede kontrakter

Tabel 9 viser, at Psykiatriens Hus har behandlingsansvaret for 34 ud af 115 borgere. Det er en udfordring, da Psykiatriens Hus kun har tilstedeværelse af en overlæge en dag om ugen. Det er oftest i de situationer, hvor borgerens forløb er afsluttet i et ambulant forløb i en af klinikkerne eller i hjemmebehandlerteamet.

Tabel 9: Hvem har behandlingsansvaret	
Hvem	Behandlings-ansvarlig
En klinik i Skejby	77
Psykiatriens Hus	34
Ved ikke	4
I alt	115

Tabel 10 viser profilen på de borgere, som aktuelt har en regional brugerstyret kontakt fordelt på alder og køn. Som det fremgår bliver huset brugt af alle aldre – dog med overvægt til de yngre aldersgrupper. Som det fremgår er 159 borgere ud af 234 kvinder, hvilket udgør 68%.

126 af borgerne er under 40 år. Det svarer til 54 %. Specielt de yngre kvinder udgør en stor andel af borgerne svarende til 40% af den samlede gruppe.

Tabel 10: Alder og køn på de brugere, som aktuelt har en regional BSK		
Alder	Mænd	Kvinder
18-24 år	7	24
25-29 år	13	35
30-39 år	14	33
40-49 år	13	24
50-59 år	14	19
60-69 år	10	16
70-79 år	4	7
80-89 år		1
I alt	75	159

Fælles indsatser 6: Hvordan bruger borgere med regional kontrakt husets øvrige tilbud og hvor mange har et af to kommunale tilbud

Tabel 11 viser, hvilke tilbud borgere med en regional brugerstyret kontrakt benytter sig af i Psykiatriens Hus. Tallene er sandsynligvis i underkanten, da de er genereret på baggrund af journalnotater.

Dette betyder, at der kan være mindst 2 fejlkilder:

- borgerne kan sagtens have indgået i aktiviteter, uden at det er noteret i journalen
- stavefejl i journalen betyder, at ikke alt har kunnet søges frem

Men som det fremgår af tabellen, har mindst 60 af de 115 borgere med regional kontrakt benyttet sig af et eller flere af de tilbud der er i huset.

Tabel 12 viser, hvor mange af de 115 borgere, som har en regional brugerstyret kontrakt, som samtidig har haft en mestringsvejleder eller haft et forløb i Åben Fleksibel Rådgivning. Tabellen viser, at der er 70 ud af 115, som har en mestringsvejleder, hvilket svarer til 61% af borgerne, mens 13 % har haft et forløb i Åben Fleksibel Rådgivning

Der kan sagtens være borgere i gruppen, som har fået andre samtidige kommunale tilbud f.eks. jobkonsulent, rusmiddelbehandling, familiebehandling mv.

Tabel 11: Hvilke tilbud bruger borgerne i huset	
Indsats/aktivitet	Antal
Søvnforløb	18
Kreativt værksted	26
Fælles gåtur	15
NADA-cafe	10
Recovery--skole	20
Social-Sundhed	10
I alt brugere	60

Tabel 12: Hvor mange borgere med en regional BSK får en kommunal indsats	
Kommunal indsats	Antal
Mestringsvejledning	61
ÅFR	6
Begge dele	9
Ingen af indsatserne	38

Fælles indsatser 7: Overnatningspladserne

Psykiatriens Hus i Aarhus råder over 16 overnatningspladser i form af 8 kommunale og 8 regionale overnatningspladser. Pladserne drives med en tværsektoriel medarbejdergruppe, og det betyder, at ydelserne leveres i et samarbejde mellem de kommunale og de regionale medarbejdere

Ophold i overnatningspladserne sker på borgers eget initiativ i dialog og samarbejde med medarbejderne.

Under ophold i overnatningspladserne kan tilbydes:

- Støtte, omsorg og rådgivning
- Sundhedsfaglige indsatser i form af eksempelvis opfølgning på terapi, energiforvaltning, søvn, viden om psykisk sundhed og sygdom. Løbende observationer og vurderinger i relation til borgerens aktuelle behandling og et tæt samarbejde med Psykiatrien i Skejby
- Mulighed for socialt samvær samt aktiviteter f.eks. kreative aktiviteter, fysisk træning, mindfulness, nada, kuglestol
- Støtte til kontakt til pårørende, netværk og naboer
- Åben dialog netværksmøder
- Samarbejde og rådgivning med samarbejdspartnere i huset
- Koordination eller opfølgning ved behov f.eks. skabe kontakt til bostøtte, botilbud, uddannelsessted eller arbejdsplads
- Støtte til at genoprette daglige rutiner

- Peer-støtte dvs. samtaler med en peer-medarbejder, der har egne erfaringer med psykisk sårbarhed og recovery
- Følgeskab til eget hjem med henblik på forberedelse til hjemkomst

Overnatningspladserne er et eksempel på en indsats i mellemrummet.

Overnatningspladserne er til rådighed som et alternativ til indlæggelse i Modtagelsen eller en sengeafdeling og som tryghedsskabende indsats for borgere med svær angst i eget hjem, bofællesskab eller boform.

En overnatningsplads er et mindre indgribende tilbud end en indlæggelse og dermed et bud på en bedre fælles ressourceudnyttelse i samarbejdsrummet mellem kommune og behandlingspsykiatri.

Overnatningspladserne skal understøttes af et repertoire af indsatser i form af ambulante teams, bostøtte mv.

Tilbage i 2019 var udgangspunktet, at borgere med regional brugerstyret kontrakt kunne få ophold op til fem døgn, mens borgere med kommunal brugerstyret kontrakt kunne få et døgn ophold. Der blev i efteråret 2020 indført fælles ramme på op til tre nætters ophold.

Fælles indsatser 8: Antal ophold, overnatningspladserne

Tabel 13	2019	2020	2021	1 kvartal 2022
Kommunale	259	863	1026	229
Regionale	486	892	949	268

Antallet af ophold er udtryk for antallet af henvendelser, der har ført til ophold i overnatningspladserne. Det er derimod ikke et udtryk for, hvor mange nætter, den enkelte borger har været i huset. Tabel 13 viser, at der har været en stigning i antallet af henvendelser både fra borgere med kommunale og regionale brugerstyrede kontrakter gennem perioden. Der er dog ingen tvivl om, at Covid-19 også har haft betydning for antallet af henvendelse til overnatningspladserne.

Overnatningspladserne i Psykiatriens Hus i Aarhus er et tilbud, der er tilgængeligt for borgere med en brugerstyret kontrakt. Med afsæt i visionen om at give en hurtigere og forenklet adgang til behandling og støtte, tilbyder overnatningspladserne borgerne en mulighed for at tage kontakt ved behov. En hurtig og lettilgængelig indsats giver den enkelte mulighed for at forebygge forværring både mentalt og socialt. Ambitionen om at være tilgængelig fordrer, at kapaciteten tillader tomgang, og det har stort set været muligt at være tilgængelig for henvendelser gennem hele perioden.

Som tidligere beskrevet har der været en stigning i antallet af brugerstyrede kontrakter siden opstarten af Psykiatriens Hus i Aarhus. Det er vurderingen, at det er muligt at imødekomme behovet for overnatninger også ved en fortsat stigning i antallet af brugerstyrede kontrakter.

En opgørelse af belægningsprocenten i overnatningspladserne er fravalgt. Registrering af udnyttelse af sengekapaciteten opgøres forskelligt i henholdsvis kommune og region. I det ene regi registreres forbruget på timeniveau; i det andet regi betragtes en plads som værende i brug x 2, når borger kommer den ene dag og går hjem den næste dag.

Fælles indsatser 9: Kommunale overnatningspladser

Det læses ud fra data, at:

- der er en stigning i antallet af ophold
- der er en stigning i antallet af borgere, der benytter overnatningspladserne

Forbruget af overnatninger er størst i aldersgruppen 30 til 50 år skarpt forfulgt af aldersgrupperne 20 – 29 og 50 – 59.

Tabel 14: Kommunale overnatningspladser/ophold				
	2019	2020	2021	1. Kvartal 2022
Antal ophold	259	863	1026	229
Antal cpr. der har brugt pladserne	41	84	107	60

Antallet af overnatninger fordelt på aldersgruppe og køn

Tabel 15	2019		2020		2021		2022	
	kvinde	mand	kvinde	mand	kvinde	mand	kvinde	mand
Under 20	3	-	3	-	1	-	12	-
20 – 29	83	21	127	22	348	13	197	106
30 – 39	60	99	237	220	252	164	231	85
40 – 49	76	2	261	65	449	102	297	103
50 – 59	33	-	217	9	242	48	103	4
60 – 69	-	5	2	10	15	57	31	-
70+	-	-	-	1	5	5	8	5

Fælles indsatser 10: Færdigbehandlingspladser

To af de kommunale overnatningspladser i Psykiatriens Hus kan benyttes af borgere, der er meldt færdigbehandlede ved Psykiatrien i Skejby, som venter på en bolig, en plads i et bofællesskab eller plads på et botilbud.

En færdigbehandlingsplads kan benyttes i op til seks måneder. Beslutning om at tilbyde en borger en færdigbehandlingsplads træffes i et samarbejde mellem afdelingen, myndighedsrådgiver og Psykiatriens Hus.

Erfaringerne er, at

- Færdigbehandlingspladserne har været i brug i seks forløb
- Tre forløb har været vellykkede forløb
- I to forløb var det ikke muligt at samarbejde med borger om indflytning i botilbud
- I et forløb blev borger genindlagt med henblik på yderligere behandlingsmæssig stabilisering
- Det har været vanskeligt at finde borgere til pladserne; både fordi antallet af færdigbehandlede patienter generelt er faldet og fordi de borgere, der er meldt færdigbehandlet, ikke kan favnes af målgruppen i Psykiatriens Hus i Aarhus

I forhold til de vellykkede forløb er der tale om:

- *et forløb* hvor borger tidligere har haft mange indlæggelser på AUH. Dette ophører i forbindelse med, at borger begynder at komme i Psykiatriens Hus. Efter udskrivelse fra færdigbehandlingsplads overgår borger til boform og har efterfølgende en brugerstyret kontrakt som supplement /sikkerhedsnet.

- *et forløb* hvor der under opholdet på færdigbehandlingsplads i høj grad blev arbejdet med recovery ift. borgers sociale færdigheder, herunder genoptagelse af frivilligt arbejde. Der blev udtrykt stor lettelse fra pårørende over den gode udvikling samt over aflastning efter et længerevarende svært forløb.
- *et forløb* hvor borger har haft det svært med selvskade og spiseforstyrrelse og der primært har været mulighed for at vedligeholde færdigheder. Psykiatriens Hus har fungeret som en gennemgående tryghed, som borger vender tilbage til ved behov også efter skift mellem botilbud.

Tabel 16: Færdigbehandlingspladser

	2019	2020	2021
Antal overnatninger	291	521	59
Antal cpr. der har brugt pladserne	2	4	2

Tabel 17: Forløb – færdigbehandlingspladser

	Videre til	Fortsat tilknyttet PH
1	§ 107 botilbud	Brugerstyret kontrakt
2	§ 107 botilbud § 85 bostøtte til eget hjem	Brugerstyret kontrakt
3	§ 85 bostøtte til eget hjem	Nej
4	§ 85 bostøtte til eget hjem	Nej
5	§ 107 botilbud	Ja
6	§ 110 tilbud og § 99 støtte kontaktperson	Ja

Fælles indsatser 11: Regionale overnatningspladser

Ved opstarten af PH var rammen for ophold i de regionale overnatningspladser. op til 5 overnatningerne. Valgt ud fra de erfaringer med tidligere forskningsprojekt ”Brugerstyrede indlæggelser”

Det blev ændret ca 1. oktober 2020 til en ramme på op til 3 overnatninger for at stille borgere med kommunal og regional brugerstyret kontrakt lige.

Tabel 18: Regionale overnatningspladser

	2019	2020	2021	Til 31. marts 2022
Antal ophold	486	892	949	268
Antal cpr. der har brugt pladserne	84	150	164	93
Gennemsnitlig ophold pr. borgere	5,8	5,9	5,8	2,9
Gennemsnitlig længde af ophold	2,7	2,2	2,0	2,1

Tabel 19: Andel af ophold ift. længden af opholdet.

Længde på ophold	2019	2020	2021	Til 31. marts 2022
0 – 1 døgn	27,0%	38,5%	37,3%	32,1%
2 døgn	22,0%	24,7%	29,3%	29,9%
3 døgn	21,4%	18,4%	30,9%	37,3%
4 døgn	14,0%	11,3%	2,0%	0,4%
5 døgn +	15,6%	7,2%	0,5%	0,0%

Bilag 1 viser flere data ift. forbruget af de regionale brugerstyrede kontrakter

Fælles indsatser 12: Aktiviteter og gruppeforløb

Forebyggelse af ensomhed har været et centralt fokusområde i udviklingen af indsatser i Psykiatriens Hus i Aarhus. Der har derfor været fokus på at etablere grupper og udvikle aktiviteter, som giver mulighed for at mødes med andre i en lignende situation og udvikle fællesskaber. Desuden har der i udviklingen af Psykiatriens Hus været en særlig opmærksomhed på samarbejdet med eksterne/frivillige tilbud, for at hjælpe borgerne ud af huset og videre i nogle andre fællesskaber.

Tværsektorielle aktiviteter

- Krop og afspænding: 1-2 gange ugentligt med 8 borgere i 12 ugers forløb
- Rytmik og bevægelse: 1 gang ugentligt med 8 borgere i 12 ugers forløb
- Cirkeltræning: 1 gang ugentligt med 4 borgere (pauseret pt)
- Løb: åben aktivitet for alle
- Kreativt værksted: 2 gange ugentligt. Åben aktivitet for alle
- Broderi gruppe: projekter
- Strikke gruppe: projekt
- Mandegruppe: pt. 35 mænd tilmeldt og stødt voksende. Er i gang med at ny tænke, at nogen bliver hjulpet videre til

selvhjælpsgruppe via Frivilligcenter Aarhus. Recovery skolen overtager en gruppe, som er mere til Livshistorier og samtaler og en gruppe trives med et fælles tredje i form af en aktivitet, såsom spil og udendørs aktiviteter

- Gå-tur: 2 gange ugentligt. Åben aktivitet for alle

Tværsektorielle gruppeforløb

- B-BAT hver uge med 8 borgere i 12 ugers forløb

Regionale gruppeforløb

- Kognitiv adfærdsgruppe
- Kursus i søvn for borgere og mestringsvejledere
- Enhed for unge med depression
- Acceptance and Commitment Therapy-gruppe (ACT)
- Guidet læsning hver uge med deltagelse af ca. 5-8 borgere med regional eller kommunal tilknytning (tidligere gruppeforløb)
- Lyttegrupper for borgere med regional eller kommunal tilknytning (udspringer af projekt lydbilleder)
- Madlavningsgruppe for borgere med regional eller kommunal tilknytning (pauseret pt.)
- Kor (nyopstartet) for borgere med regional eller kommunal tilknytning

9. Regionale behandlingstilbud 1: Hjemmebehandlerteam

Hjemmebehandling har fokus på behandlingsopgaver i en afgrænset periode på 4-6 uger. Der er mulighed for samtaler i hjemmet eller i Psykiatriens Hus.

Henvisninger til hjemmebehandlingen kommer fra akutmodtagelsen, klinikker og sengeafsnit fra AUH Psykiatrien Skejby. Hjemmebehandling kan fx tilbydes efter en indlæggelse ved behov for et intensivt forløb parallelt med behandling i klinik samt for at forbygge indlæggelse.

Hjemmebehandlings opgaver kan fx være:

- vurdering af behandlingen, herunder medicinsk effekt og eventuelle bivirkninger
 - psykoedukation
 - suicidalrisikovurdering
 - samarbejde med pårørende og netværk
 - opmærksomhed på tilbagefaldsforebyggelse
-
- Den henvistes ønsker til forløbet er udgangspunkt for samarbejdet. Der samarbejdes gerne med pårørende og øvrigt netværk.
 - Hjemmebehandlerteamet får typisk mellem 40 og 50 henvisninger hver måned.

- Ved opstart af behandlingen bliver patienten spurgt om de ønsker samtalen i eget hjem eller i Psykiatriens Hus. Ca 50% vælger, at samtalen er der hjemme.

Tabel 20: Antal borgere i behandling i hjemmebehandlerteamet pr. år

	2019	2020	2021	Til 30. april 2022
Antal unikke cpr.	271	377	446	226
Antal kontakter	2445	3412	3732	1141
Antal kontakter pr. unik cpr	9,0	9,1	8,4	Kan ikke sammenlignes med de øvrige tal

Som det fremgår af tabel 20 har godt 1300 borgere haft et hjemmebehandlingsforløb. Der er borgere, som har haft mere end et forløb i hjemmebehandlingsteamet. Der er 475 borgere, som har eller har haft en regional brugerstyret kontrakt i perioden. Det betyder, at der er en stor gruppe af borgere, som ikke haft brug for overnatningspladserne, men alene har fået hjælp af hjemmebehandlerteamet eller benyttet sig af andre tilbud i huset.

9. Regionale behandlingstilbud 2: Søvnforløb – bedre søvn uden medicin

Et søvnbehandlingstilbud for psykiatriske patienter med søvnproblemer blev etableret i Psykiatriens Hus, Aarhus i 2019. Behandlingen tager udgangspunkt i en forskningsbaseret manual og består af 6 sessioner med elementerne; udfyldelse af søvndagbog, undervisning i søvn og døgnrytme, afspænding, stimuluskontrol, søvnrestriktion, kognitiv adfærdsterapi og tilbagefaldsforbyggelse.

Forløbene varetages af sygeplejersker, en ergoterapeut, en fysioterapeut og en specialpsykolog forankret i den regionale del af PH. Patienter tilknyttet psykiatrien i Skejby og borgere med tilknytning til PH eller ÅFR kan henvises. Søvnforløbet er et visiteret tilbud på lige fod med hjemmebehandling. Der har været 266 henvisninger til søvnforløb siden opstart.

Et kvalitetssikringsprojekt har vist at deltagerne gennemsnitligt opnår en signifikant reduktion af deres søvnproblemer og en bedre søvnkvalitet. Både Søvnforløb og undervisningsforløb giver den enkelte mulighed for aktivt at øge egen sundhed og velvære ved at få viden, handlemuligheder og strategier i forhold til søvn.

Søvnforløb, 'Bedre søvn uden medicin', har vundet den nationale innovationspris 'NYT-SAMMEN-BEDRE-prisen'. Prisen uddeles af Center for Offentlig Innovation og bliver givet til initiativer, der fremhæver det gode innovationsarbejde på tværs af hele den offentlige sektor.

Der er efterfølgende udviklet på 2 dage kursus "BEDRE SØVN UDEN MEDICIN" der henvender sig til sundhedsfagligt personale, men er åbent for alle med interesse for området. Kursus afholdes to gange årligt med deltagere fra hele landet. Desuden udbydes kortere kursus /undervisningsforløb for borgere tilknyttet bosteder i Aarhus kommune og borgere tilknyttet Center for mestring i Aarhus kommune.

10. Kommunale indsatser 1: Recoveryskolens kurser

Al undervisning i Recoveryskolen fokuserer på at flytte sig i livet og skabe håb, velbefindende, forandring og nye handlemuligheder - kort sagt at blive klogere på sig selv og livets processer. Rammen for kurserne er recovery.

Recoveryskolen arbejder med recovery både som den personlige proces/rejse og som fagligt og teoretisk fænomen. I undervisningen deltager borgere med og uden psykisk sårbarhed, fagprofessionelle og pårørende/netværk på lige fod - lærer sammen og skaber nye muligheder for forståelse, dialog og samarbejde.

Undervisningen i Recoveryskolen bliver udviklet og varetaget i fællesskab af mindst to undervisere:

- Peers, som har erfaring med psykisk sårbarhed og kompetence i at undervise i den erfaring.
- Fagprofessionelle, som har faglige og personlige kompetencer.
- Pårørende, som har erfaring som familie, venner eller netværk.
- De to undervisere indgår med ligeværdigt ansvar for undervisningen. I Recoveryskolen ligestilles de levede erfaringer og den professionelle viden, og både undervisernes og deltagernes erfaringer er en vigtig del af

undervisningen. Alle kursister deltager på lige fod. Det betyder, at alle arbejder med redskaberne, og alle deler erfaringer med forskellige livssituationer.

- Medarbejdere ansat i den regionale del af Psykiatriens Hus bidrager også i undervisningen.

Tabel 21	Forskellige kurser (titler)	Antal tilmeldte	Antal fremmødte
Forår 2019	13	452	421
Efterår 2019	17	844	551
Forår 2020	18	883 pr marts	
Efterår 2020	18	966	716
Forår 2021	21	887	
Forår 2021 Onlinekurser	12	112	104
Efterår 2021	21	797	657
Forår 2022	22	874 pr 20 maj	552 pr 20 maj

10. Kommunale indsatser 2: Peer-uddannelsesforløb

- Der er siden 2015 blevet uddannet peer-medarbejdere i Recovery-skolen i Aarhus. Uddannelsen starter to gange om året og der er 8 kursister på hvert hold.
- Den teoretiske del af uddannelsen har en varighed på 13 uger med 6 undervisningstimer om ugen. Herefter følger en 13 ugers praktik ligeledes med 6 timer om ugen.
- Der er hvert semester 40-50 ansøgninger til de 8 pladser der udbydes. Heraf vælges ca. halvdelen ud til individuelle samtaler og på baggrund af ansøgning samt samtaler sammensættes holdet.
- Praktikkerne etableres primært af underviserne på peeruddannelsen. Det vil sige, at det er underviserne, der finder praktikstederne, har de indledende samtaler om hvad det vil sige at have en peer praktikant, indledende samtaler med praktikanten og praktikstedet, følger op undervejs samt har de afsluttende praktiksamtaler.
- Tabel 22 er en oversigt over antal uddannede peers, samt hvor mange der er kommet i arbejde efterfølgende siden 2019. Det er ikke alle de uddannede, der fortsat er kontakt med, så data i tabellen er et estimat. Ydermere skal det siges, at corona desværre betød at flere af praktikkerne, som ligger efter de 13 ugers uddannelse blev udsat.

- Desuden har Recovery-skolen sparringsmøder og temadage med arbejdspladser, som ønsker at ansætte peer-medarbejdere. F.eks. et tæt samarbejde med veteranindsatsen i Aarhus kommune, da de ønsker at afprøve peer medarbejdere indenfor veteranområdet.

Tabel 22: Peers uddannelsesforløb					
	Antal uddannede	I arbejde	Under anden uddannelse	Ved ikke. Barsel, Andet	Fortsat i praktik/ afventer praktik
Foråret 2019	8	5	1	2	
Efteråret 2019	8	4		4	
Foråret 2020	8	5	1	2	
Efteråret 2020	8	5		3	
Foråret 2021	8	3		2	3
Efteråret 2021	8	3			
Foråret 2022	7				

10. Kommunale indsatser 3: Åben Fleksibel Rådgivning

Åben Fleksibel Rådgivning blev etableret kort efter opstart af Psykiatriens Hus i Aarhus. Åben Fleksibel Rådgivning tilbyder forebyggende social indsats til voksne. Støtten tager afsæt i borgers ønsker og behov - dvs. det er borger, der formulerer støttebehovets karakter. Støtten gives med en forventning om at kunne forbedre borgers aktuelle funktionsniveau eller forebygge, at funktionsnedsættelsen eller de sociale problemer forværres.

Der tilbydes:

- Individuel rådgivning og støttende samtaler
- Støtte i overgangen mellem indlæggelse og eget hjem
- Hjælp til at skabe overblik og tilbyde støtte til koordination
- Støtte til netværksdannelse
- Ledsagelse til møder med andre samarbejdspartnere
- Åben dialog samtaler

Tilbuddet er åbent for alle, der ønsker støtte til en konkret problemstilling. Henvendelse kan ske på borgers initiativ såvel telefonisk som personligt. Der er også mulighed for, at pårørende, netværk og professionelle samarbejdspartnere

kan ledsage eller guide borger til at opsøge Åben Fleksibel Rådgivning.

Åben Fleksibel Rådgivning flyttede fra Psykiatriens Hus i Aarhus til Sønder Allé i december 2019. I perioden umiddelbart efter udflytningen, havde Åben Fleksibel Rådgivning i en afgrænset periode en fremskudt funktion i Psykiatriens Hus. Der er etableret et samarbejde med Åben Fleksibel Rådgivning i Sønder Allé.

Udflytningen af Åben Fleksibel Rådgivning har haft betydning for de borgere, der samarbejder med Psykiatriens Hus i Aarhus. Deres tilstedeværelse i huset har betydet, at de har fungeret som brobyggere til kommunale og frivillige tilbud.

Deres tilstedeværelse gjorde dem lettilgængelige for borgerne og de har samtidig fungeret som kompetente sparringspartnere for medarbejderne i huset. En anden konsekvens af udflytningen er, at antallet af hjemmebesøg i samarbejde med hjemmebehandlerteamet er reduceret.

10. Kommunale indsatser 3: Socialvagten

Socialvagten hjælper borgere, der har brug for akut hjælp, råd og vejledning vedrørende sociale, økonomiske eller personlige problemer. Hvis borgerne har brug for anden hjælp, henviser Socialvagten videre til andre tilbud. Socialvagten har åbent alle dage klokken 16-24. Alle kan henvende sig.

Socialvagten hjælper borgere eller pårørende, institutioner og myndigheder, der står overfor mennesker med akutte problemer. Man behøver ingen henvisning, behøver ikke bestille tid, og kan som udgangspunkt være anonym. Men hvis der er brug for akut hjælp fra andre myndigheder, kan det være nødvendigt at bede om personlige oplysninger.

Udrykningsteamet er et tværfagligt team, der består af erfarne psykiatri- og socialpsykiatriske medarbejdere fra Region Midtjylland og Aarhus Kommune. Udrykningsteamet er fra 1 kvartal 2022 organisatorisk placeret ved Psykiatriens Hus i Aarhus. Udrykningsteamets aktiviteter er ikke omfattet af evalueringen.

Tabel 23	2019	2020	2021
Henvendelser total	6.522	8.632	7.803
Personligt fremmøde	88	87	115
Telefonisk henvendelse	6.434	8.545	7.688
Gennemsnitligt antal henvendelser pr. dag	18	24	21

11. Husets ressourcer 1: Medarbejdere

Antallet af medarbejdere i Psykiatriens Hus fremgår af tabel 24. Langt hovedparten af medarbejderne er ansat i henholdsvis regionalt eller kommunalt regi. En sekretær ansat i regionen bliver delvis finansieret af kommunen for at tilgodese de mange opgaver, der er fælles for huset. En medarbejder til praktisk hjælp ansat i kommunen, bliver delvis finansieret af regionen for at tilgodese de mange opgaver, der er fælles for huset.

Medarbejderne i den regionale del består af sygeplejersker, ergoterapeuter, fysioterapeut, social- og sundhedsassistent, peer-medarbejdere, socialrådgiver, specialpsykologer, lægesekretær, sekretær og overlæge (ca. 1 dag om ugen).

Medarbejderne i den kommunale del består af socialrådgivere, socialpædagog, fysioterapeut, ergoterapeut, psykomotorisk terapeut, peer-medarbejdere, omsorgsmedhjælper og HK-er.

Bygning 12 huser også en regionsdækkende funktion ved Enhed for Unge med Depression. I denne enhed er der ansat 5 sygeplejersker, en psykolog og en lægesekretær.

Den regionale del stiller fortsat en sygeplejerske til rådighed for politiet en dag om ugen til at videreføre nogle af de opgaver, som FUT-patruljen tidligere tog sig af. Dækker Østjyllands Politikreds

Tabel 24	1 januar 2021	1 januar 2022	1 juli 2022
Aarhus Kommune			
Medarbejdere*	30	30	33
Årsværk*	22,8	21,8	25,1
Region Midtjylland			
Medarbejdere*	32	31	34
Årsværk*	26,5	27,4	30,4

* Den kommunale og regionale opgørelse er uden forbrug af vikarer samt elever og studerende

11. Husets ressourcer 2: Peermedarbejdere ansat i Psykiatriens Hus i Aarhus over tid

Et vigtigt fokus område har været ansættelse af peer-medarbejdere på lige fod med øvrige faggrupper. Tilstedeværelse af peer-medarbejdere er et konkret og værdifuldt element i forhold til at give og understøtte håb. Der er ansat peer-medarbejdere både i kommunen og i regionen.

Peer-medarbejderne integreres i behandlings- og rehabiliteringstilbuddene og fungere som kompetente dialogpartnere for borgere. det har vi vist skrevet tidligere?

Tabel 25 viser hvor mange peer-medarbejdere timer, der potentielt kan være tilstede i huset om ugen – der er ikke taget højde for ferie og sygdom.

Tabel 25	2019												2020												2021												2022		
Mdr. Medarbejder	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3
A	15 timer						25 timer																																
B	12 timer						8 timer																																
C									10 timer																														
B									8 timer																														
C									8 timer																														
D		37 timer																																					
E	12 timer																																						
F	15 timer																																						
G																			15 timer																				
H																															12 timer								
I																															15 timer								
J																															12 timer								
Timer ialt om ugen	54	91					97			123						138						165						177											

11. Husets ressourcer 3: Budget

Tabel 26	2019	2020	2021	2022
Kommunal	14.955.799	15.277.000	13.446.412	15.334.413
Regional*	11.278.000	14.125.000	14.233.000	14.418.000
I ALT	23.095.000	28.389.000	27.679.412	29.752.413

**Midlerne til lægedækning er placeret på en tværgående konto i Afdelingen for Depression og Angst*

Psykiatriens Hus i Aarhus deles om en række udgifter. Fællesudgifter omfatter bl.a. udgift til husleje, drift, rengøring og vedligeholdelse af huset, vagtordning, fællesfinansiering af medarbejdere, fødevarer og beboeraktiviteter, mødeforplejning, supervision og uddannelse.

Bilag 1:

Regionale nøgletal for aktiviteten i de regionale overnatningspladser 2019 - 2022

Nøgletal for døgnpladserne				
	2019	2020	2021	2022
antal ophold	486	892	949	268
antal unik CPR	84	150	164	93
Antal dage	1325	2003	1891	550
Gennemsnitlig antal ophold pr. patient	5,8	5,9	5,8	2,9
Gennemsnitlig antal dage pr. ophold	2,7	2,2	2,0	2,1
antal ophold for Patient med flest ophold	36	51	61	15
max antal dage en patient samlet har opholdt sig i overnatningspladserne	130	130	138	38
Antal patienter med 1-2 ophold	45	77	77	55
Antal patienter med 3-9 ophold	26	49	59	35
Antal patienter med 10 + ophold	13	24	28	3
Andel patienter med 1-2 ophold	53,6%	51,3%	47,0%	
Andel patienter med 3-9 ophold	31,0%	32,7%	36,0%	
Andel patienter med 10 + ophold	15,5%	16,0%	17,1%	
Antal ophold 0-1 døgn	131	343	354	86
2 døgn	107	220	278	80
3 døgn	104	164	293	100
4 døgn	68	101	19	1
5 døgn +	76	64	5	0
Andel ophold 0-1 døgn	27,0%	38,5%	37,3%	32,1%
2 døgn	22,0%	24,7%	29,3%	29,9%
3 døgn	21,4%	18,4%	30,9%	37,3%
4 døgn	14,0%	11,3%	2,0%	0,4%
5 døgn +	15,6%	7,2%	0,5%	0,0%

Punkt 6: Initiativ – Private donationer til kommunale tilbud og afdelinger

.

Indstilling

Til Rådmanden
Fra Organisation og Ledelse
Dato 5. januar 2022

Initiativ – Private donationer til kommunale tilbud og afdelinger

1. Resume

Med denne indstilling lægges der op til drøftelse af et muligt initiativ for private donationer til tilbud/afdelinger i MSB.

Rådmandskredsen skal derfor drøfte mulighederne for et sådant initiativ og de eventuelle næste skridt.

2. Beslutningspunkter

Det indstilles:

At 1) Rådmandskredsen drøfter muligheden for et initiativ med private donationer til kommunale tilbud og afdelinger, herunder om der skal sættes gang i et eller flere af de forslåede næste skridt.

3. Hvorfor fremsendes indstillingen?

Rådmanden har fremsat en idé om et initiativ, hvor private kan donere penge, genstande eller ressourcer, hvor donationen går til et godt formål, som kunne være under et tilbud eller afdeling i MSB.

På den baggrund af Fagligt sekretariat udarbejdet vedlagte notat, som beskriver de juridiske rammer og mulige veje at gå.

4. Hvilken værdi skabes for borgere og samfund?

-

5. Hvad, hvem og hvordan?

Der findes ikke fælles retningslinjer eller regler for private donationer i Aarhus Kommune, og det er heller ikke reguleret direkte i lovgivningen. Der henvises herunder til en artikel fra Horten om emnet, hvor de blandt andet skriver:

"Kommuners mulighed for at modtage gaver er ikke reguleret i den skrevne lovgivning. Det skal derfor vurderes efter de uskrevne kommunalfuldmagtsregler. Efter tilsynspraksis kan en kommune modtage gaver til brug for varetagelsen af kommunale opgaver. Det kan være en privat donation i form af penge eller aktiver, fx et gyngestativ på en legeplads eller et operahus."

Det er dog vigtigt at forholde sig til følgende punkter (som er uddybet i bilaget)

- Habilitet
- Serviceniveau
- Vedligehold
- Ejerskab
- Ressourcer og praktisk håndtering
- Civilsamfundsorganisationer
- Behovsvurdering

På den baggrund foreslår fagligt sekretariat følgende tre veje for et eventuelt næste skridt:

- A. Udpegning af en eller flere afdelinger/tilbud, hvor erfaringer og muligheder for mere systematisk brug af private donationer kan undersøges nærmere.
- B. Tydeligere kommunikation om mulighederne for private donationer – målrette både internt til den lokale ledelse og eksternt til brugere, pårørende og andre relevante borgere.
- C. Mulighederne for fundraising og platforme for private donationer undersøges nærmere, med fokus på at gøre det lettere at donere.

6. Hvilke ressourcer kræves?

Ressourceforbruget afhænger af valget af eventuelle næste skridt. Der vil ske et tilbagespil til rådmandskredsen,

Punkt 6, Bilag 1: Indstilling -
Initiativ vedr. private donationer
til kommunale tilbud og
afdelinger

hvis den valgte løsning viser sig at kalde på ekstra res-
sourcer.

7. Hvordan følges der op?

Hvis Rådmanden ønsker at gå videre med et af de foreslåede næste skridt, sættes der gang i de konkrete handlinger. Der vil efterfølgende komme en afrapportering til rådmandskredsen af initiativet med en eventuel mulighed for opskalering.

Bilag

Bilag 1: Notat vedrørende muligheder for private donationer til kommunale tilbud og afdelinger

Organisation og Ledelse

Tlf.: 89 40 20 00

E-post: organisationogledelse@aarhus.dk

Antal tegn: [Klik her for at angive tekst.](#)

Sagsbehandler: Jacob Brøgger

Tlf.: 20 22 95 26

E-post: jacbr@aarhus.dk

Notat vedrørende muligheder for private donationer til kommunale tilbud og afdelinger

8. november 2022
Side 1 af 3

Til	Rådmand Anders Winnerskjold
Til	Orientering/drøftelse
Kopi til	

1. Indledning

Rådmanden har den 14. december 2022 ønsket et notat, som skitserer mulighederne for private donationer (penge, gaver, genstande mm.) til kommunale afdelinger og tilbud. Ønsket var et kort notat, som primært ser på muligheder (se afsnit 2) samt rammerne for donationer (se afsnit 3).

Hvis rådmanden ønsker at gå videre jf. notatet, vil Fagligt Sekretariat i januar kunne inddrage driftsområderne for en mere dybdegående vurdering og kvalificering af mulighederne for brug af private donationer ud fra deres erfaringer.

2. Mulighederne for initiativer i MSB vedrørende private donationer

MSB har allerede spredte erfaringer med private donationer eksempelvis i forhold til de ukrainske flygtninge, hvor kommunen bad om donationer af møbler og interiør.

Næste skridt – tre veje

- Fagligt Sekretariat går i dialog med driftscheferne omkring **udpegning af en eller flere afdelinger/tilbud**, hvor erfaringerne og mulighederne for initiativer med mere systematiske brug af private donationer undersøges nærmere eksempelvis botilbud.
- Fagligt Sekretariat undersøger - i dialog med driftscheferne - mulighederne for at arbejde med **tydeligere kommunikation** omkring mulighederne og regler for private donationer i Sociale Forhold og Beskæftigelse både intern kommunikation til den lokale ledelse og ekstern kommunikation til brugere, pårørende og andre borgere eksempelvis i lokalområdet
- Fagligt Sekretariat ser på muligheder for **fundraising og platforme for private donationer**, som kan gøre det lettere at donere. En ny mulighed er at udbrede Aarhus Kommunes nye crowdfunding platform - [Crowdfunding Aarhus | Crowdfunding Danmark](#). Her kan borgere (brugere/pårørende) i samarbejde med ledelse og personale oprette projekter/indsamlinger i et sikkert format og med vejledning fra BA. Det kunne eksempelvis være støtte til redskaber til et aktivitetsrum, nyt fjernsyn til en fællestue mm. Konkret har et dagtilbud i Risskov på den måde skaffet 50.000 kr. til legepladsen med fokus på biodiversitet. BA vil kunne hjælpe og vejlede ift. evt. projekter/indsamlinger i MSBs drift.

SOCIALE FORHOLD OG BESKÆFTIGELSE

Fagligt sekretariat
Aarhus Kommune

Innovation og Samskabelse

Jægergården, Værkmestergade 15 B
8000 Aarhus C

Direkte telefon: 51 57 61 49

Direkte e-mail:
cgro@aarhus.dk

Sag: EMN-2022-514035
Sagsbehandler:
Carsten Grønholdt

3. Rammerne for donationer til kommunen

MSB har kontaktet Borgmesterens Afdeling (BA) for at få hjælp til rammerne for donationer i Aarhus Kommune.

8. november 2022
Side 2 af 3

BA oplyser, at der ikke findes fælles retningslinjer eller regler for private donationer i Aarhus Kommune, og at emnet heller ikke er reguleret direkte af lovgivningen. BA henviser til en artikel om emnet fra Horten - <https://www.horten.dk/viden/artikler2020/maa-kommuner-modtage-gaver>

Her står blandt andet følgende:

Kommuners mulighed for at modtage gaver er ikke reguleret i den skrevne lovgivning. Det skal derfor vurderes efter de uskrevne kommunalfuldmagtsregler. Efter tilsynspraksis kan en kommune modtage gaver til brug for varetagelsen af kommunale opgaver. Det kan være en privat donation i form af penge eller aktiver, fx et gyngestativ på en legeplads eller et operahus.

BA vurderer, at der generelt er brede rammer for private donationer til kommunen, men påpeger samtidigt, at vurderingen af donationen og om den bør modtages, er meget afhængig af gavens karakter, størrelse mm. samt den kontekst, den gives i.

Der er dermed en række punkter, som bør overvejes i forbindelse med private donationer eksempelvis følgende:

- **Habilitet** – donationen må ikke give anledning til eller skabe tvivl om kommunens saglighed og habilitet i behandlingen af borgeren, pårørende mm. Der må ikke gives særbehandling. Der må gerne gives en eventuel modydelse, hvis den er sagligt begrundet.
- **Serviceniveau** – Donationer til enkelte tilbud/afdelinger kan medføre at enkelte tilbud/afdelinger får et højere serviceniveau. Det følger af almen nytteprincippet, at en kommunes dispositioner som udgangspunkt skal komme enten alle kommunens borgere eller en sagligt afgrænset kreds til gode. Endvidere kan midlertidige donationer give en forventning hos borgerne om et højere serviceniveau i fremtiden – eksempelvis donationer til biografter, aktiviteter mm., som kun gives en enkelt gang.
- **Vedligehold** – donationer af fysiske genstande kræver ofte løbende vedligehold eksempelvis et nyt gyngestativ til en legeplads, hvilke bør afklares i forbindelse med donationen.
- **Ejerskab** – donationen kræver tydelig afklaring af ejerskabet – også uformelt – således at borgeren ikke uformelt føler et fortsat ejerskab over den donerede genstand eksempelvis en PlayStation doneret til et fællesrum.
- **Ressourcer og praktisk håndtering** – donationer kan medføre øget resourceforbrug for de medarbejdere, som skal modtage donationen. Eksempelvis løbende rengøring af donerede køleskabe på skoler, sortering

og evt. vask af doneret tøj, møbler mm., koordinering med gavegive, brugere mm.

8. november 2022
Side 3 af 3

- *Civilsamfundsorganisationer* – Det bør overvejes, hvordan eventuelle donationer påvirker civilsamfundsorganisationer eksempelvis donationer af tøj til kommunen, som ellers kunne tilgå genbrugsbutikkerne. Private donationer eksempelvis pengegaver til kommunen kan ikke trækkes fra i skat, som er tilfældet med donationer til godgørende formål.
- *Behovsvurdering* – hvem vurderer behovet for donationer? Brugerne, medarbejderne, pårørende, ledelsen mm.?

Generelt vurderer Borgmesterens Afdeling, at donationer til hele kommunen eller mere generelt til hele driftsområder eller større afdelinger er lettere at håndtere ift. spørgsmål om habilitet, skævvridning af serviceniveau mm. Omvendt kan det være sværere at målrette donationerne til lokale behov og ønsker fra de konkrete tilbud/brugere.

Donationer bør således ske i tæt afklaring og samarbejde mellem gavegiveren, brugerne af tilbuddet, pårørende og den lokale ledelse og personalet.

Punkt 7: Orientering fra Magistraten

.

Punkt 7: Orientering om udvalgs mødet

.

Em- Social- og Beskæftigelsesudvalgsmøde
ne:

15. december 2022
Side 1 af 4

Mødedato: 11. januar 2023
Mødetid: Kl. 17.50 – 19.00
Mødested: Rådhuset, lokale 398

**SOCIALE FORHOLD OG
BESKÆFTIGELSE**

Fagligt Sekretariat
Aarhus Kommune

Dagsorden kort:

1. Godkendelse af dagsorden
2. Referat fra udvalgets møde den 7. december 2022
3. Byrådshenvist sag: Modernisering og udbygning af sociale tilbud
4. Drøftelse af møde med Region Midtjyllands Psykiatri- og Socialudvalg
5. Status og proces for fastlæggelse af fremtidig indsats på det kriminalpræventive område
6. Orienteringspunkter
7. Skriftlige orienteringer
8. Kurser og konferencer samt sager på vej til byrådet
9. Evt.

FAS Politik og Ledelse

Jægergården,
Værkmestergade 15 B
8000 Aarhus C

Telefon: 89 40 20 00
Direkte telefon: 41 85 99 39

Direkte e-mail:
sbrj@aarhus.dk/
geja@aarhus.dk
Sag: EMN-2022-510923
Sagsbehandler:
Sofie Brøndt Jørgensen/
Jan Gehlert

1. Godkendelse af dagsorden

Baggrund/formål: Dagsordenen for mødet i Social- og Beskæftigelsesudvalget godkendes.

Ansvarlig: Eva Borchorst Mejnertz

Tid: 17.50 – 17.53 (3 min.)

Bilag:

- Dagsorden til mødet i Social- og Beskæftigelsesudvalget den 11. januar 2023

2. Referat fra udvalgets møde den 7. december 2022

Baggrund/formål: Udvalget orienteres om referatet fra det seneste møde i Social- og Beskæftigelsesudvalget.

Ansvarlig: Eva Borchorst Mejnertz

Tid: 17.53 – 17.55 (2 min.)

Bilag:

- Referat fra mødet den 7. december 2022

15. december 2022
Side 2 af 4

3. Byrådshenvist sag: Modernisering og udbygning af sociale tilbud

Baggrund/formål: Byrådet henviste på sit møde den 14. december 2022 sagen til behandling i Social- og Beskæftigelsesudvalget

Metode: Mundtlig drøftelse, hvorefter der skal konkluderes på sagen

Ansvarlig: Eva Borchorst Mejnertz

Tid: 17.55 – 18.15 (20 min.)

Bilag:

4. Drøftelse af møde med Region Midtjyllands Psykiatri- og Socialudvalg

Baggrund/formål: På udvalgsrådet den 7. december 2022 tilkendegav udvalget et ønske om et fælles møde med Region Midtjyllands Psykiatri- og Socialudvalg.

Forud for mødet var der et ønske om, at udvalget på mødet den 11. januar 2023 drøftede, hvad et møde skulle indeholde.

Metode: Mundtlig drøftelse

Ansvarlig: Eva Borchorst Mejnertz

Tid: 18.15 – 18.30 (15 min.)

Bilag:

- Forklæde

5. Status og proces for fastlæggelse af fremtidig indsats på det kriminalpræventive område

Baggrund/formål:

Metode: Mundtlig orientering og drøftelse

Ansvarlig: Erik Kaastrup-Hansen/Vibeke Jensen

15. december 2022
Side 3 af 4

Tid: 18.30 – 18.50 (20 min.)

Bilag:

- Forklæde

6. Orienteringspunkter

A) Udtalelse til Ankestyrelsen

Baggrund/formål: Social- og Beskæftigelsesudvalget orienteres om kommende byrådsindstilling vedr. udtalelse til Ankestyrelsen.

Metode: Mundtlig orientering

Ansvarlig: Lotte Henriksen

Tid: 18.50 – 18.55 (5 min.)

7. Skriftlige orienteringer

A) Opfølgning på mødet i udvalget den 7. december 2022

Baggrund/formål: Vedlagt dette punkt er opfølgende noter fra det foregående udvalgs møde.

Såfremt der er spørgsmål til den skriftlige redegørelse, kan disse stilles under dette punkt. I det tilfælde, at der ikke er spørgsmål, gennemgås den skriftlige orientering ikke.

Bilag:

B) Ansøgning og tildeling af § 18-midler (2. runde 2022)

Baggrund/formål: Vedlagt dette punkt er en skriftlig orientering om uddeling af §18-midler i 2. runde 2022.

Såfremt der er spørgsmål til den skriftlige redegørelse, kan disse stilles under dette punkt. I det tilfælde, at der ikke er spørgsmål, gennemgås den skriftlige orientering ikke.

Bilag:

15. december 2022

Side 4 af 4

C) Orientering om ny benchmarkingopgørelse på beskæftigelsesområdet

Baggrund/formål: Vedlagt dette punkt er en skriftlig orientering om ny benchmarkingopgørelse på beskæftigelsesområdet.

Såfremt der er spørgsmål til den skriftlige redegørelse, kan disse stilles under dette punkt. I det tilfælde, at der ikke er spørgsmål, gennemgås den skriftlige orientering ikke.

Bilag:

8. Kurser og konferencer samt sager på vej til byrådet

Baggrund/formål: På hvert udvalgs møde forelægges udvalget en liste med kommende kurser, konferencer og aktiviteter, der er mulighed for at deltage i.

Ligeledes præsenteres udvalget for de sager, som er på vej til behandling i byrådet fra Sociale Forhold og Beskæftigelse.

Metode: Orientering

Ansvarlig: Eva Borchorst Mejnertz

Tid: 18.55 – 18.57 (2 min.)

Bilag:

- Kurser og konferencer
- Sager på vej til byrådet

9. Evt.

Baggrund/formål:

Metode: Mundtlig drøftelse.

Ansvarlig: Eva Borchorst Mejnertz

Tid: 18.57 – 19.00 (3 min.)

Bilag:

- Årshjul over sager til Social- og Beskæftigelsesudvalget

Punkt 9: Bordrunde

.

Referat

Punkt 1: Dagsorden

Godkendt.

Punkt 2: Referat

Godkendt.

Punkt 3: Rådmandsmøder 2023

1) Godkendt.

2) Godkendt.

Punkt 4: Udkast til Byrådsindstilling om Godkendelse af Rammeaftale 2023-24

1) Taget til efterretning

2) Godkendt.

Punkt 5: Evaluering af Psykiatriens Hus

1) Godkendt.

Rådmanden var nysgerrig på, om der var blevet regnet på business casen ved Psykiatriens hus, for at se om stedet også giver en økonomisk gevindst.

Det indskrives i Byrådsindstillingen at gode erfaringer fra Psykiatriens Hus arbejdes videre med i andre sammenhænge, hvor det er hensigtsmæssigt og gavligt for borgeren (Suppleres af eksempler - f.eks. Bunkeren)

Punkt 6: Initiativ – Private donationer til kommunale tilbud og afdelinger

Drøftet med følgende bemærkninger:

- Det er vigtigt at være meget konkret i forhold til donationer.
- Vigtigt at se på formål frem for matrikel. Muligt at samle småbeløb til matrikler, men der skal være et tydeligt større formål, hvis der skal rejses større beløb.
- Finde frem til en håndfuld større projekter (via Driftscheferne), så vi mere målrettet kan arbejde med det.
- To niveauer - fonde og crowdfunding

Drøftelse på kommende drifts- og koordinationsforum.

Punkt 7: Orientering fra Magistraten

Orientering fra dagens Magistratsmøde

Punkt 7: Orientering om udvalgsrådet

Intet til punktet.

Punkt 9: Bordrunde

Jeanette

- Sygefraværstal frigives senere på ugen (herunder kort om hvilke handler der kunne sættes igang)

Lotte

- Opslag på driftschefsstillinger
- Fælles arbejdsdag med MBU
- Afskredsreception for Anne Hyldegaard og ny konstitueret chef

Michael

- Regnskab under udarbejdelse
- Udviklings- og omstillingsplanen - opfølgningsproces igang
- Tidlig start på budgetproces i MSB - Rådmanden ønsker en tidlig politisk dialog (MØB kommer med skitse)

Vibeke

- Beskæftigelsesministeriet kommer og hører om nyttejob
- Ledighedstal
- Idé - investering i udsatte unge - eksterne tilbud for dyre. Vibeke bidrager med modeller

Erik

- Vinterhjælp

Overblik: Noter

Overblik: Delte kommentarer